

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OBILOVINY

PROSINEC
2010

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Agrární komora ČR
Českomoravské sdružení organizací
zemědělského zásobování a nákupu
Český hydrometeorologický ústav
Český statistický úřad (ČSÚ)
Ekonomický servis Ministerstva zemědělství USA
(USDA Economic Research Service)
Evropská komise (EK)
International Grain Council (IGC)
Ministerstvo financí České republiky
Ministerstvo zemědělství
Official Journal of the European Communities
Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)
Organizace pro ekonomickou spolupráci
a rozvoj (OECD)
Podniky prvovýroby a zpracovatelského průmyslu
Státní rostlinolékařská správa (SRS)
Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)
Strategie Grains
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)
Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a. s.
Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI)
Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Odbor rostlinné výroby MZe

Odborný editor:

Ing. František Kůst MZe
Ing. Jana Potměšilová MZe

Ředitel odboru:

Ing. Eva Divišová MZe

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Termín marketingový rok, který je ve zprávě používán, začíná pro komoditu **obiloviny 1. 7. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku. Počáteční zásoby** představují veškeré nespotřebované obilí na počátku marketingového roku (tedy k 1. 7.) a **konečné zásoby** veškeré nespotřebované obilí na konci marketingového roku (tedy k 30. 6. příštího kalendářního roku).

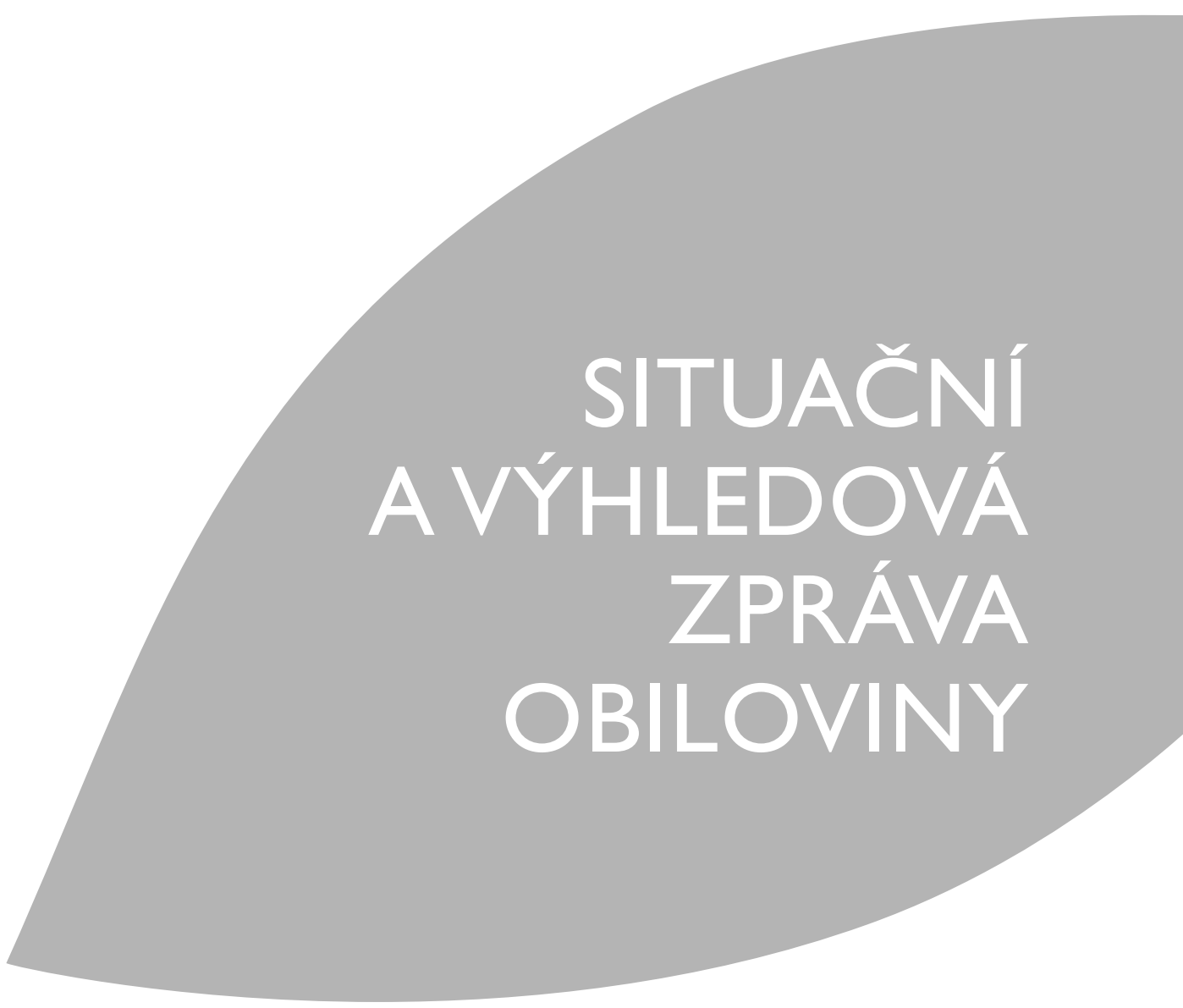
Vydalo Ministerstvo zemědělství České republiky

Těšnov 17, 117 05 Praha I

internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-907-1, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 237 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OBILOVINY

PROSINEC 2010

OBSAH

Úvod	3
Seznam zkratek	3
Souhrn	4
Opatření na trhu obilovin ČR	5
1. Pravidla agrárního obchodu ČR	5
2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů	6
3. Zásahy SZIF platební agentury	7
4. Celní opatření platná od 1. 5. 2004 dle celního sazebníku EU	9
5. Licenční politika	10
6. Daňová politika	10
7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám	11
8. Významná nařízení EU ke společné organizaci trhu v odvětví obilovin	14
9. Harmonizované nebo nové normy vztahující se k obilovinám	15
10. Podpůrné programy pro rok 2009	18
11. Nepotravinářské využití obilovin	27
Mezinárodní trh s obilovinami	29
Trh s obilovinami v České republice	37
Obiloviny celkem	39
Pšenice	48
Žito	57
Ječmen	61
Oves	68
Kukuřice	72
Triticale (Žitovec)	77
Ostatní obiloviny	79
Přílohy	81

ÚVOD

Tato situační a výhledová zpráva Obiloviny z prosince 2010 navazuje na zprávu vydanou v prosinci 2009. Vychází z údajů dostupných do 6. 11. 2010, pokud není uvedeno jinak. V prvním oddílu je stručně popsána zemědělská politika ČR týkající se obilnářství, ve druhém aktuální stav zahraničního trhu s obilovinami s důrazem na sousední země a ve třetím situace v České republice. Součástí Situační a výhledové zprávy Obiloviny jsou přílohy, obsahující podrobné údaje týkající se obilovin pro případnou další analytickou práci. Situační a výhledová zpráva Obiloviny využívá za účelem vyšší objektivnosti více zdrojů informací.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici v elektronické podobě na internetové adrese: www.eagri.cz.

SEZNAM ZKRATEK

ACP	Skupina afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí.
CEFTA	Středoevropská dohoda o volném obchodu.
CIF (c.i.f.)	Cost, Insurance, Freight = výlohy, pojistné, dopravné placeny. Prodávající platí přepravu zboží do místa určení včetně pojištění. Kupující nese výlohy od vyložení zboží v místě určení.
DG – TAXUD	Directorate General Taxation and Customs Union, Generální ředitelství pro daně a celní unii.
EAGGF	European Agricultural Guarantee and Guidance Fund, Evropský zemědělský orientační a záruční fond.
EHP	Evropský hospodářský prostor.
EK	Evropská komise.
EU	Evropská unie.
EUR	Zkratka eura, společné měnové jednotky států Eurozóny.
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu.
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations, Organizace OSN pro výživu a zemědělství.
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance, Finanční nástroj pro podporu rybolovu.
FOB (f.o.b.)	Free on Board = volně na palubu lodi. Prodávající hradí náklady až po naložení do dopravního prostředku na uvedeném místě.
GAAT	General Agreement on Tariffs and Trade, Všeobecná dohoda o clech a obchodu.
HUF	Zkratka maďarského forintu, maďarské měnové jednotky.
IGC	International Grain Council, Mezinárodní rada pro obiloviny.
IN	Intervenční nákup.
MATIF	Marché a Terme International de France, Komoditní termínovaná burza ve Francii.
NK	Nařízení komise (ES).
NR	Nařízení rady (ES).
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
ONIC	Office National Interprofessionnel des Céréales, Národní úřad pro obiloviny.
PLN	Zkratka polského nového zlotého, polské měnové jednotky.
PGRLF	Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.
RUR	Zkratka ruského rublu, ruské měnové jednotky.
SOT	Společná organizace trhu.
SZP	Společná zemědělská politika.
SSHR	Správa státních hmotných rezerv.
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond.
USDA	U. S. Department of Agriculture, Ministerstvo zemědělství USA.
WTO	World Trade Organization, Světová obchodní organizace.

SOUHRN

Na základě výsledků soupisu ploch osevů ČSÚ k 31. 5. 2010 dosáhla výměra všech obilovin pěstovaných pro sklizeň v roce 2010 celkové rozlohy 1 459,5 tis. ha. Z dlouhodobého pohledu je znovu potvrzen trend určité stabilizace osevních ploch, kdy osevní plocha pěstovaných obilovin osciluje kolem výměry 1 500 – 1 600 tis. ha. V meziročním srovnání se jedná o velmi mírný pokles o 68,5 tis. ha (tj. o 4,5 %). Pokles byl zaznamenán u všech druhů ozimých obilovin, z toho největší snížení bylo zaznamenáno u ozimého žita o 8,2 tis. ha (tj. o 21,3 %). S výjimkou jarního ječmene došlo u většiny jarních obilovin k nárůstu osevních ploch.

Ze struktury výměr jednotlivých druhů obilovin ve srovnání s údaji loňského roku vyplývá, že v zastoupení jednotlivých druhů obilovin nedošlo ani letos k významnému posunu. Zcela dominantní roli mezi obilovinami hraje ozimá pšenice. K 31. 5. 2010 bylo v ČR pěstováno 785,5 tis. ha ozimé pšenice, což je o 8,0 tis. ha (tj. o 1,0 %) méně, než tomu bylo v roce 2009. Ozimá pšenice znovu překročila hranici svého 50% zastoupení ve struktuře osevních ploch obilovin a dosáhla úrovně 53,8 %. Pokles ve struktuře obilovin zaznamenaly jak ozimé druhy obilovin, tak i jeden z významných druhů jarních obilovin – jarní ječmen, který poklesl o 1,9 %. Mírné navýšení bylo dosaženo pouze u ovsa o 0,3 %.

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2010, vycházející z odhadu ČSÚ k 15. 10. 2010, doplněná o odhad Ministerstva zemědělství u okrajových obilovin, činí 7 038,2 tis. tun. Jedná se o mírný meziroční pokles produkce obilovin o 793,8 tis. tun (tj. o 10,1 %). Předpokládaná celková produkce obilovin v letošním roce je srovnatelná s výší produkce, která byla zaznamenána v ročnících 1997 a 2007. Tato průměrná úroveň sklizně obilovin s nevyrovnanými jakostními parametry bude znamenat, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se v podstatě nebude měnit, což znamená, že setrvá trh s převládajícími rysy vyšší nabídky nad poptávkou, ale s nedostatkem kvalitní potravinářské suroviny.

Vzhledem k nižšímu odhadu sklizně obilovin v EU (dle různých zdrojů cca **271 - 287 mil. tun**) dochází ke skokovému či různě velkému zvyšování odbytových cen obilovin a to jak u velmi kvalitních obilných druhů (potravinářské pšenice, žito, sladovnického ječmene), tak také u krmného obilí. Na úroveň celkové produkce obilovin mají podstatný vliv tři členské státy (Francie, Německo a Polsko), které dohromady tvoří téměř polovinu produkce v EU. Celková úroveň nabídky v marketingovém roce 2009/2010 v EU dosáhla výše 359,8 mil. tun. Mírně se zvýšil i celkový odhad spotřeby EU na 275,3 mil. tun díky zvýšení spotřeby obilovin k výrobě biopaliv (7,8 mil. tun). Úroveň exportu se oproti minulému roku snížila, celkový vývoz EU činí 27,4 mil. t (o 2,7 mil. méně), z toho 20,4 mil. tun (o 3,0 mil. méně) tvoří vývoz pšenice včetně mouky. Předpoklad konečných zásob EU z listopadu 2010 pro rok 2009/2010 (dle odhadu USDA) je na úrovni 54,9 mil. tun obilovin (zvýšení oproti marketingovému roku 2008/2009 o 16,8 mil. tun). V intervenčních zásobách EU se k 7. 11. 2010 nachází **5 561 630 t obilovin**, z toho 234 577 t pšenice, 5 326 133 t ječmene a 921 t kukuřice.

V marketingovém roce 2009/2010 byl opět zahájen v ČR intervenční nákup obilovin dle pravidel EU, který je shodný pro všechny členské země EU. Zemědělskými subjekty nebo obchodníky bylo od 1. listopadu 2009 do 31. května 2010 nabídnuto do intervenčního nákupu 438,3 tis. tun obilovin, z toho 83,1 tis. tun pšenice a 355,2 tis. tun ječmene. Převzaté množství obilovin do intervenčního nákupu činilo 343,8 tis. tun, z toho 61,3 tis. tun pšenice a 282,5 tis. tun ječmene. Z celkového převzatého množství 343,8 tis. tun obilovin činily Loco přejímky 216,8 tis. tun obilovin a destinační přejímky byly realizovány v objemu 127,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2010/2011 bude intervenční nákup obilovin realizován dle nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), dále nařízení Komise (EU) č. 1272/2009 ze dne 11. prosince 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence a nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

Na základě nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 v aktuálním znění je v ČR v marketingovém roce 2010/2011 realizován **intervenční nákup pšenice s množstevním omezením 3 miliony tun pro celou EU.**

Celkový dovoz obilovin ve výši 73,8 tis. tun v marketingovém roce 2009/2010 je oproti předchozímu ročníku nižší. Předpokládaný dovoz pro stávající marketingový rok 2010/2011 se očekává v důsledku průměrné a ne příliš kvalitní sklizně ve výši 123,0 tis. tun (především žita). U zpracovaných výrobků opět vzrostl objem dovozu pšeničné mouky o 0,5 tis. tun na 51,0 tis. tun.

U celkového vývozu se očekává jeho mírné snížení z 2 073,2 tis. tun v marketingovém roce 2009/2010 na 1 927,0 tis. tun v marketingovém roce 2010/2011. Uvedený opětovný velmi vysoký vývoz je předpokládán především z důvodů zachování částečně vyrovnané bilance obilovin. Také v letošním roce zůstává zachován dominantní vliv pšenice na celkovou bilanční rovnováhu všech obilovin. Dá se očekávat, že většina přebytků obilovin se bude nacházet ve formě pšenice a ječmene. Tyto přebytky z letošní sklizně by se pak měly odčerpat opětovně vysokým exportem.

Pod vlivem další velmi nadprůměrné produkce obilovin ze sklizně 2009 pokračoval propad či určitá stagnace cen na obilném trhu ČR u většiny komodit a to jak v potravinářské tak i krmné kvalitě. Ceny většiny komodit znovu klesly ihned po sklizni a dosahovaly velmi nízkých a nerentabilních úrovní. Cenový pokles se projevil především u pšenice potravinářské, kde v polovině marketingového roku 2009/2010 dosáhla cenová hladina úrovně 2 612 Kč/t. Pro marketingový rok 2010/2011 se předpokládá, že vlivem průměrné produkce obilovin s nevyrovnanými kvalitativními parametry dojde k výraznému, skokovému nárůstu cen na obilném trhu u většiny komodit. Dá se očekávat, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2010 úrovně 4 300 – 4 650 Kč a u krmné pšenice 3 400 – 3 800 Kč.

OPATŘENÍ NA TRHU OBILOVIN ČESKÉ REPUBLIKY

I. Pravidla agrárního obchodu ČR

Společná zemědělská a společná obchodní politika EU

Česká republika jako člen EU, je povinna dodržovat principy a pravidla Společné zemědělské politiky (SZP), která zabezpečuje regulaci trhu s obilovinami zejména prostřednictvím společné organizace trhu (SOT) s obilovinami. Společná zemědělská politika (SZP) v podstatě spočívá na třech principech. Jedná se o princip jednotného trhu, princip preference Společenství a princip finanční solidarity.

Princip jednotného trhu představuje volný pohyb zemědělských produktů mezi jednotlivými členskými státy. Zemědělský trh je součástí velkého jednotného vnitřního trhu, z něhož jsou vyloučena taková opatření, která doprovázejí běžný zahraniční obchod, jako jsou cla, obchodní omezení, vývozní dotace apod. Aby jednotný trh mohl fungovat, bylo nezbytné zavést jednotné předpisy, jednotné ceny a jednotná pravidla hospodářské soutěže. Princip jednotného trhu vyplývá z používání jednotlivých nástrojů na území všech členských států. Vyžaduje jednotný tržní management a předpokládá rovněž jednotnou ochranu na vnějších hranicích.

Princip preference Společenství je logickým následkem vytvoření jednotného zemědělského trhu. Je to v podstatě prosazení zásad, které poskytují přednost odbytu produktům vyrobených v členských zemích. Tento princip je velmi důležitý, protože chrání vnitřní trh před levnými dovozy a před nadměrným kolísáním světového trhu. Toho je možné dosáhnout pomocí různých zemědělsko politických nástrojů. Ty při dovozech a vývozech působí jako určitá zdymadla, která na hranicích zachycují a vyrovnávají cenové výkyvy.

Princip finanční solidarity je základním pilířem Společné zemědělské politiky, neboť její vytvoření znamená, že náklady na její fungování musí být hrazeny společně. Dotace z EU jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a v nynějším programovacím období (2007 – 2013) také z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského rybářského fondu (EFF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoje venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ).

SOT obiloviny je v rámci pravidel daných základním nařízením Rady č. 1234/2008, kterým se stanoví společná organizace trhu a zvláštní opatření pro některé zemědělské produkty, řízena Evropskou komisí. Přijímaná opatření jsou předkládána ke schválení řídicímu výboru pro společnou organizaci trhů (ŘV SOT), který je tvořen zástupci EK a členských států a který má za úkol vyjedřovat se k předkládaným návrhům nařízení, schvalovat návrhy opatření k řízení trhu, které jsou předkládány Evropskou komisí a zejména zprostředkovávat kontakt a výměnu informací mezi členskými státy a Komisí. Nástrojem pro realizaci SOT obiloviny v ČR na národní úrovni je Státní zemědělský intervenční fond SZIF.

Evropská unie (EU) praktikuje jednak společnou zemědělskou politiku (SZP) a jednak společnou obchodní politiku. Obě tyto politiky zcela zásadně ovlivňují agrární obchod České republiky. Vstupem České republiky do EU se zahraničním obchodem stal pouze obchod se zeměmi mimo EU, tzv. třetími zeměmi. Obchod mezi současnými členskými státy je obchodem vnitřním v rámci jednotného trhu EU. Povinností všech členských zemí EU je uskutečňovat jak SZP, tak i společnou obchodní politiku a řídit se jednotnými právními předpisy v rámci těchto politik vydaných EU. Jedna z prvních tržních organizací byla zavedena již v roce 1962 pro obiloviny.

Společná zemědělská politika uplatňuje jednotné zásady, pokud jde o podporu exportu zemědělských komodit a přístup na trh v podobě preferenčních ujednání. Pro dovozy do EU platí společný celní sazebník EU včetně jednotných celních preferencí a preferenčních celních kvót.

Společná obchodní politika je založena na jednotných zásadách, zejména pokud jde o úpravy celních sazeb, uzavírání celních a obchodních dohod, liberalizačních opatření, vývozní politiku, ochranná obchodní opatření apod.

V průběhu jednání Rady ministrů zemědělství ve dnech 18. – 20. listopadu 2008 bylo dosaženo politické dohody o prověrce funkčnosti Společné zemědělské politiky (Health Check). Nová pravidla vstoupí v účinnost v průběhu let 2009 - 2013. Jde o určité kompromisní řešení, které však odstranění nerovností mezi starými a novými členskými státy EU nevyřešilo. V sektoru Obiloviny byl intervenční systém sice zachován, ale byl výrazně změněn. Byl zaveden nulový mechanismus intervence pro ječmen, čirok, rýži a pšenici tvrdou. Pro kukuřici platí pravidla přijatá v roce 2007.

2. Rozdělení odpovědnosti SZIF platební agentury a celní správy při provádění obchodních mechanismů

Odpovědnosti SZIF platební agentury v oblasti SZP

- Zveřejňuje informace o
  - zboží, na jehož dovoz nebo vývoz je povinná dovozní nebo vývozní licence,
  - sazbách vývozních subvencí a vývozních cel,
  - podmínkách podávání žádostí o udělování vývozních subvencí a o povinnosti placení vývozních cel.
- Registruje obchodníky, kteří exportují zemědělské a zpracované zemědělské výrobky a žádají o licenci.
- Vydává vývozní a dovozní licence a výpisy z nich (včetně osvědčení o stanovení vývozní subvence předem).

- Přijímá kauce požadované v rámci SZP pro dovozní a vývozní licence, vývozní subvence, předběžné platby a další opatření.
- Provádí platby vývozních subvencí a vybírá vývozní cla.
- Při vývozu zpracovaných zemědělských výrobků vede registr předpisů.

Odpovědnosti celní správy v oblasti SZP

- Přijímání (uznávání) dovozních a vývozních deklarací.
- Ověřování tarifní klasifikace zboží při dovozu a vývozu.
- Ověřování dovozních a vývozních licencí a připisování vyvážených množství na licencích.
- Vybírání poplatků při dovozu (cla a jim ekvivalentní poplatky).
- Provádí fyzickou kontrolu zahrnující zkoušení a odebrání vzorků.
- Kontroluje zboží z jiných členských států, na které jsou v těchto státech udělovány produkční podpory.
- Potvrzuje vývoz zboží do určených míst (destinací), pro které je vývoz určen.

Platební agentury úzce spolupracují s celní správou a předávají si vzájemně potřebné informace k pokud možno bezproblémovému provádění obchodních mechanismů a k zajištění regulace obchodu s třetími zeměmi v rámci pravidel SZP. Platební agentury rovněž mohou část svých činností a pravomocí delegovat na orgány celní správy. Jsou však zodpovědné za řádné informování Komise o aktivitách vztahujících se k obchodním mechanismům.

3. Zásahy SZIF platební agentury

Právní úprava činnosti SZIF

Zákonem č. 256/2000 Sb., ze dne 14. července roku 2000, o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů byl zřízen Státní zemědělský intervenční fond (dále pouze „Fond“). Jeho úkolem je na základě nařízení vlády, vydaných k provedení tohoto zákona, provádět a zavádět tržní pořádky pro stabilizaci trhů se zemědělskými výrobky a potravinami.

Činnost SZIF se dále řídí úplným zněním zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění a nařízeními Rady nebo Komise Evropských společenství.

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) je od roku 2004 akreditovanou platební agenturou – zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie a národních zdrojů. Dotace z EU jsou v rámci společné zemědělské politiky poskytovány z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF) a v nynějším programovacím období (2007 – 2013) také z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a z Evropského rybářského fondu (EFF). Program rozvoje venkova (PRV), který čerpá finanční prostředky z EAFRD nahradil Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OP RVMZ).

V rámci společné zemědělské politiky se v EU uplatňují tři zásady – společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách, zvýhodnění produkce ze zemí Unie na úkor vnější konkurence a finanční solidarita – financování ze společného fondu, do něhož všichni přispívají.

Pilířem poskytovaných finančních podpor jsou přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy. Velké možnosti pro zemědělství představuje Program rozvoje venkova (PRV), který byl spuštěn v roce 2007. Stejně nezanedbatelnou finanční pomocí jsou pak rovněž tržní opatření Společného evropského trhu, které řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2009/2010

Pravidla režimu intervenčního nákupu stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. V České republice byl intervenční nákup otevřen v období od 1. listopadu 2009 do 31. května 2010 a bylo umožněno ho realizovat v bezlimitním množství

u pšenice obecné a ječmene obecného, prvně byl uplatněn množstevní strop 0 tun u kukuřice seté. Intervenční nákup obilovin v České republice vycházel ze základních nařízení, která upravovala provádění společné organizaci trhu s obilovinami. Jednalo se o nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), dále nařízení Komise (ES) č. 687/2008 ze dne 18. července 2008, kterým se stanoví postupy pro přejímání obilovin platebními agenturami nebo intervenčními agenturami a metody analýzy pro určování jakosti obilovin (kodifikované znění) a nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

Intervenční nákup obilovin ze sklizně roku 2009:

Zemědělskými subjekty nebo obchodníky ČR bylo od 1. listopadu 2009 do 31. května 2010 nabídnuto do intervenčního nákupu celkem 438,3 tis. tun obilovin, z toho 83,1 tis. tun pšenice a 355,2 tis. tun ječmene. Převzaté množství obilovin do intervenčního nákupu činilo 343,8 tis. tun, z toho 61,3 tis. tun pšenice a 282,5 tis. tun ječmene. Z celkového převzatého množství 343,8 tis. tun obilovin činily Loco přejímky 216,8 tis. tun obilovin a destinační přejímky byly realizovány v objemu 127,0 tis. tun.

Intervenční skladování obilovin:

Celková smluvní skladová kapacita pro intervenční skladování obilovin v ČR ke dni 30. 9. 2010 vykazovala 725,0 tis. tun, z toho Loco vlastní činí 492,0 tis. tun, Loco cizí 35,0 tis. tun, destinace 198,0 tis. tun. Skladovatelé mohou operativně snižovat či navyšovat smluvní skladové kapacity. Za držení volných skladových kapacit SZIF skladovatelům nehradí žádné poplatky. SZIF měl ke dni 30. 9. 2010 uzavřeno 83 smluv ve 127 skladech, z toho 56 smluv je dlouhodobých (100 skladů) a 27 smluv krátkodobých (27 skladů).

Potravinová pomoc z intervenčních zásob obilovin pro nejchudší obyvatele EU:

V rámci programu potravinové pomoci pro nejchudší obyvatele EU bylo z intervenčních zásob obilovin nakoupených ze sklizně roku 2008 přiděleno na potravinovou pomoc veškeré intervenčně skladované množství 191 tis. tun obilovin, a to 87,8 tis. tun pro Francii, 102,9 tis. tun pro Španělsko a 299,7 tun pro ČR. Do skladů distributorů v ČR bylo dodáno 28,3 tun hladké mouky a 42,4 tun bezvaječných těstovin.

Intervenční prodej obilovin:

Na intervenčních zásobách SZIF zůstávalo ke dni 30. 9. 2010 veškerých 343,8 tis. tun obilovin nakoupených ze sklizně roku 2009. Prodej intervenčních zásob obilovin bude realizován SZIF formou výběrových řízení po schválení prodejů intervenčních zásob obilovin Evropskou komisí a jejich vyhlášení v Úředním věstníku EU.

Regulace společného trhu s obilovinami v marketingovém roce 2010/2011

V marketingovém roce 2010/2011 je intervenční nákup obilovin v ČR realizován dle nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), dále nařízení Komise (EU) č. 1272/2009 ze dne 11. prosince 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence a nařízení vlády ČR č. 180/2004 Sb., kterým se stanoví bližší podmínky při provádění opatření společné organizace trhu s obilovinami.

Na základě nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 v aktuálním znění je v ČR v marketingovém roce 2010/2011 realizován **intervenční nákup pšenice s množstevním omezením 3 miliony tun pro celou EU**. Souhrnně pro všechny členské státy EU je od hospodářského roku 2010/2011 stanoven množstevní strop 0 tun u intervenčního nákupu ječmene a současně platí množstevní strop 0 tun u intervenčního nákupu kukuřice, který byl stanoven od hospodářského roku 2009/2010.

Veškeré základní informace týkající se intervenčního nákupu v marketingovém roce 2010/2011 jsou uvedeny na internetových stránkách SZIF na internetové adrese www.szif.cz (jsou umístěny v sekci Společná organizace trhu – Rostlinná výroba – Obiloviny – Intervenční nákup obilovin – Důležité dokumenty; a – Ke stažení).

Seznam intervenčních center platných pro Českou republiku je zveřejňován a aktualizován v Úředním věstníku Evropské unie a skladovací zařízení náležející k těmto centrům na webových stránkách EU.

4. Celní opatření platné po vstupu ČR do EU

Celní kvóty jsou určeny množstvím zboží (vyjádřené hmotností, objemem nebo hodnotou), které je propuštěno do volného oběhu za sníženou celní sazbu. Celní kvóty stanovené v rámci EU jsou společné pro všechny členské státy EU. Jsou řízeny Generálním ředitelstvím pro daně a celní unii – DG TAXUD (Directorate General: Taxation and Customs Union) v Bruselu. Pravidla řízení (administrace) uvedených celních kvót v EU jsou upravena Nařízením Komise (EHS) č. 2454/93 – Prováděcí předpis k Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.

Národní předpisy pro implementaci celního zákona a vnitřních předpisů jsou následující:

- Vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží.
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice dováženého a vyváženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství.

Kvóty v rámci společné zemědělské politiky

Vzhledem k tomu, že se na každý produkt vztahují určitá obchodní opatření, která zahrnují i celní kvóty, musí být definována opatřeními (Nařízení Komise nebo Rady EU). Tam, kde je opatření pro celní kvóty, musí být kvóty jasně definovány šestimístním číselným kódem, známými jako „order number“(ON). Celní kvóty uplatňované v rámci společné zemědělské politiky a vztahující se na dovoz zemědělských komodit jsou spravovány na základě licencí. Dovoze, který požaduje uplatnění snížené celní sazby v rámci těchto kvót, musí kromě vyplnění příslušných údajů do jednotné celní deklarace (JCD) při propouštění zboží do volného oběhu předložit platnou licenci.

Získáním licence má deklarant rezervovanou část celní kvóty pro příslušný kalendářní rok. Licence se uděluje na základě písemné žádosti a splnění ostatních podmínek. Jednou z podmínek pro udělení licence je složení kauce, která se držiteli licence vrací v případě využití licence, tzn. dovozu požadovaného množství zboží. Licence mohou být obchodovatelné. Licence vydaná v jednom členském státu EU platí i v ostatních členských státech EU. V České republice tyto licence v rámci společné zemědělské politiky vydává Státní zemědělský intervenční fond, viz internetová stránka www.szif.cz

Administrace těchto celních kvót spadá v rámci EK do působnosti DG AGRI. Ostatní licence, nevztahující se na dovoz a vývoz zemědělských komodit, bude i nadále vydávat licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu.

Ovšem i zde existuje výjimka potvrzující pravidlo v několika málo případech, kdy u celní kvóty došlo k převedení řízení z DG AGRI do DG TAXUD. Pak je celní kvóta uplatňována metodou „First – come – first – served“, ale i přesto je nutno předložit platnou licenci.

Intrastat

Statistický systém sledující pohyb zboží mezi členskými státy EU, tj. mezi Českou republikou a ostatními členskými státy EU se nazývá Intrastat. Sledování se týká zboží, které bylo odesláno z České republiky do jiného členského státu EU nebo bylo přijato do České republiky z jiného členského státu EU (tj. v obou případech přestoupilo státní hranici). Povinnosti vykazování údajů do Intrastatu jsou upraveny:

a/ - národními předpisy:

- vyhláškou č. 393/2008 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a o způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy společenství Evropského společenství. Touto vyhláškou byla novelizována vyhláška č. 201/2005 Sb. Tato vyhláška je v novelizovaném znění k dispozici na www.czso.cz

b/ - předpisy EU:

- nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterými se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení č. 1982/2004.

Od 1. 1. 2009 dochází k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Mění se mimo jiné limit hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. Práh pro vykazování v roce 2009 bude činit 8 milionů Kč fakturované hodnoty zboží odeslaného do ostatních členských států EU i přijatého z ostatních členských států EU, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (2 nebo 4 milióny Kč), musí vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009. Další významnou změnou je povinné uvádění údaje o vlastní hmotnosti do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky. Tyto údaje byly nepovinné a proto bylo v 1/3 členských států upuštěno od jejich sledování. Vzhledem k tomu, že se ztrácela logická kontrola nad těmito výkazy, je uvádění například hmotnosti i počtu kusů živých zvířat od 1. 1. 2009 povinné.

5. Licenční politika

Systém dovozních a vývozních licencí a certifikátů je založen na Nařízení Komise č. 376/2008, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU. Smyslem licenčního režimu je:

- získávat údaje pro analýzu a kontrolu dovozu a vývozu (a následné řízení trhu),
- zajišťovat systém celních kvót na dovozy,
- zabezpečit dodržování závazků GATT/WTO v oblasti dovozu a vývozu.

Dovozní a vývozní licence představují oprávnění, ale zároveň i závazek pro vývoz nebo dovoz určitého množství konkrétního výrobku v daném období platnosti licence.

Licence pro obiloviny vydává SZIF jako platební agentura v rámci společné organizace trhu s obilovinami. Veškerý dovoz a vývoz produktů, které patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence. Společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty jsou stanoveny v Nařízení komise č. 376/2008 ze dne 23. dubna 2008. Veškeré informace týkající se výdeje licencí pro obiloviny jsou uvedeny na internetových stránkách www.szif.cz

6. Daňová politika

V souvislosti se vstupem do Evropské unie musela Česká republika jako členský stát přizpůsobit svůj daňový systém principům stanoveným právní úpravou Evropských společenství. Jednou z oblastí, které se tato změna dotkla, je režim daně z přidané hodnoty uplatňovaný u obchodů

uskutečňovaných uvnitř společného trhu EU. Ode dne vstupu ČR do EU je Česká republika povinna uplatňovat DPH v souladu s pravidly, která existují v Evropské unii. Základní principy pro zdanění daní z přidané hodnoty jsou obsaženy v Šesté směrnici Rady EU č. 77/388/EHS, ve znění pozdějších předpisů. Tyto principy jsou členské státy povinny implementovat do svých národních právních předpisů. V České republice to je nový zákon o DPH č. 235/2004 Sb., který od 1. 5. 2004 nahradil stávající zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních došlo od roku 2004 k zásadním změnám při správě, placení i termínech splatnosti spotřebních daní. Při plnění daňových povinností platí, není-li v příslušném daňovém zákonu stanoveno jinak, společná procesní pravidla, která byla přijata zákonem ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o správě daní a poplatků"). Podle specifických ustanovení zákona o spotřebních daních mohou předkládat daňová přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně také právnické a fyzické osoby, mající postavení daňových poplatníků, které nakoupily nebo samy vyrobily a prokazatelně použily minerální oleje pro výrobu tepla (dále jen "topné oleje") a vybrané minerální oleje pro zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa (dále jen "zelená nafta"). Zákon č. 292/2009 Sb., kterým se měnil zákon č. 237/2004 Sb., a zákon č. 693/2004 Sb., o spotřebních daních, nezměnil nárok na vrácení 60 % spotřební daně, vznikající právníčkým a fyzickým osobám, provozujícím zemědělskou prvovýrobu, lesní školky a obnovu a výchovu lesa, které nakoupily stanovené druhy olejů, paliv a maziv a prokazatelně je použily pro výše uvedené druhy činností. Způsob výpočtu vratky spotřební daně a ostatní podrobnosti upravuje vyhláška MZe č. 14/2010 s účinností od 12. 1. 2010, kterou se mění vyhláška č. 48/2008 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, ve znění vyhlášky č. 395/2008 Sb.

7. Legislativa ČR vztahující se k obilovinám

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Obiloviny z prosince 2009 a zahrnuje výběr právních předpisů týkajících se komodity obiloviny do částky 105 roku 2010.

Zákon č. 154/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 21. 5. 2010.

Uveřejněno v č. 55/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 152/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 21. 5. 2010.

Uveřejněno v č. 55/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 140/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 20. 5. 2010.

Uveřejněno v č. 51/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 136/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 14. 5. 2010.

Uveřejněno v č. 50/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 102/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 17. 4. 2010.

Uveřejněno v č. 37/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 59/2010 Sb.,

kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 2. 3. 2010.

Uveřejněno v č. 21/2010 Sbírký zákonů.

Zákon č. 420/2009 Sb.,

kterým se mění zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Účinnost od 27. 11. 2009.

Uveřejněno v č. 135/2009 Sbírký zákonů.

Zákon č. 395/2009 Sb.,

o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití.

Účinnost od 20. 10. 2009.

Uveřejněno v č. 128/2009 Sbírký zákonů.

Zákon č. 385/2009 Sb.,

úplné znění zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, jak vyplývá z pozdějších změn.

Účinnost od 10. 11. 2009.

Uveřejněno v č. 124/2009 Sbírký zákonů.

Nařízení vlády č. 112/2010 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 20. 4. 2010.

Uveřejněno v č. 40/2010 Sbírký zákonů.

Nařízení vlády č. 111/2010 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 20. 4. 2010.

Uveřejněno v č. 40/2010 Sbírký zákonů.

Nařízení vlády č. 86/2010 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám, ve znění nařízení vlády č. 480/2009 Sb.

Účinnost od 31. 3. 2010.

Uveřejněno v č. 31/2010 Sbírký zákonů.

Nařízení vlády č. 78/2010 Sb.,

kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 29. 3. 2010.

Uveřejněno v č. 28/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 278/2010 Sb.,

kterou se zrušuje vyhláška č. 381/2007 Sb., o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 6. 10. 2010.

Uveřejněno v č. 104/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 169/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 179/2008 Sb.

Účinnost od 31. 5. 2010.

Uveřejněno v č. 59/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 76/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhlášky č. 159/2009.

Účinnost od 26. 3. 2010.

Uveřejněno v č. 27/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 61/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění vyhlášky č. 341/2008 Sb., a vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Účinnost od 2. 3. 2010.

Uveřejněno v č. 21/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 58/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 89/2006 Sb., o bližších podmínkách pěstování geneticky modifikované odrůdy.

Účinnost od 26. 2. 2010.

Uveřejněno v č. 20/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 29/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 209/2004 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění vyhlášky č. 86/2006 Sb.

Účinnost od 3. 2. 2010.

Uveřejněno v č. 9/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 14/2010 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 48/2008 Sb., o způsobu výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě, ve znění vyhlášky č. 395/2008 Sb.

Účinnost od 21. 1. 2010.

Uveřejněno v č. 4/2010 Sbírky zákonů.

Vyhláška č. 427/2009 Sb.,

kterou se mění vyhláška č. 412/2008 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků.

Účinnost od 2. 12. 2009.

Uveřejněno v č. 136/2009 Sbirky zákonů.

8. Významná nařízení EU k společné organizaci trhu v odvětví obilovin

Pravidla režimu intervenčního obchodu s obilovinami stanovuje Evropská komise a jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. Zde jsou uvedeny základní nařízení pro sektor obiloviny, platná do současnosti. Tyto platná nařízení jsou průběžně novelizována.

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007,

kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).

Nařízení Rady (ES) č. 735/2007,

kterým se mění nařízení (ES) č. 1784/2003 o společné organizaci trhu s obilovinami (reforma SOT – zavedení stropů intervence pro kukuřici).

Nařízení Rady (ES) č. 72/2009,

o úpravách společné zemědělské politiky změnou nařízení (ES) č. 247/2006, (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1405/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008, (ES) č. 479/2008 a zrušení nařízení (EHS) č. 1883/78, (EHS) č. 1254/89, (EHS) č. 2247/89, (EHS) č. 2055/93, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 2596/97, (ES) č. 1182/2005 a (ES) č. 315/2007 („**Health Check**“).

Nařízení Komise (ES) č. 687/2008,

kterým se stanovují postupy pro přejímání obilovin platebními agenturami nebo intervenčními agenturami a metody analýzy pro určování jakosti obilovin.

Nařízení Komise (EU) č. 1272/2009,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.

Nařízení Komise (ES) č. 127/2009,

kterým se stanovují postupy a podmínky pro uvedení do prodeje obilovin ze zásob platebních nebo intervenčních agentur.

Nařízení Komise (ES) č. 1290/2005,

o financování společné zemědělské politiky (SZP).

Nařízení Komise (ES) č. 884/2006,

kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1290/2005, pokud jde o financování intervenčních opatření ve formě veřejného skladování Evropským zemědělským a záručním fondem (EZZF) a o zaúčtování operací veřejného skladování platebními agenturami členských států.

Nařízení Komise (ES) č. 642/2010,

kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení rady (EHS) č. 1234/2007, pokud jde o dovozní cla v odvětví obilovin.

Nařízení Komise (ES) č. 1301/2006,

kterým se stanoví společná pravidla ke správě dovozních celních kvót pro zemědělské produkty, které podléhají režimu dovozních licencí.

Nařízení Komise (EHS) č. 2220/1985,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu záruk pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 376/2008,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 612/2009,

kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty.

Nařízení Komise (ES) č. 1342/2003,

kterým se stanoví zvláštní prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí v odvětví obilovin a rýže.

Nařízení Komise (ES) č. 514/2008,

kterým se mění nařízení (ES) č. 376/2008, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty, jakož i nařízení (ES) č. 1439/95, (ES) č. 245/2001, (ES) č. 2535/2001, (ES) č. 1342/2003, (ES) č. 2336/2003, (ES) č. 1345/2005, (ES) č. 2014/2005, (ES) č. 951/2006, (ES) č. 1918/2006, (ES) č. 341/2007, (ES) č. 1002/2007, (ES) č. 1580/2007 a (ES) č. 382/2008 a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 1119/79.

Nařízení Komise (ES) č. 1276/2008,

o sledování vývozu zemědělských produktů, pro které jsou poskytovány náhrady nebo jiné částky, prováděném prostřednictvím fyzických kontrol.

9. Harmonizované, revidované nebo nové ČSN vztahující se k obilovinám

Do 31. srpna 2010 byly vypracovány Zemědělským střediskem technické normalizace AGROFERT HOLDING a. s., Praha a vydány Českým normalizačním institutem, Praha níže uvedené harmonizované nebo nové technické normy pro obiloviny:

ČSN 46 1100-2 Obiloviny potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-2 Obilí potravinářské – Část 2: Pšenice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (Triticum durum). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100-3 Obilí potravinářské – Část 3 : Pšenice tvrdá z dubna 1994.

ČSN 46 1100-4 Obiloviny potravinářské – Část 4: Žito. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100 - 4 Obilí potravinářské – Část 4: Žito z dubna 1994.

ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5 : Ječmen sladovnický. Vydání provedeno v březnu 2005; platí od 1. 1. 2006. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100 - 5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z dubna 1994 včetně Změny Z1 z října 2002.

ČSN 46 1100-7 Obiloviny potravinářské – Část 7: Oves potravinářský. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2001. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1100 - 7 z března 1994.

ČSN 46 1200-2 Obiloviny – Část 2: Pšenice. Vydání provedeno v květnu 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 2 Obilí krmné – Část 2: Pšenice krmná z března 1994.

ČSN 46 1200-3 Obiloviny – Část 3: Ječmen. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200-3 Obilí krmné – Část 3: Ječmen krmný z října 1994 a současně ČSN 46 1100 - 6 Obilí potravinářské – Část 6: Ječmen potravinářský ze srpna 1994.

ČSN 46 1200-4 Obiloviny – Část 4: Oves. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 4 Obilí krmné – Část 4: Oves krmný z března 1994.

ČSN 46 1200-5 Obiloviny – Část 5: Žitovec (triticale). Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 5 Obilí krmné – Část 5: Žitovec (triticale) z března 1994.

ČSN 46 1200-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice. Vydání provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 6 Obilí krmné – Část 6: Kukuřice krmná z října 1994 a současně ČSN 46 1100 - 8 Obilí potravinářské – Část 8: Kukuřice potravinářská z dubna 1994.

ČSN 46 1200-7 Obiloviny – Část 7: Proso. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 7 Obilí krmné – Část 7: Proso z října 1994.

ČSN 46 1200-8 Obiloviny – Část 8: Pohanka. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 8 Obilí krmné – Část 8: Pohanka z října 1994.

ČSN 46 1200-9 Obiloviny – Část 9: Mohár a čumíza. Vydání provedeno v říjnu 2003; platí od 1. 11. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 9 Obilí krmné – Část 9: Mohár a čumíza z října 1994.

ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čirok. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1200 - 10 Obilí krmné – Část 10: Čirok z října 1994.

ČSN 46 1011-6 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 6: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu příměsí a nečistot. Vydání provedeno v lednu 2002; platí od 1. 7. 2002. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 - 6 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-11 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 11: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu zrn se sníženou sklovitostí u pšenice tvrdé (*Triticum durum*). Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 - 11 z 11. 4. 1988.

ČSN 46 1011-18 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 18: Zkoušení obilovin – Stanovení obsahu dusíkatých látek. Vydání provedeno v únoru 2003; platí od 1. 3. 2003. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 - 17 z 11. 4. 1988 a ČSN 46 1011 - 18 z 11. 4. 1988.

Změna ZI k ČSN 46 1011-7 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 7: Zkoušení obilovin – Stanovení podílu plných zrn. Vydání provedeno v říjnu 2002; platí od 1. 11. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1100-1 Obilí potravinářské – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny ZI provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998.

Vydání Změny ZI provedeno v červenci 2001; platí od 1. 7. 2002.

Změna Z2 k ČSN 46 1200-1 Obiloviny – Část I: Společná ustanovení ze srpna 1998

Vydání Změny Z2 provedeno v srpnu 2002; platí od 1. 9. 2002.

Změna ZI k ČSN 46 1100-5 Obiloviny potravinářské – Část 5: Ječmen sladovnický z března 2005. Vydání Změny ZI provedeno v lednu 2006; platí od 1. 2. 2006.

Změna ZI k ČSN 46 12006-6 Obiloviny – Část 6: Kukuřice z července 2001. Vydání Změny ZI provedeno v listopadu 2007; platí od 1. 12. 2007.

Změna ZI k ČSN 46 1200-10 Obiloviny – Část 10: Čirok z ledna 2003. Vydání změny provedeno v listopadu 2007; platí od 1. 12. 2007.

ČSN 46 1011-12 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 12: Zkoušení obilovin – Třídění sladovnického ječmene – Praktická metoda. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 – 12 z 11. 4. 1988 včetně změn ZI a Z2.

ČSN 46 1011-13 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 13: Zkoušení obilovin – Stanovení klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 – 13 z 11. 4. 1988 včetně změn ZI a Z2.

ČSN 46 1011-14 Zkoušení obilovin, luštěnin a olejnin – Část 14: Zkoušení obilovin – Stanovení energie klíčivosti sladovnického ječmene. Vydání provedeno v listopadu 2005; platí od 1. 1. 2006. Po nabytí platnosti této normy se ruší ČSN 46 1011 – 14 z 11. 4. 1988 včetně změn ZI a Z2.

Změna ZI k ČSN 46 1100-3 Obiloviny potravinářské – Část 3: Pšenice tvrdá (Triticum durum) z ledna 2002. Vydání Změny ZI provedeno v září 2004; platí od 1. 10. 2004.

ČSN ISO 5223+Amd.1 (46 1012) Zkušební síta pro obiloviny. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od 1. 7. 2002. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5223:1995 včetně změny ISO 5223:1995/Amd.1:1999.

ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení vlhkosti – Praktická referenční metoda. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Po nabytí účinnosti této normy se ruší ČSN ISO 712 (46 1014) Obiloviny a výrobky z obilovin – Stanovení obsahu vody – (Praktická referenční metoda) z ledna 1993.

ČSN ISO 6644 (46 1015) Tekoucí obiloviny a mlýnské výrobky – Automatický odběr vzorků mechanickými vzorkovači. Vydání provedeno v lednu 2006; platí od února 2006.

ČSN ISO 5529 (46 1022) Pšenice – Stanovení sedimentačního indexu – Zeleného test. Vydání provedeno v říjnu 2000; platí od listopadu 2000. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 5529:1992.

ČSN ISO 9648 (46 1023) Čirok – Stanovení obsahu taninu. Vydání provedeno v lednu 2003; platí od 1. 2. 2003. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 9648:1988.

ČSN ISO 7971-2 (46 1013) Obiloviny – Stanovení objemové hmotnosti zvané „hektolitrová váha“ – Část 2 Praktická metoda. Vydání provedeno v červenci 2003; platí od 1. 4. 2004. Po nabytí účinnosti se ruší ČSN 46 1011-5 z 11. 4. 1988 a zároveň se mění ČSN 994178 z 21. 3. 1990.

ČSN ISO 13690 (46 1024) Obiloviny, luštěniny a mlýnské výrobky – Odběr vzorků ze statických dávek. Vydání provedeno v lednu 2004; platí od 1. 2. 2004. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 13690:1999.

ČSN EN ISO 3093 (46 1026) Pšenice, žito, pšeničná a žitná mouka, pšenice tvrdá (durum)

a semolina z pšenice tvrdé – Stanovení čísla poklesu podle Hagberga-Pertena. Vydání provedeno v prosinci 2007; platí od 1. 1. 2008. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 3093:2004.

ČSN ISO 2171 (46 1019) Obiloviny, luštěniny a výrobky z nich – Stanovení obsahu popela spalováním. Vydání provedeno v prosinci 2008; platí od 1. 1. 2009. Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 2171:2007.

10. Podpůrné programy pro rok 2010

Systém podpor do zemědělství v České republice se v roce 2010 nezměnil a zůstal prakticky stejný. Pro české zemědělce tak stále představuje možnost přístupu do značně širokého spektra podpůrných prostředků.

- Systém podpor lze rozdělit na:
- I. Přímé platby a národní doplňkové platby (Top – Up)**
  - II. Program rozvoje venkova na období 2007 - 2013**
  - III. Národní podpory**

I. Přímé platby

Zemědělská výroba je v podmínkách společné zemědělské politiky EU podporována systémem tzv. přímých plateb. Detailní struktura přímých plateb se může v jednotlivých členských státech lišit. Zjednodušený režim přímých plateb ve formě jednotné platby na plochu (SAPS), který aplikuje ČR společně s některými novými členskými státy EU (Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Slovensko, Polsko, Rumunsko a Bulharsko), umožňuje podporovat veškerou zemědělskou půdu za současného oddělení platby od produkce (decoupling). Tento režim je možné aplikovat až do roku 2013.

Jednotná platba na plochu (SAPS)

SAPS je poskytován ze zdrojů EU na hektar způsobilé a oprávněné zemědělské půdy. Za půdu způsobilou je považována ta, která se k 30. 6. 2003 nacházela v dobrém zemědělském stavu. Poskytnutí finanční podpory v rámci SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) a od roku 2009 také dodržováním některých zákonných požadavků na hospodaření (SMR), které jsou společně s GAEC známy jako podmínky podmíněnosti (Cross Compliance). Od roku 2010 je možno poskytovat SAPS vedle kultur vymezených § 3 písm.i zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství (orná půda, travní porost, vinice, chmelnice, ovocný sad, školka, zelinářská zahrada a jiná kultura) také na rychle rostoucí dřeviny pěstované ve výmladkových plantážích, jejichž seznam je uveden ve věstníku MZe.

Vzhledem k tomu, že novým členskými státy po svém vstupu do EU nebylo umožněno vyplácet přímé platby v plné výši, bylo v přístupových smlouvách stanoveno jejich postupné navyšování. V roce 2004 odpovídaly platby 25 % úrovně plateb poskytovaných ve starých členských státech (EU-15), 30 % v roce 2005, 35 % v roce 2006, 40 % v roce 2007. Od roku 2008 jsou každoročně zvyšovány o 10 % až do dosažení stejné úrovně plateb v EU-15 v roce 2013. Přehled základních ukazatelů SAPS v rámci ČR je uveden v tabulce I.

Tabulka č. I: Srovnání obálek a sazeb SAPS v letech 2004 - 2010

Rok	Nařízení vlády	Úroveň plateb EU-15 (%)	Obálka SAPS (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2004	243/2004	25	198,940	56,41	32,45	1 830,40
2005	144/2005	30	249,296	71,42	29,55	2 110,70
2006	144/2005	35	310,457	88,89	28,32	2 517,80
2007	47/2007	40	355,384	101,40	27,53	2 791,50
2008	47/2007	50	437,762	124,160	24,66	3 072,20
2009	47/2007	60	517,895	149,426	25,16	3 710,00
2010	47/2007	70	581,177	165,072	24,60	4 060,80

Pramen: Ministerstvo zemědělství ČR

Národní doplňkové platby (Top-Up)

Vzhledem k tomu, že novým členským státům po svém vstupu do EU nebylo umožněno vyplácet přímé platby v plné výši, bylo jim umožněno je dorovnávat platby z vlastních zdrojů, a to o max. 30 % unijní sazby, respektive v roce 2005 do úrovně 60 %, 65 % v roce 2006, 70% v roce 2007, 80% v roce 2008 a v roce 2009 do úrovně 90% výše sazby platné v EU ke dni 30. 4. 2004. V případě, že byl v roce 2003 v novém členském státě Evropské unie aplikován režim obdobný režimu přímých podpor aplikovaných ve starých členských státech Evropské unie (EU-15), lze aktuální podporu navýšit až do úrovně roku 2003 se zvýšením o 10 %, maximálně však do 100 % unijní sazby, platné ke dni 30. 4. 2004. Dorovnání do 100 % unijní sazby je pro ČR u bramborového škrobu přímo uvedeno v Přístupové smlouvě.

Struktura Top-Up poskytovaných v roce 2009 se nikterak nelišila od Top-Up poskytovaných v roce 2008, tj. byly podporovány následující sektory:

decouplované platby (oddělené od produkce):

- chmel,
- přežvýkavci (skot, ovce, kozy),
- zemědělská půda,
- brambory pro výrobu škrobu,

couplované platby (vázané na produkci):

- pěstování lnu na vlákno,
- pěstování chmele,
- chov ovcí, popřípadě koz,
- chov krav bez tržní produkce mléka,
- brambory pro výrobu škrobu.

Od roku 2010 již není poskytována platba na pěstování lnu na vlákno, neboť v průběhu posledních pěti let došlo k absolutnímu propadu výměry, na které byl len na vlákno pěstován, a to z 6000 ha vyjednaných v rámci Přístupové smlouvy na 148 ha v roce 2009. Vzhledem k tomu, že finanční prostředky, které by bylo možné poskytnout na len na vlákno, jsou stanoveny na výměru 6000 ha a nelze je přerozdělit na aktuální výměru, docházelo k jejich významnému nedočerpávání. Z těchto důvodů bylo účelnější o tyto prostředky navýšit prostředky určené na Top-Up na zemědělskou půdu a takto zároveň navýšit platbu poskytovanou mimo jiné také pěstitelům lnu na vlákno. Vedle Top-Up na pěstování lnu na vlákno přestala být poskytována také couplovaná platba na pěstování chmele. Tato platba byla ukončena s odvoláním na výsledky jednání v rámci prověrky společné zemědělské politiky (tzv. Health Check), které probíhaly v roce 2008 a byly promítnuty do nového nařízení Rady (ES) č. 73/2009. Jedním z výsledků Health Check byla dohoda členských států na postupném odpojování plateb od produkce (decoupling), přičemž chmel je v celé EU decouplován počínaje rokem 2010. Vzhledem k tomu, že v nových členských státech není možné poskytovat národní doplňkové platby v jiné podobě, než v jaké jsou poskytovány ve starých členských státech, není možné poskytovat platbu na chmel ve formě vázané na produkci, ale pouze ve formě odpojené od

produkce. Podpora na chmel zůstala tedy ve své decouplované podobě Top-Up zachována. Ostatní platby Top-Up zůstaly zachovány.

Výše sazby plateb Top-Up je každoročně stanovována v závislosti na počtu žadatelů, resp. zjištěné výměře oprávněné pro poskytnutí platby Top-Up, počtu velkých dobytčích jednotek (v případě platby na přežvýkavce) nebo množství tun (v případě platby na brambory pro výrobu škrobu), dále závisí na výši maximální obálky, případně i maximální sazby na jednotku, které byly schváleny pro daný sektor Evropskou komisí a zejména závisí na množství prostředků alokovaných ze státního rozpočtu. Sazby plateb Top-Up jsou taktéž ovlivněny výší směnného kurzu Kč/ , který zveřejněn Evropskou komisí poslední kalendářní den před 1. říjnem daného kalendářního roku

Tabulka č. 2: Srovnání sazeb a celkového množství vyplacených finančních prostředků v rámci plateb Top-Up v oblasti rostlinné výroby v letech 2005 - 2010

Kalendářní rok	Top-Up v oblasti RV	počet ha	sazba Kč/ha	celkem vyplaceno Kč
2005	některé plodiny na orné půdě	2 035 640,74	2 314,90	4 712 304 749
2006	některé plodiny na orné půdě	2 056 818,43	2 240,40	4 608 096 011
2007	orná půda k 31. 3. 2007	2 570 218,21	1 755,10	4 510 989 980
2008	zemědělská půda (SAPS)	3 512 832,22	1 341,40	4 712 113 140
2009	zemědělská půda (SAPS)	3 512 539,53	1 184,00	4 158 846 804
2010	zemědělská půda (SAPS)	3 520 564,66	514,10	1 809 922 292

Pramen: Ministerstvo zemědělství ČR

II. Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013 – PRV

Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 vychází z nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a zejména navazuje na Národní strategický plán rozvoje venkova, schválený vládou usnesením ze dne 10. května 2006 č. 499. Evropskou komisí byl Program rozvoje venkova schválen dne 23. května 2007.

Realizace Programu venkova se zaměřuje na čtyři klíčové oblasti, tj. **Osy I – IV**, jejichž cílem je zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšování životního prostředí a krajiny, kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. Čtvrtá průřezová osa **LEADER** klade důraz na vytváření a rozvíjení místních partnerství venkovských subjektů a tím přispění k realizaci priorit Os I , II a především Osy III.

PRV je realizován prostřednictvím následujících Os a opatření:

Opatření Osy I – zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

- Modernizace zemědělských podniků
- Investice do lesů
- Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- Pozemkové úpravy
- Seskupení producentů
- Další odborné vzdělávání a informační činnost
- Zahájení činnosti mladých zemědělců
- Předčasné ukončení zemědělské činnosti
- Využívání poradenských služeb

Opatření Osy II - zlepšování životního prostředí a krajiny

- Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
- Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES - Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě
- Agroenvironmentální opatření – Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce)
- Agroenvironmentální opatření – Ošetřování travních porostů
- Platby v rámci Natury 2000 v lesích
- Lesnicko-environmentální platby
- Agroenvironmentální opatření – Péče o krajinu
- Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES – Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)
- Zalesňování zemědělské půdy
- Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

Opatření Osy III - kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

- Diverzifikace činností nezemědělské povahy
- Podpora zakládání podniků jejich rozvoje
- Podpora cestovního ruchu
- Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení služby
- Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
- Vzdělávání a informace

Opatření Osy IV - Leader

- Místní akční skupina
- Realizace místní rozvojové strategie
- Realizace projektů spolupráce

Příjem žádostí na projektová opatření Programu rozvoje venkova probíhá třikrát ročně v předem stanovených termínech na Státním zemědělském a intervenčním fondu.

III. Národní podpory

1. Dotační tituly ministerstva zemědělství
2. Podpory PGRLF

I. Dotační tituly ministerstva zemědělství

Ministerstvo zemědělství ČR vydalo zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, pro rok 2010. Tyto zásady byly schváleny usnesením č. 1519 ze 66. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ze dne 10. 12. 2009.

Oblasti obilovin se dotýkají zejména následující podpůrné programy:

3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3.d. – podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin.

Podpora do výše 80 % prokázaných vyjmenovaných nákladů (viz část D Zásad). Program může být v průběhu roku modifikován dle případných připomínek Evropské komise.

9. Poradenství a vzdělávání

9.A Speciální poradenství

9.A.b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Podporováno je vydávání publikací doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma, pořádání výstav pěstovaných rostlin, podpora pořádání seminářů a školení pro pěstitelskou veřejnost a podpora zajištění samostatných odrůdových zkoušek registrovaných odrůd polních plodin za účelem zajistit získání a šíření informací o pěstitelských vlastnostech registrovaných odrůd polních plodin.

9.F. Podpora poradenství v zemědělství

9.F.e. - regionální a cílený přenos informací o realizaci společné zemědělské politiky, zajišťovaný prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj venkova a zemědělství (KIS). Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Výše podpory je do 500 000 Kč na žadatele.

9.F.h. – účelem je poskytnout formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu malým a středním podnikům všeobecné informace o podpůrných programech, informovat o nezbytnosti dodržování podmínek správné výrobní praxe především v souvislosti s plněním požadavků cross-compliance a agroenvironmentálních programech. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Výše podpory je do 250 Kč na evidovaného člena členské základny.

10. D Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účelem je podpora vstupu, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích (podpora rozvoje demokratické občanské společnosti), za které se z hlediska tohoto dotačního titulu pro rok 2010 považují: Konfederace mladých farmářů (CEJA), Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA), Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECOA), Konfederace potravinářských sdružení EU 15 (CIAA), Konfederace evropských vlastníků lesa (CEPF), Evropská federace obecních lesů (FECOF), Asociace evropských regionů horských oblastí (EUROMONTANA) a Sdružení evropských vinařských regionů (AREV). Výše podpory je fixní částka dle rozhodnutí MZe podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční).

13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Účelem dotace je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, hlavně s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků. Dotaci lze poskytnout pro:

- modernizaci a rekonstrukci výrobních zařízení,
- zavádění nových technologií,
- zlepšení a racionalizaci postupů zpracování zemědělských produktů,
- investice ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských výrobků, respektive krmiv
- zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí,
- zavádění technologií souvisejících s dohledatelností potravinářských výrobků, respektive krmiv

Podpora do výše 25 % vynaložených nákladů projektu (minimální hodnota nákladů 1 mil. Kč/1 projekt/1 příjemce) je poskytnuta formou dotace na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (dříve investiční).

2. Podpory PGRLF

PGRLF, a.s. poskytuje podporu v rámci níže uvedených programů:

- poskytování finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení v případě úvěru („dotace“) (program **ZEMĚDĚLEC** a program **PODPORA NÁKUPU PŮDY**).
- poskytování finančních prostředků určených pro snížení úrokového zatížení v případě úvěru („dotace“) a poskytnutí zajištění úvěru („garance“) podnikatelským subjektům v oblasti zemědělství (program **PROVOZ**, program **ZPRACOVATEL – PROVOZ** a program **PODPORA KRÁTKODOBÉHO FINANCOVÁNÍ**).
- poskytování **finanční podpory pojištění zemědělcům na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin a hospodářských zvířat.**
- poskytování **finanční podpory pojištění na úhradu nákladů spojených s pojištěním sadebního materiálu lesních dřevin** pěstovaného ve školkách s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin.
- poskytování podpory v rámci dotačního titulu **PROGRAM POSKYTOVÁNÍ PODPORY PODPŮRNÝM A GARANČNÍM ROLNICKÝM A LESNICKÝM FONDEM, A.S. VE FORMĚ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ URČENÝCH PRO DOKONČENÍ PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ OBCÍ V PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR NA OBDOBÍ 2007 – 2013.**

I. Investiční programy:

I Program Zemědělec

Předmět a účel Podpory - cílem Programu je vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů, kdy příjemce Podpory investuje zejména do strojního zařízení, vybavení či technologických celků, přičemž podporovaná investice musí sloužit ke snížení výrobních nákladů, modernizaci či zlepšení jakosti.

a) V rámci tohoto Programu je podporován zejména nákup následujících investic:

traktor, sklízecí mlátička, adaptér ke sklízecí mlátičce, pluh, podmítač, brány rotační i diskové, rotavátor, mulčovač, žací stroj, obraceč, shrnovač, rozdružovač, ovíječka, lis a balička na slámu a seno, secí kombinace, rozmetadlo, osečkovač, návěs – přívěs, nástavba – nosič nástaveb, tahač, postřikovač, půdní fréza, samosběrací vůz, řezačka, krmný vůz, nakladač, rosič, kypřič, sazeč, drtič hrud, kompaktor, kultivátor, stroj na sběr kamene, sklízeč cukrovky, manipulátor, stroje na aplikaci kejdy, odplevelovač, překopávač kompostu, půdní válce, smyk, vyorávač, nahrnovač, senážní vůz.

b) V rámci tohoto Programu není zejména podporováno:

- nákup obchodních a družstevních podílů a nákup akcií,
- běžné opravy technologických zařízení budov a staveb (vč. střech),
- nákup zvířat (vč. základního stáda),
- nákup produkčních práv,
- výsadba jednoletých rostlin,
- nákup automobilů.

V rámci investičního programu **ZEMĚDĚLEC** je Žadateli – mladému zemědělci podpora navýšena o 1 % (fyzické osobě, která v roce podání žádosti nedosáhne věku 40 let nebo právnické osobě, kde fyzická osoba která plní funkci statutárního orgánu a zároveň se podílí na základním kapitálu z více než 50 % a která nedosáhne v roce podání žádosti věku 40 let). Toto navýšení je poskytováno nejdéle do konce roku, ve kterém Žadatel – mladý zemědělec – dovrší věku 40 let.

Žadatelem může být subjekt, který zároveň splňuje tato kritéria:

- je zemědělským podnikatelem
- je zemědělským prvovýrobce
- v době podání žádosti tvoří jeho příjmy ze zemědělské výroby, z činností v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby, dotací z veřejných zdrojů a dalších plnění stanovených PGRLF alespoň 25 % celkových příjmů.

Platí od 10. 3. 2009:

- a) zvýšení dotace úroků z úvěru ze 3 % na 4 %
- b) zvýhodnění i pro mladé právnické osoby + 1 %
- c) podpora je určena i velkým podnikům ve smyslu příslušné definice ES

II. Provozní programy:

I. Program PROVOZ

Předmět a účel Podpory - cílem provozního programu PROVOZ je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u zemědělských prvovýrobce a podnikatelů zabývajících se hospodařením v lese.

Žadatelem může být subjekt, který zároveň splňuje tato kritéria:

- zemědělský podnikatel – prvovýrobce nebo
- podnikatel zabývajících se hospodařením v lese dle zákona o zemědělství
- nejméně 25 % z celkových příjmů tvoří příjmy ze zemědělské (lesnické) činnosti
- uzavřel úvěrovou smlouvu s dobou splatnosti maximálně 18 měsíců

Poskytovaná podpora:

- podpora ve formě dotace části úroků z provozních úvěrů
- podpora ve formě zajištění provozních úvěrů
- podpora se nevztahuje:
  - a) mzdové a ostatní osobní náklady
  - b) nákup pohonných hmot a maziv
  - c) náklady na investice
- dotace části úroků: nepřekročí úvěrový rámec 25,0 mil. Kč
- výše: vypočtena dle metodiky uvedené v Dočasném rámci Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financím (současný předpoklad cca 3 %)
- garance: 0 – 30 % respektive 0 – 50 % z nesplacené jistiny úvěru v případě, zatížení ha zemědělské půdy VDJ na úrovni 0,4 VDJ/ha ZP
- garantovaná částka nepřekročí hodnotu 25,0 mil. Kč
- poskytnutí garance bude zpoplatněno, a to v souladu se Sdělením Komise na státní podpory ve formě záruk dle ratingového ohodnocení konkrétního žadatele o podporu

Program schválen rozhodnutím Vlády ČR ze dne 9. března 2009. Příjem žádostí byl zahájen dne 7. 5. 2009.

2. Program ZPRACOVATEL – PROVOZ

Předmět a účel Podpory – cílem programu ZPRACOVATEL – PROVOZ je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u podnikatele provozujícího činnosti v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby.

Oprávněný žadatel:

- podnikatel provozující činnosti v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby
- zpracováním se rozumí jakýkoli úkon na zemědělském produktu (tj. na produktu uvedeném v příloze I Smlouvy o ES), jehož výsledkem je produkt, který je rovněž zemědělským produktem, s výjimkou činností prováděných v zemědělském podniku, které jsou nezbytné pro přípravu živočišného nebo rostlinného produktu pro první prodej
- uzavřel úvěrovou smlouvu s dobou splatnosti maximálně 18 měsíců
- v době podání žádosti tvoří jeho příjmy ze zemědělské výroby, z činností v oblasti zpracování

produkce ze zemědělské výroby, dotací z veřejných zdrojů a dalších plnění stanovených PGRLF alespoň 25 % celkových příjmů

Poskytovaná podpora

- podpora ve formě dotace části úroků z provozních úvěrů
- podpora ve formě zajištění provozních úvěrů
- podpora se nevztahuje: a) mzdové a ostatní osobní náklady
b) nákup pohonných hmot a maziv
c) náklady na investice
- dotace části úroků: nepřekročí úvěrový rámec 50,0 mil. Kč
- výše: vypočtena dle metodiky uvedené v Dočasném rámci Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financím (současný předpoklad cca 3 %)
- garance: 0 - 50 % z nesplacené jistiny úvěru
- garantovaná částka nepřekročí hodnotu 50,0 mil. Kč
- poskytnutí garance bude zpoplatněno, a to v souladu se Sdělením Komise na státní podpory ve formě záruk dle ratingového ohodnocení konkrétního žadatele o podporu.

Program schválen rozhodnutím Vlády ČR ze dne 9. března 2009. Příjem žádostí byl zahájen dne 7. 5. 2009.

3. Program **PODPORA KRÁTKODOBÉHO FINANCOVÁNÍ**

Předmět a účel Podpory – cílem programu **PODPORA KRÁTKODOBÉHO FINANCOVÁNÍ** je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů u zemědělských prvovýrobců způsobených dlouhou dobou splatnosti faktur ze strany zpracovatelů zemědělských produktů a tím také částečně umožnit zpracovatelům disponovat s finančními prostředky bez nutnosti čerpání provozních úvěrů, tedy sekundárně dochází k úspoře finančních prostředků také na straně zpracovatelů zemědělských produktů.

Oprávněný žadatel:

- zemědělský podnikatel – prvovýrobce
- nejméně 25 % z celkových příjmů tvoří příjmy ze zemědělské činnosti
- datum splatnosti faktury, která bude předmětem financování nepřesáhne 120 kalendářních dnů

Poskytovaná podpora:

- podpora ve formě dotace části úroků
- podpora ve formě zajištění
- stejný princip jako u předchozích programů s tím, že je možnost podpořit i odkup pohledávek respektive úrokové zatížení s odkupem pohledávek spojené
- dotace části úroků: nepřekročí úvěrový rámec 25,0 mil. Kč
- výše: vypočtena dle metodiky uvedené v Dočasném rámci Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financím (současný předpoklad cca 3 %)
- garance: 0 – 50 % z nesplacené jistiny úvěru
- garantovaná částka nepřekročí hodnotu 25,0 mil. Kč
- poskytnutí garance bude zpoplatněno, a to v souladu se Sdělením Komise na státní podpory ve formě záruk dle ratingového ohodnocení konkrétního žadatele o podporu

Program schválen rozhodnutím Vlády ČR ze dne 9. března 2009. Příjem žádostí byl zahájen dne 3. 8. 2009.

4. Program **PODPORA NÁKUPU PŮDY**

Předmět a účel Podpory – cílem programu **PODPORA NÁKUPU PŮDY** je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů zemědělských prvovýrobců a umožnit tím nákup nestátní zemědělské půdy, jako primárního výrobního prostředku zemědělských prvovýrobců.

Oprávněný žadatel:

- zemědělský podnikatel - prvovýrobce
- nejméně 25 % z celkových příjmů tvoří příjmy ze zemědělské činnosti
- žadatel se musí zavázat k hospodaření na nakoupené půdě min. po dobu, kdy PGRLF, a.s. poskytuje Podporu
- nakoupená půda nesmí být předmětem smluvního převodu ani pronájmu po celou dobu trvání smluvního vztahu s PGRLF, a.s. bez jeho předchozího písemného souhlasu

Poskytovaná podpora:

- podpora ve formě dotace části úroků z úvěru, který nesmí překročit částku 10,0 mil. Kč a nesmí být nižší než 100,0 tis. Kč

Program schválen rozhodnutím Vlády ČR ze dne 23. listopadu 2009. Příjem žádostí byl zahájen dne 1. 12. 2009.

III. ELIMINACE RIZIK ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKÁNÍ:

I. Program PODPORA POJIŠTĚNÍ

- podprogram Podpora pěstitelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním plodin
- podprogram Podpora chovatelů na úhradu nákladů spojených s pojištěním hospodářských zvířat

Předmět a účel Podpory – cílem programů je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám. Účelem podpory je částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění.

2. Program PODPORA POJIŠTĚNÍ - POSKYTOVÁNÍ FINANČNÍ PODPORY POJIŠTĚNÍ PRODUKCE ŠKOLEK S PRODUKČÍ SADEBNÍHO MATERIÁLU LESNÍCH DŘEVIN

Předmět a účel Podpory - cílem programu je zpřístupnění pojistné ochrany sadebního materiálu lesních dřevin ve školkách s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin, dosažení větší propojištěnosti.

IV. PROGRAM POSKYTOVÁNÍ PODPORY PODPŮRNÝM A GARANČNÍM ROLNICKÝM A LESNICKÝM FONDEM, A.S. VE FORMĚ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ URČENÝCH PRO DOKONČENÍ PROJEKTOVÝCH ZÁMĚRŮ OBCÍ V PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA ČR NA OBDOBÍ 2007 - 2013

Předmět a účel Podpory - cílem programu je zlepšení životních podmínek v obcích, rozvoj obcí a zvýšení atraktivity vesnic pro bydlení, relaxaci, dále pak ochrany kulturního dědictví venkova a zázemí pro společenské, kulturní, sportovní a jiné aktivity včetně zvyšování společenské hodnoty lesů.

Poskytovaná podpora – přímá investiční a neinvestiční podpora

Oprávněný žadatel

- obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, svazky obcí dle zákona č. 128/ 2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které:
  - zaregistrovaly žádost o podporu v Programu rozvoje venkova v 1.-5. kole příjmu žádostí , tj. v letech 2007 a 2008,
  - mají uzavřenou dohodu o poskytnutí dotace z PRV a ze strany Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) jim nebyla ukončena administrací jejich žádosti
  - dosud nepředložily žádost o proplacení výdajů z PRV – vztahuje se na 1. – 4. kolo příjmu žádostí

- nejsou oprávněny na základě čl. 71 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 žádat o DPH jako způsobilý výdaj z PRV a zároveň nejsou ke dni předložení žádosti o proplacení výdajů z PRV registrované jako plátce DPH ve smyslu zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Předmět podpory

- daň z přidané hodnoty (DPH) jako příslušenství k nákladům vynaložených obcí (případně svazkem obcí) na úhradu investičních i neinvestičních projektových záměrů PRV realizovaných ve veřejném zájmu, a to zejména do

- a) zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí,
- b) vybudování a rekonstrukce vodovodů, kanalizací, čistíren odpadních vod (ČOV),
- c) územního plánování,
- d) studií a programů obnovy, využití a regenerace kulturního dědictví venkova,
- e) obnovy a zhodnocení kulturního dědictví venkova,
- f) stálých výstavních expozic a muzeí,
- g) občanského vybavení a služeb,
- h) zázemí pro společenské, kulturní, sportovní, environmentální a církevní aktivity,
- i) zvyšování společenské hodnoty lesů.

Výše podpory

- výše podpory se odvozuje z DPH příslušné ke způsobilým výdajům, ze kterých je stanovena dotace z PRV, maximálně však do částky odpovídající DPH k proplacené dotaci z PRV. Výše podpory poskytnuté PGRLF nepřesáhne v součtu s proplacenou dotací z PRV částku původně přiznané dotace. Program schválen rozhodnutím Vlády ČR ze dne 7. září 2009 a schválen rozhodnutím jediného akcionáře ze dne 14. září 2009.

II. Nepotravinářské využití obilovin

Obiloviny, jež nacházejí uplatnění rovněž pro nepotravinářské účely, jsou mimo výrobu krmiv pro hospodářská zvířata využívány rovněž na produkci biopaliv. Může se jednat buď o paliva určená k přímému spalování, kdy celou rostlinu, tzn. zrno i slámu, lze spalovat ve speciálních kotlích přímo v rozdružené formě, ve slisované formě (v balících) nebo v podobě pelet či briket. Poslední zmíněná forma skýtá pro obiloviny možnost využití v kotlích s automatickým podáváním, což umožňuje bezobslužný kontinuální provoz.

V současnosti se z obilovin pro energetické využití nejčastěji vyrábí kapalná dopravní paliva. Alternativou za benzín je nejvíce využíván bioetanol vyráběný kvasným procesem. K jeho produkci je zapotřebí plodina s dostatečným obsahem cukrů resp. škrobů, jako jsou právě obiloviny, ale i například cukrová řepa v zemích Jižní Ameriky pak také cukrová třtina. Stejně jako ostatní členské státy EU řešila i ČR problematiku související s aplikací biopaliv v praxi. V ČR byla proto zavedena povinnost přimíchávání biosložek do dopravních paliv, která respektuje závazky ČR na plnění cílů EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Implementací příslušných směrnic EU do české národní legislativy tak byla tato povinnost zavedena novelizací zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší

Povinné přimíchávání biosložek do fosilních paliv tak v případě benzínu znamená, že od 1. června 2010 musí být minimálně 4,1 % z celkového objemu prodaného benzínu tvořeno biosložkou – bioetanolem. Širší využití biopaliv je pak dále podpořeno zejména prostřednictvím Víceletého programu podpory dalšího uplatnění biopaliv v dopravě. Podpora se v tomto případě týká čistých biopaliv a jejich vysokoprocenčních směsí (SMN 30, E85, E95, čistý rostlinný olej) a spočívá v daňové úlevě, resp. ve vrácení proporcionalní části spotřební daně.

V souvislosti s výrobou bioetanolu mají v případě ČR dominantní roli zejména obiloviny. Orientační výtěžnosti biopaliv z hlavních plodin jsou znázorněny v tabulce I.

Tab. č. 1: Orientační výtěžnosti biopaliv z hlavních plodin

Produkt	Plodina	Výnos plodiny (cca) (t/ha) ¹⁾	Výtěžnost paliva z plodiny (hl/t) ²⁾	Výtěžnost paliva z ha (hl/ha) ³⁾
Bioetanol	cukrová řepa	57,91	1,07	61,96
	brambory	26,19	0,83	21,74
	pšenice	5,24	3,85	20,17
	kukuřice	8,45	3,80	32,11
	žito	4,63	4,15	19,21
	triticale	4,21	3,98	16,76
MEŘO	řepka	3,18	3,97	12,62

¹⁾ Pramen: Data ČSÚ za rok 2009

²⁾ Pramen: BIOMASA - obnovitelný zdroj energie (Pastorek, Kára, Jevič - FCC Public 2004)

³⁾ Vztaženo k průměrným výnosům ČSÚ za rok 2009

Statistiku produkce, spotřeby a dalších ukazatelů bioetanolu bez ohledu na původní produkční plodinu (obiloviny, řepa, třtina) dlouhodobě sleduje Ministerstvo průmyslu a obchodu. Vývoj situace bioetanolu v ČR za první pololetí roku 2010 je vyobrazen v tabulce 2., konečná data za rok 2010 budou k dispozici nejdříve během prvního čtvrtletí příštího roku.

Tab. č. 2: Domácí produkce, dovoz, vývoz, změna zásob a hrubá spotřeba bioetanolu (pro pohon motorů) v ČR v roce 2010 po měsících (v tunách)

Měsíc	1	2	3	4	5	6	Součet
Domácí produkce	9 812	5 005	12 602	7 707	9 695	7 032	51 853
Dovoz	757	501	555	718	611	942	4 084
Vývoz	2 959	4 442	2 609	1 999	2 370	3 165	17 544
Změna zásob +/-	2 925	-3 058	4 468	1 767	974	-1 064	6 012
Hrubá spotřeba	4 686	4 122	6 080	4 658	6 962	5 873	32 381

Zdroj: MPO

V letošním roce již nebyla českým a ani jiným evropským zemědělcům dostupná podpora pěstování energetických plodin v předchozích letech v rámci celé Evropské unie tzv. „C-kredit“ neboli „uhlíkový kredit“. Tato dotace je od roku 2010 bez alternativní náhrady zrušena a neaplikuje se v žádném členském státě EU, tedy ani v ČR. Podpora legislativně vycházela z NR 1782/2003 a NK 1973/2004. Obě nařízení však byla ještě v roce 2009 zrušena a do následných právních předpisů EU již žádná analogická podpora pěstování energetických plodin nebyla implementována. Ačkoliv v roce 2010 nebyla v ČR dostupná žádná přímá podpora na plochu pěstování energetických plodin, tedy ani obilovin pro energetické využití, neznamená to, že by pěstitelé energetických plodin (EP) neměli nárok na jiné subvence. Stejně jako na ostatní běžné polní plodiny se i na ty energetické vztahují dotace SAPS a Top-Up, které nemají přímou souvislost se zrušeným uhlíkovým kreditem. Vzhledem k nutnosti plnění závazných cílů EU v oblasti bioenergetiky i s přihlédnutím ke zvyšující se poptávce po energetické biomase v ČR i v Evropě se pěstování obilovin pro energetické účely jeví i do budoucna jako perspektivní.

MEZINÁRODNÍ TRH S OBILOVINAMI

Tab. č. 1. Odhady světové produkce a obchodu u pšenice a ostatních obilovin (mil. t)

	2008/2009	2009/2010 ¹⁾	2010/2011 ²⁾	Změna 2010/2011 proti 2009/2010 (%)
Pšenice				
Sklizeň - svět	683,27	682,70	642,90	-5,83
z toho USA	68,02	60,37	60,10	-0,45
EU	151,12	138,06	136,26	-1,30
Ostatní evropské země	4,71	4,61	3,8	-17,57
SNS	115,45	113,84	83,03	-27,06
Dovoz - svět	143,20	134,28	126,71	-5,64
z toho USA	3,40	3,18	2,95	-7,23
EU	7,74	5,48	5,50	+0,36
Ostatní evropské země	1,67	1,70	1,75	+2,94
SNS	6,50	5,42	7,38	+36,16
Spotřeba - svět	642,30	652,63	665,79	+2,02
z toho USA	34,29	30,93	32,55	+5,24
EU	127,50	125,50	123,50	-1,59
Ostatní evropské země	5,60	5,58	5,61	+0,54
SNS	76,32	80,30	84,98	+5,83
Zásoby na konci marketingového roku - svět	165,34	195,40	172,51	-11,71
z toho USA	17,87	26,55	23,08	-13,07
EU	18,47	14,40	10,65	-26,04
Ostatní evropské země	1,86	1,75	1,43	-18,29
SNS	20,81	23,04	11,77	-48,91
<i>Obiloviny kromě pšenice a rýže</i>				
Sklizeň - svět	1 109,45	1 108,78	1 085,20	-0,97
z toho USA	325,87	349,22	332,40	-4,82
EU	161,51	153,43	138,85	-9,50
Ostatní evropské země	12,36	11,80	12,31	+4,32
SNS	78,56	67,94	48,91	-28,01
Dovoz - svět	110,66	118,73	118,11	-0,52
z toho USA	2,81	2,23	2,08	-6,73
EU	2,10	3,04	4,97	+63,49
Ostatní evropské země	0,6	0,7	0,7	0,00
SNS	0,60	0,55	2,24	+307,27
Spotřeba - svět	1 078,94	1 104,10	1 123,99	+2,89
z toho USA	275,98	295,63	304,15	+2,88
EU	151,31	150,18	151,21	+0,69
Ostatní evropské země	10,30	10,53	10,73	+1,90
SNS	58,04	55,06	43,57	-20,87
Zásoby na konci marketingového roku - svět	194,34	199,02	160,23	-19,49
z toho USA	47,06	48,13	24,58	-48,93
EU	20,83	24,14	10,74	-55,51
Ostatní evropské země	2,12	2,28	1,82	-20,18
SNS	8,62	7,05	4,17	-40,85

Pramen: USDA, Listopad 2010

Poznámka: Procenta jsou vypočtená ze zaokrouhlených údajů

¹⁾ předběžné údaje, ²⁾ odhady

Podle údajů USDA z listopadu 2010 činila světová produkce pšenice v uplynulém marketingovém roce 2009/2010 celkem 682,70 mil. tun, světová produkce rýže 441,03 mil. tun a světová produkce ostatních obilovin mimo pšenici a rýži 1 108,78 mil. tun. Dohromady tak globální produkce obilovin dosahovala 2,233 mld. t. Předpokladem pro marketingový rok 2010/2011 je pokles světové produkce pšenice na 642,90 mil. t a také ostatních obilovin kromě pšenice a rýže na 1 085,20. Naopak produkce rýže se má zvýšit na 451,44 mil. t. Globální produkce obilovin podle uvedených předpokladů má tedy meziročně klesnout cca na 2,180 mld. t. Podle údajů uvedeného zdroje lze uvést celosvětovou spotřebu obilovin včetně rýže za marketingový rok 2008/2009 ve výši 2,158 mld. t, za marketingový rok 2009/2010 ve výši 2,194 mld. t a pro rok 2010/2011 činí předpoklad USDA zhruba 2,242 mld. t. Z uvedených dat vyplývá především pokračující trend vzestupu světové spotřeby obilovin.

Podle říjnové zprávy IGC světová produkce obilovin (bez rýže) dosáhne v marketingovém roce 2010/2011 cca 1,730 mld. t, což je o 58,0 mil. t méně než v předchozím roce.

Z celkového množství obilovin má na poklesu produkce hlavní podíl pšenice setá a ječmen. Tento propad je pouze v menší míře kompenzován vyšší sklizní kukuřice. Největší pokles produkce se objevuje především v Rusku vzhledem k vysokým škodám v důsledku velkého sucha a následných požárů, které postihly také Ukrajinu a další země SNS. V Rusku se jedná o nejnižší produkci za posledních 40 let. V reakci na tento nepříznivý vývoj zavedlo Rusko od poloviny srpna 2010 zákaz vývozu většiny obilovin a později i Ukrajina přistoupila k omezení vývozu formou vývozních kvót. Od začátku marketingového roku 2010/2011 je převažujícím trendem globální nárůst cen u většiny druhů obilovin, který je do značné míry ovlivněn situací v Rusku a snížením světových zásob obilovin. Na jižní polokouli nicméně zůstávají předpoklady pro pšenici poměrně příznivé. K výraznému zlepšení předpokladů pro kukuřici dochází v Argentině.

Světová spotřeba obilovin (bez rýže) odhadovaná Mezinárodní obilnářskou radou (IGC) na celkem 1,78 mld. t zaznamenala v marketingovém roce 2010/2011 meziroční nárůst o 1,5 %. Na tomto nárůstu se podílí vyšší spotřeba ve všech sektorech na straně poptávky. Poprvé za poslední čtyři roky tak globální spotřeba obilovin převyšuje jejich produkci, v důsledku čehož je očekáván pokles světových zásob obilovin na 345,0 mil. t, což je o 54,0 mil. t méně než v roce předchozím. Úroveň světových zásob bude nicméně stále o čtvrtinu vyšší než stav v marketingovém roce 2006/2007.

Přes významný nárůst cen obilovin od července 2010, předpoklad světového obchodu s obilovinami dle IGC činí 240,0 mil. t, což je mírný nárůst oproti minulému roku (239,0 mil. t). Zatímco má světový obchod s pšenicí spíše klesající tendenci, poptávka po dovozu kukuřice se projevuje ve větší míře.

Předpokládá se, že schodek až 30,0 mil. t obilovin v případě států SNS bude kompenzován vyšším objemem dodávek ze strany ostatních exportérů a to zejména USA, Austrálie a Indie.

Světový trh pšenice

Na základě odhadů USDA v marketingovém roce 2009/2010 globální produkce pšenice poklesla ve srovnání s marketingovým rokem 2008/2009 o 0,08 %. Ze sklizňové plochy 226,2 mil. ha bylo sklizeno celkem 682,7 mil. tun pšenice při průměrném výnosu 3,0 t/ha. Co do objemu se světová produkce pšenice zařadila na 2. místo po rekordním výsledku v roce předcházejícím. V souvislosti s nadprůměrnou produkcí u uvedených dvou ročníků ceny obilovin na světových trzích významně poklesly.

Celková nabídka pšenice na mezinárodním trhu byla v marketingovém roce 2009/2010 zhruba ve výši 848,0 mil. t a světová spotřeba dosáhla úrovně 652,6 mil. t. Konečné zásoby pšenice významně vzrostly na 195,4 mil. t.

V aktuálním marketingovém roce 2010/2011 by mělo být podle listopadového odhadu USDA ze sklizňové plochy 222,1 mil. ha sklizeno 642,9 mil. t pšenice při průměrném výnosu 2,9 t/ha.

Celosvětová sklizeň pšenice meziročně klesla o 5,83 %. Z hlavních světových exportérů se největší propad produkce pšenice předpokládá především v Rusku a dále i na Ukrajině, v Kazachstánu, EU a Kanadě. Naopak v USA, Austrálii a v Argentině se odhaduje vyšší sklizeň pšenice než vloni.

Celková nabídka pšenice na mezinárodním trhu je vzhledem k vysokým zásobám z předchozího roku odhadována na 838,3 mil. t a světová spotřeba by měla vzrůst na 665,8 mil. t.

Tab. č. 2. Produkce a vývoz pšenice ve vybraných zemích světa

Ukazatel	Produkce (mil. t)			Vývoz (mil. t)		
	2008/2009	2009/2010 ¹⁾	2010/2011 ²⁾	2008/2009	2009/2010 ¹⁾	2010/2011 ²⁾
Rusko	63,70	61,70	42,00	18,40	18,56	4,00
Ukrajina	25,90	20,90	17,00	13,04	9,34	6,00
Čína	112,46	115,12	114,50	0,72	0,89	2,00
Indie	78,57	80,68	80,71	0,00	0,10	0,20
Země EU	151,12	138,06	136,26	25,32	22,12	22,00
Kanada	28,61	26,85	22,20	18,67	18,97	17,50
USA	68,02	60,37	60,10	27,10	24,18	34,00
Austrálie	21,42	22,50	24,00	13,45	13,74	15,50
Argentina	10,10	10,50	13,50	8,62	5,17	8,00

Pramen: USDA Listopad 2010

Poznámka: 2009/2010 ¹⁾ předběžné údaje, 2010/2011 ²⁾ odhady

Odhady světového obchodu s pšenicí na základě předpokladu USDA z listopadu 2010 činí 126,7 mil. t, což představuje meziroční pokles o 5,6 % oproti výsledkům roku předchozího. Na světovém dovozu pšenice se budou dle USDA podílet především státy severní Afriky (22,4 mil. t), Středního východu (17,6 mil. t), subsaharské Afriky (14,3 mil. t), Jižní Ameriky (13,0 mil. t) a jihovýchodní Asie (12,7 mil. t).

Nejvyšší vývozy se předpokládají z USA ve výši 34,0 mil. t, z EU 22,0 mil. t, z Kanady 17,5 mil. t, z Austrálie 15,5 mil. t a Argentiny 8,0 mil. t. Výrazný pokles vývozu z Ruska je důsledkem propadu sklizně a následného zavedení vývozních omezení.

Celková světová spotřeba pšenice by v marketingovém roce 2010/2011 měla dosáhnout rekordní úrovně 665,8 mil. t. Největší spotřebu pšenice předpokládá USDA v marketingovém roce 2010/2011 v EU (123,5 mil. t), v Číně (107,8 mil. t), v Indii (82,4 mil. t), Rusku (48,0 mil. t) a v USA (33,6 mil. t). Poprvé od roku 2007 světová spotřeba pšenice převyší světovou produkci, což se odrazí na poklesu světových zásob na úroveň 172,5 mil. t (tj. o 11,71 %). Své zásoby pšenice letos navýší především Čína (60,0 mil. t), největší propad zásob pšenice očekává vzhledem k letošní extrémní situaci Rusko.

Světový trh ostatních obilovin (bez pšenice a rýže)

Podle údajů USDA z listopadu 2010 činila v marketingovém roce 2009/2010 globální produkce ostatních obilovin kromě pšenice a rýže celkem 1 108,78 mil. t. Ve srovnání s předchozím rokem se jedná o pokles o 0,674 mil. t. Největší část celkového sklizeného množství činila produkce ostatních obilovin v USA ve výši 349,22 mil. t, dále produkce Číny 164,06 mil. t a produkce zemí EU ve výši 153,43 mil. t.

Tab. č. 3. Produkce, obchod a spotřeba vybraných ostatních obilovin

	Světová produkce (mil. t)		Světový obchod (mil. t)		Světová spotřeba (mil. t)	
	2009/10 ¹⁾	2010/11 ²⁾	2009/10 ¹⁾	2010/11 ²⁾	2009/10 ¹⁾	2010/11 ²⁾
Kukuřice	813,64	818,52	92,51	93,15	813,68	837,31
Ječmen	149,60	123,76	17,37	16,18	143,56	139,57
Čirok	59,14	63,55	6,33	6,37	61,49	63,21
Oves	23,79	20,15	2,10	1,84	24,24	21,98
Žito	17,32	12,41	0,43	0,58	16,76	14,21

Pramen: USDA, Listopad 2010

Poznámka: 2009/10 ¹⁾ předběžné údaje, 2010/11 ²⁾ odhady

Světová produkce ostatních obilovin bez pšenice a rýže by v současném marketingovém roce 2010/2011 měla činit 1 085,2 mil. t, což by znamenalo ve srovnání s předchozím rokem pokles o 23,58 mil. t (o 0,97 %) především v důsledku předpokládaného velkého poklesu produkce ječmene a také menšího propadu u žita a ovsu. Produkce kukuřice a čiroku by se letos naopak měla zvýšit. Největší celková produkce ostatních obilovin by měla být dosažena tradičně v USA ve výši 332,2 mil. t (z toho 318,5 mil. t kukuřice, 8,6 mil. t, čiroku a 3,9 mil. t ječmene), v Číně 174,0 mil. t (168,0 mil. t kukuřice), v zemích EU ve výši 138,9 mil. t (53,0 mil. t ječmene, 54,8 mil. t kukuřice, 7,7 mil. t žita, 7,6 mil. t ovsu) v Brazílii 53,7 mil. t (51,0 mil. t kukuřice), v Indii 40,3 mil. t., v Mexiku 32,5 mil. t, v Argentině 31,1 mil. t a v Nigérii 28,1 mil. t. Rusko, podobně jako u pšenice, zaznamenalo letos následkem katastrofálního sucha významný propad produkce i v případě ostatních obilovin dosahujících téměř o polovinu méně (17,3 mil. t) než běžný průměr kolem 30,0 mil. t.

Světová spotřeba ostatních obilovin mimo pšenice a rýže je odhadována na 1 123,99 mil. t, tj. o 19,89 mil. t (2,89 %) více, než byla spotřeba předchozího roku. Světová spotřeba ostatních obilovin by tedy měla převýšit produkci, a to především v důsledku předpokladu převisu spotřeby nad produkcí u kukuřice a ječmene. Tato bilance by se měla promítnout ve výrazném poklesu celkových konečných zásob ostatních obilovin na úroveň 160,23 mil. t. Celosvětový obchod s ostatními obilovinami by měl činit 118,11 mil. t, přičemž největšími vývozci by měly být USA (54,25 mil. t), Argentina (17,21 mil. t), Ukrajina (9,61 mil. t) a Brazílie (9,03 mil. t).

Aktuální světová produkce ječmene by podle odhadů USDA z listopadu 2010 měla činit 123,76 mil. t. Toto množství by znamenalo meziroční pokles produkce o 25,83 mil. t (o 17,27 %). Pokles produkce ječmene zaznamenávají prakticky všechny producentské země jako EU (53,4 mil. t), Ukrajina (9,0 mil. t) Rusko (8,5 mil. t), Kanada (8,3 mil. t) a Austrálie (7,9 mil. t).

Světová spotřeba ječmene by měla podle odhadu USDA mírně poklesnout na 139,57 mil. t. Oproti předchozímu roku by se úroveň spotřeby měla snížit o 3,99 mil. t (tj. o 2,78 %). Úroveň celosvětové spotřeby ječmene tak stejně jako v případě jiných obilovin převyšuje produkci. Konečné zásoby ječmene by se podle listopadových odhadů měly výrazně snížit na 21,19 mil. t.

Aktuální globální sklizeň kukuřice pro marketingový rok 2010/2011 odhadlo USDA v listopadu 2010 na 818,52 mil. t, což znamená meziroční vzestup produkce o 4,89 mil. t (o 0,6 %). Z celkové produkce by měla 39,0 %, tj. cca 318,52 mil. t, činit sklizeň kukuřice v USA a 20,5 %, tj. 168,0 mil. t, sklizeň v Číně. Podle uvedeného zdroje lze předpokládat v marketingovém roce 2010/2011 světovou spotřebu kukuřice na historicky nejvyšší úrovni 837,31 mil. t, která tak opět překračuje rekord z minulého roku. Vývoj v posledních pěti letech ukazuje na zřetelný trend neustálého nárůstu spotřeby kukuřice. Největší nárůst spotřeby kukuřice je očekáván v USA a Číně. Vzhledem k výrazné převaze spotřeby nad celkovou produkcí by mělo dojít k dalšímu poklesu světových konečných zásob kukuřice na 129,16 mil. t. Největšími vývozci kukuřice letos budou USA (50,0 mil. t), Argentina (15,0 mil. t), Brazílie (9,0 mil. t) a Ukrajina (5,5 mil. t), jejichž vývoz by měl představovat 85,0 % světového vývozu kukuřice.

Evropská unie

Na základě výsledků statistického šetření Evropské komise bylo v marketingovém roce 2009/2010 z celkové plochy 58,5 mil. ha sklizeno 294,7 mil. t obilovin, z čehož využitelná produkce činila 292,0 mil. t. Ve vztahu k průměrné produkci za posledních pět let se jednalo o mírně nadprůměrnou produkci, avšak ve srovnání s předchozím mimořádně příznivým rokem byla produkce nižší cca o 6,0 %. Celková nabídka obilovin na trhu EU dosahující 359,8 mil. t dostatečně pokryla celkovou potřebu evropského trhu v celkové výši 275,3 mil. t. S ohledem na přebytkový charakter trhu EU i globální situaci ceny obilovin v EU převážně klesaly. Odčerpání přebytků obilovin z trhu se realizovalo zejména formou vývozu, který v minulém marketingovém roce opět dosáhl nadprůměrného výsledku o celkovém objemu 27,4 mil. t vyvezených obilovin, přičemž 74,0 % (20,4 mil. t) bylo zastoupeno pšenicí. Jako nástroj SZP pro odčerpání přebytků z trhu fungoval v tomto roce intervenční nákup, v rámci kterého bylo pro tento rok stanoveno omezení nulovým intervenčním stropem pro kukuřici. V intervenčních zásobách EU se na konci marketingového roku

2009/2010 nacházelo cca 6,0 mil. t obilovin, z toho 5,0 % pšenice (0,3 mil. t), 92,0 % ječmene (5,5 mil. t) a 3,0 % kukuřice (0,2 mil. t). Celkové zásoby obilovin v EU na konci marketingového roku dosáhly 54,9 mil. t, což představuje pokles cca o 4,9 mil. t oproti stavu na začátku marketingového roku.

Na základě odhadů EK ze září 2010 bylo v aktuálním marketingovém roce 2010/2011 z celkové plochy 56,2 mil. ha sklizeno 278,7 mil. t obilovin. Na nižší produkci obilovin v EU se v letošním roce významněji projevil nepříznivý průběh počasí i snížení výměry obilovin o 3,9 %. Zatímco na jaře trpěly některé důležité produkční oblasti obilovin (Francie, Německo, Iberský poloostrov) suchem a střední Evropa povodněmi, v období sklizně zasáhlo oblast střední a východní EU nadměrné množství srážek, které zpomalily průběh sklizňových prací. Z pěstovaných druhů obilovin došlo k největšímu meziročnímu poklesu sklizňové plochy v EU u ječmene a to v průměru o 11,1 %.

Podle bilance obilovin EU pro hospodářský rok 2010/2011 je celková využitelná produkce obilovin v EU odhadována na 276,1 mil. t, z toho zaujímá pšenice setá 126,5 mil. t, pšenice tvrdá 8,3 mil. t, ječmen 53,8 mil. t, kukuřice 56,3 mil. t, žito 7,8 mil. t, oves 7,3 mil. t, triticales 10,4 mil. t a ostatní obiloviny 5,4 mil. t. Ve srovnání s minulým rokem celková produkce obilovin v EU klesla o 5,4 %. Jedná se o mírně podprůměrnou produkci o 2,2 % nižší než činí průměr za posledních pět let. Produkce obilovin meziročně klesla ve většině hlavních producentů států EU tj. o 5,9 % ve Francii, 11,3 % v Německu, 6,3 % v Polsku, 3,2 % ve Velké Británii, 5,8 % v Maďarsku. Nárůst produkce zaznamenaly naopak Španělsko, Itálie a Rumunsko. Sklizené obiloviny dosahují průměrného výnosu 5,0 t/ha, což představuje meziroční snížení o 2,2 %, avšak nárůst o 1,1 % oproti pětiletému průměru. Výnosy poklesly u většiny druhů obilovin, přičemž největší meziroční pokles výnosů je očekáván u pšenice tvrdé (tj. o 6,5 % oproti marketingovému roku 2009/2010). Mírný vzestup výnosu je očekáván pouze u kukuřice (o 1,6 % oproti marketingovému roku 2009/2010).

Přes nižší úroveň produkce obilovin v EU nehrozí nedostatek obilovin vzhledem k dostatečným zásobám, které se vytvořily v průběhu posledních dvou let. Při odhadu dovozu ve výši cca 9,2 mil. t a úrovni počátečních zásob (54,8 mil. t) činí celková nabídka obilovin na trhu EU dle odhadů EK cca 340,1 mil. t. Celková spotřeba v EU je dle bilance odhadována na 275,5 mil. t, přičemž ve struktuře využití obilovin EK počítá s nárůstem průmyslové spotřeby obilovin zejména díky zvýšenému užití obilovin na výrobu biopaliv (9,1 mil. t), kde je počítáno hlavně s využitím pšenice (4,1 mil. t) a kukuřice (3,0 mil. t). Krmné užití obilovin je oproti minulému roku mírně nižší (169,0 mil. t).

Obchodní bilance obilovin je v tomto marketingovém roce pro EU příznivá a pokračuje tak trend převažující v posledních letech znamenající pro EU roli aktivního vývozce. EU je za prvních 17 týdnů marketingového roku 2010/2011 čistým vývozcem 7,5 mil. t obilovin s úrovní dovozu ve výši 3,6 mil. t a vývozu 11,1 mil. t. Hlavní složkou vyvážených obilovin je stejně jako v letech minulých pšenice setá (8,1 mil. t).

Intervence, která je od marketingového roku 2010/2011 omezena nulovým stropem pro nákup kukuřice a ječmene je otevřena od 1. 11. 2010. V intervenčních zásobách EU se k 24. 10. 2010 nacházelo celkem 5,563 mil. t obilovin, z toho 4,0 % pšenice (234,0 tis. t), 96,0 % ječmene (5,326 mil. t) a 3 142 t kukuřice. Největší intervenční zásoby obilovin se ze států EU nacházejí v Německu, Francii, Finsku a Maďarsku. Objem intervenčních obilovin vyhrazených pro pomoc nejchudším osobám v EU v rámci plánu na rok 2011 dosahuje cca 2,8 mil. t.

Od začátku marketingového roku 2010/2011 je převažujícím trendem na trhu EU růst cen obilovin, který je odrazem nižší domácí sklizně i vývoje na světovém trhu.

Pro informaci o plochách, průměrných výnosech a produkci jednotlivých druhů uvádíme v následující tabulce souhrnné údaje publikované 14. 10. 2010 odborným periodikem Strategie Grains.

Tab. č. 4. Produkce obilovin v zemích EU za marketingové roky 2008/2009-2010/2011

Obilovina		Výměra (mil. ha)			Prům. výnosy (t/ha)			Produkce (mil. t)		
		2008/09	2009/10	2010/11	2008/10	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	2010/11
Pšenice setá	EU	23,2	22,5	23,0	6,0	5,7	5,6	140,0	129,1	127,9
Ječmen	EU	14,5	13,9	12,2	4,5	4,5	4,3	65,4	61,8	52,7
Kukuřice	EU	8,8	8,5	8,1	7,1	6,7	6,8	62,6	57,1	55,6
Pšenice tvrdá	EU	3,2	2,9	3,0	3,2	2,9	3,0	10,1	8,5	8,8
Žito	EU	2,7	2,8	2,6	3,4	3,4	2,9	9,3	9,6	7,6
Ostatní obiloviny	EU	7,5	7,4	7,2	3,4	3,4	3,2	25,1	25,4	23,2
Obiloviny celkem	EU	59,8	58,0	56,0	5,2	5,0	4,9	312,5	219,5	275,9

Pramen: Strategie Grains, říjen 2010

Celní systém pro obiloviny v EU

Celní sazby použitelné na zemědělské produkty na základě dohod Světové obchodní organizace (WTO) jsou obecně stanoveny ve společném celním sazebníku.

Odchylně od cel stanovených ve společném celním sazebníku se celní sazby obilovin v EU řídí pravidly podle hlavy 6 soupisu ES CXL přílohy GATT, která pocházejí z dohody „Blair House“ mezi US a EU. S výjimkou ječmene a pšenice seté o nižší a střední jakosti jsou celní sazby obilovin fixovány na základě různých světových referenčních cen pro jasně definované typy obilovin. Jako průhledný a objektivní základ pro stanovení reprezentativních dovozních cen CIF jsou používány kotace pro jednotlivé druhy pšenice a jiné obiloviny na komoditních burzách ve Spojených státech amerických.

Celní sazba je stanovena na základě rozdílu mezi aktuální intervenční cenou pro obiloviny (včetně měsíčních přírůstků) vynásobenou 1,55 a reprezentativní dovozní cenou CIF pro obiloviny v Rotterdamu. Takto stanovené clo však nesmí překročit smluvní celní sazbu stanovenou na základě kombinované nomenklatury.

Právním základem pro stanovení cel obilovin v rámci legislativy EU je čl. 136 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Celní systém se dále řídí prováděcími pravidly dle NK č. 642/2010, které nahradilo původní nařízení NK č. 1249/1996. Dovozní cla pro obiloviny jsou pravidelně stanovena a publikována formou nařízení Komise vždy patnáctý a poslední pracovní den každého měsíce.

Celní kvóty pro dovoz obilovin, které vyplývají z dohod uzavřených podle článku 300 Smlouvy nebo z jiných aktů Rady, otevírá a spravuje Komise podle příslušných prováděcích pravidel. Dovoz některých obilovin v rámci celních kvót vyplývajících z mezinárodních smluv uzavřených v souladu se Smlouvou nebo plynoucích z jiných aktů Rady však podléhá zvláštním celním sazbám.

V odvětví obilovin jsou klíčové následující každoročně otevřené dovozní kvóty:

- **dovozní kvóta pro pšenici tvrdou** s nulovou celní sazbou v množství 50 000 t pocházející ze všech třetích zemí (dle č. NK 2133/2001),
- **dovozní kvóta pro vysoce jakostní pšenici obecnou a tvrdou** s nulovou celní sazbou v množství 300 000 t pocházející ze všech třetích zemí (dle NK č. 2133/2001),
- **dovozní kvóta pro pšenici setou střední až nízké jakosti** s platnou celní sazbou 12,0 /t, o celkovém objemu 2 989 240 tun, z toho 572 000 t pochází se z USA, 38 853 t z Kanady a 2 378 387 t připadá na dovoz z jiných třetích zemí (dle NK č. 1067/2008),
- **dovozní kvóta pro ječmen** o celkovém objemu 306 215 t pocházející ze třetích zemí s platnou celní sazbou 16,0 /t (dle NK č. 2305/2003),

- **dovozní kvóta pro sladovnický ječmen** o celkovém objemu 50 000 t pocházející ze třetích zemí s platnou celní sazbou 8,0 /t (dle NK č. 1215/2008 a NK č. 1064/2009),

Roční kvóta č. 09.4061 pro dovoz celkem 50 000 tun sladovnického ječmene KN 1003 00 ze třetích zemí do Společenství byla v minulých letech otevřena na základě nařízení Komise (ES) č. 1215/2008 a byla spravována systémem dovozních licencí. Vzhledem k tomu, že i v ostatních zemědělských odvětvích je úspěšně zaváděna administrace dovozních kvót systémem „kdo první přijde, bude dřív na řadě“, a také v zájmu zjednodušení správy, došlo k převedení této kvóty do správy DG TAXUD. Nařízení (ES) č. 1215/2008 bylo zrušeno a nahrazeno novým nařízením č. 1064/2009, podle kterého je tato kvóta pod novým číslem 09.0076 administrována od 1. ledna 2010 výhradně celními úřady metodou „kdo první přijde, bude dřív na řadě“. Dovoz sladovnického ječmene v této kvótě již nepodléhá předložení dovozních licencí.

- **dovozní kvóta pro kukuřici** ze všech třetích zemí o celkovém objemu 242 074 t s nulovou celní sazbou (dle NK č. 969/2006),
- **dovozní kvóty pro kukuřici a čirok dovážené do Španělska** (2,0 mil. t kukuřice a 0,3 mil. t čiroku) a **kukuřici dováženou do Portugalska** (0,5 mil. t) se sníženým dovozním clem (dle NK č. 1296/2008). Smlouva mezi USA a EU umožnila tento dovoz v kompenzaci za ztrátu USA za trhy na Iberském poloostrově. Na základě NK č. 462/2010, NK č. 463/2010 a NK č. 464/2010 jsou nabídková řízení pro rok 2010 na dovozy do Španělska a Portugalska otevřena od 1. 6. do 16. 12. 2010. Existující legislativa spolu s mezinárodními závazky v rámci WTO však dává navíc možnost prodloužení tohoto opatření na pět měsíců následujícího roku. Dovozní licence vydané v rámci tendrů jsou platné 50 dní od data vydání. Nabídková záruka činí 20,0 /t.

Intervenční systém obilovin v EU v marketingovém roce 2010/11

Intervenční systém pro obiloviny prochází v aktuálním období řadou proměn. V tomto kontextu jsou aktuální zejména následující evropská nařízení v rámci SOT:

- Nařízení Rady (ES) č. 72/2009 o úpravách společné zemědělské politiky změnou nařízení (ES) č. 247/2006, (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1405/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008, (ES) č. 479/2008 a zrušení nařízení (EHS) č. 1883/78, (EHS) č. 1254/89, (EHS) č. 2247/89, (EHS) č. 2055/93, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 2596/97, (ES) č. 1182/2005 a (ES) č. 315/2007 („Health Check“).
- Nařízení Komise č. 1272/2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.
- Nařízení Komise č. 742/2010 o změně nařízení (EU) č. 1272/2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.

Podmínky intervenčního nákupu pro marketingový rok 2010/11:

- ⇒ Evropskou komisí je v rámci všech členských států EU pro hospodářský rok 2010/2011 stanoven množstevní strop pro intervenční nákup pšenice obecné v souhrnném objemu 3 miliony tun, které budou nakupovány za pevnou cenu 101,31 EUR/t. Pro ječmen a kukuřici je vyhlášen množstevní strop 0 tun.
- ⇒ Při intervenčním nákupu pšenice na úrovni EU nad 3 miliony tun, u ostatních obilovin v případě navýšení nulového stropu, bude nákup realizován formou nabídkového řízení, ve kterém se bude „soutěžit“ o co nejnižší nabídnutou cenu s tím, že o přijatelnosti nabídek bude rozhodovat EK.
- ⇒ K nabídkám pšenice podaným v období od 1. 11. 2010 do 31. 5. 2011 bude přístupováno dle data podání nabídky, tj. záleží na datu jejich podání v uvedeném období. V případě překročení množstevního stropu 3 miliony tun pšenice v rámci celé EU pokrátí Evropská komise nabídky

podané v posledním vykazovaném období (prozatím nastaveno týdně, Evropská komise však může změnit na denní) před naplněním množstevního stropu koeficientem krácení tak, aby se celkové nabídnuté množství pšenice v rámci EU snížilo na max. 3 miliony tun.

- ⇒ Podaná nabídka pšenice je závazná, a proto ji až na jedinou výjimku není možno ani pozměnit, ani stáhnout. Danou výjimku tvoří uplatnění koeficientu krácení ze strany Evropské komise, na základě kterého může nabízející nabídku stáhnout do pěti dnů ode dne jeho zveřejnění.
- ⇒ Ke každé nabídce pšenice je nabízející povinen složit na účet SZIF v české měně nabídkovou záruku ve výši 20 EUR na každou nabídnutou tunu.
- ⇒ V souladu s NK (EU) č. 1272/2009 nabízející hradí náklady spojené se stanovením obsahu kontaminujících látek.

Intervenční centra pro obiloviny

S novým nařízením Komise, kterým jsou stanovena intervenční centra pro obiloviny a kterým je upraveno NK č. 1173/2009 v souladu s horizontálním nařízením o intervencích NK č. 1272/2009 je publikován seznam intervenčních center a skladů ve státech EU. V ČR je v současnosti nahlášeno pro skladování obilovin celkem šest intervenčních center (Jihovýchod, Jihozápad, Severovýchod, Severozápad, Střední Čechy, Střední Morava – Moravskoslezsko) a 100 skladovacích prostor s celkovou skladovací kapacitou 594 800 tun. Seznam intervenčních center a skladů podléhá pravidelným aktualizacím, přičemž detaily k jednotlivým skladům budou zveřejňovány prostřednictvím veřejné sekce webu Evropské komise.

Prodej intervenčních zásob obilovin v marketingovém roce 2010/2011

Prodej intervenčních zásob obilovin se na základě NK č. 1272/2009 uskuteční formou stálého nabídkového řízení na vnitřní trh EU. V intervenčních zásobách EU se na konci října 2010 nacházelo cca 5,6 mil. t obilovin. Za účelem plnění plánu pomoci nejchudším pro rok 2011 je vyčleněno cca 2,8 mil. t obilovin, pro prodej na vnitřní trh EU je určeno cca 2,8 mil. t obilovin.

Pro prodej v rámci nabídkového řízení na vnitřní trh je z intervenčních zásob ČR pro tento rok vyčleněno 60 937 t pšenice a 136 395 t ječmene.

Podávání nabídek do nabídkového řízení pro prodej na vnitřní trh EU probíhá periodicky jednou za 14 dní ve stanovených termínech od 24. 11. 2010 do 29. 6. 2011.

Metodologie určení kvality obilovin v rámci intervenčního nákupu

V rámci NK č. 1272/2009 došlo v aktuálním roce k pozměnění přílohy I týkající se metodologie určení kvality obilovin v rámci intervenčního nákupu. Předmětem úprav této přílohy jsou převážně terminologické změny, úpravy v rámci kategorií nečistot a zrnových příměsí a zejména aktualizace standardů týkajících se analytických metod a některé další formální opravy. Nařízení platí od 1. července 2010. V případě příměsí a nečistot a odkazů na normu EN 15587 se změny použijí až počínaje hospodářským rokem 2011/2012.

TRH S OBILOVINAMI V ČESKÉ REPUBLICE

Obiloviny vstupovaly do minulého marketingového roku 2009/2010 se zvýšeným množstvím počátečních zásob (1 409,9 tis. tun). Svým objemem se blíží k marketingovému ročníku 1997/1998, kdy byla obdobná úroveň počátečních zásob ve výši 1 307,1 tis. tun. Po páté nejvyšší sklizni v roce 2009, která dostatečně pokrývala potřeby bilance pro marketingový rok 2009/2010, jak v užití na potraviny tak i na krmiva, pokračovalo období, kdy převažovala nabídka nad poptávkou. Rovněž tak cenový vývoj byl touto tendencí zcela ovlivněn a měl u všech obilovin buď stagnující nebo klesající trend.

Celková výše sklizně obilovin v roce 2010 v množství 7 038,2 tis. tun je v ČR svoji úrovní řazena mezi průměrné sklizně (devátá nejvyšší sklizeň od roku 1990). Přesto produkce obilovin výrazně překrývala domácí poptávku ve všech základních obilných surovinách. Na domácím trhu se tak znovu objeví přebytky některých (převážně krmných) obilovin. Letošní přebytky obilovin v ČR (na rozdíl od jiných ročníků) neovlivňují cenový pád jednotlivých obilných druhů, ale vzhledem k situaci na světových a evropských trzích míří cena obilovin skokově vzhůru.

Intervenční nákup obilovin v České republice ze sklizně roku 2009 byl zahájen dle pravidel režimu intervenčního nákupu stanovených Evropskou komisí, která jsou platná pro všechny členské státy Evropské unie. V České republice byl intervenční nákup otevřen v období od 1. listopadu 2009 do 31. května 2010 a bylo umožněno ho realizovat v bezlimitním množství u pšenice obecné, ječmene obecného. Zemědělskými subjekty nebo obchodníky bylo od 1. listopadu 2009 do 31. května 2010 nabídnuto do intervenčního nákupu celkem 438,3 tis. tun obilovin. Převzaté množství obilovin do intervenčního nákupu činilo 343,8 tis. tun obilovin.

Pro vývoz obilovin do zahraničí byly od počátku marketingového roku 2009/2010 dány stejně dobré předpoklady jako v předchozím marketingovém roce 2008/2009 a tak docházelo k jeho vysoké realizaci výhradně z volného trhu. Vývoz z volného trhu směřoval především do stávajících členských států EU – 27 (Německo, Polsko, Rakousko).

V metodice šetření některých údajů ČSÚ o jednotlivých ukazatelích rostlinné výroby byly provedeny některé významné změny. Vzhledem ke vzniku nové organizace územní samosprávy již nejsou výsledky jednotlivých šetření vztaženy na okresy, nýbrž na nově vzniklé územně samosprávné celky (kraje). Od roku 2003 již také nedochází k šetření sklizňových ploch, ale pro účely výpočtu průměrného hektarového výnosu se využívá plocha osevni zjištěná k 31. 5. daného roku. Tato plocha může být následně aktualizována v případě, že se výměra sklizně dané komodity výrazně odlišuje od plochy osevu.

Podle šetření ČSÚ o struktuře osevních ploch k 31. 5. 2010 došlo k malému poklesu ploch ozimých obilovin o 47,7 tis. ha, tj. o 4,7 %. U jarních obilovin došlo také ke snížení osevních ploch (kromě ovesa) o 20,8 tis. ha, tj. 4,1 %.

Podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení, jsou druhy zboží, na které se vztahovaly licenční režimy, vyhlášovány nařízením vlády. Veškerý dovoz a vývoz produktů, který patří pod společnou organizaci trhu s obilovinami, podléhá předložení dovozní nebo vývozní licence. Společná prováděcí pravidla k režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty jsou stanovena v Nařízení komise č. 376/2008 ze dne 23. dubna 2008.

Většina obchodů s obilovinami probíhá v České republice mimo burzy. Burzy však jsou považovány za velmi důležité ukazatele cenového vývoje a jejich význam na našem obilném trhu je stále aktuální. S obilovinami mají v současné době oprávnění obchodovat Plodinová burza Brno, Obchodní burza Hradec Králové, Moravskoslezská komoditní burza v Ostravě, I. Karlovarská komoditní burza, Českomoravská komoditní burza Kladno a Komoditní burza Praha.

Dalšímu pokračování sdružování zemědělských výrobců do odbytových organizací napomáhá prostřednictvím dotačních titulů i stát. Tyto organizace, vlastněné a kontrolované prvovýrobci, ovlivňují sdružováním nabídky a aktivní prodejní činností stále významněji charakter trhu zemědělskými výrobky v ČR.

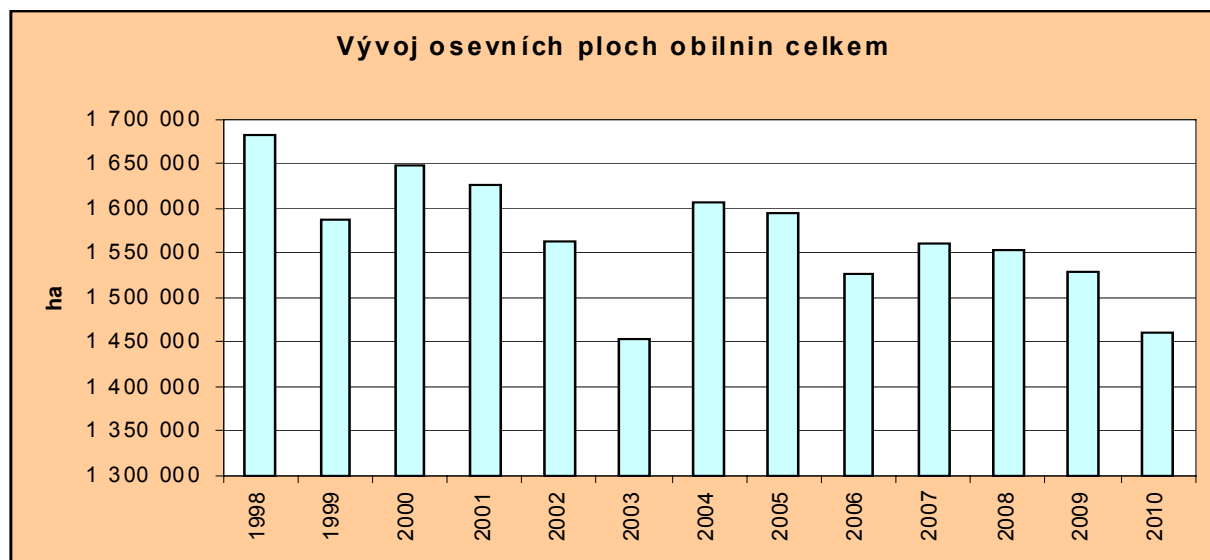
V návaznosti na zákon č. 307/2000 Sb., o zemědělských skladních listech a zemědělských veřejných skladech a k němu se vztahující vyhlášky č. 403/2000 Sb., Ministerstvo zemědělství vydává povolení k provozování zemědělských veřejných skladů a s tím spojenému vystavování zemědělských skladních listů. Zemědělský skladní list je listinný cenný papír, který představuje vlastnické a zástavní právo k uskladněnému zboží. Je převoditelný rubopisem a předáním na jiného vlastníka. Zemědělský veřejný sklad dává záruku kvalitního ošetření a uskladnění vybraných druhů obilovin, luskovin a olejnin. Skladování těchto vybraných komodit musí splňovat podmínky vymezené výše uvedenými legislativními normami. V současné době, tj. k 30. 10. 2010, již není provozován žádný zemědělský veřejný sklad. Byly zrušeny na vlastní žádost a nebo byly uvedeny do klidového režimu.

OBILOVINY CELKEM

Výroba

Předpokládaná celková sklizeň obilovin v roce 2010 ve výši 7 038,2 tis. tun je stanovena na základě odhadu sklizně základních obilovin a kukuřice ČSÚ k 15. 10. 2010, doplněného o odhad Ministerstva zemědělství pro sklizeň ostatních obilovin. Proti skutečnosti předchozího roku je o 793,8 tis. tun (tj. o 10,1 %) nižší. Ve srovnání se sklizní loňského roku jde o mírný pokles a ve srovnání s běžnou produkční úrovní obilovin v České republice v letech předchozích lze hovořit o produkci srovnatelné se sklizňovými ročníky 1997 a 2007. Tato produkce se historicky řadí na deváté místo nejvyšších sklizní od roku 1990. Jedná se o průměrnou sklizeň, která svým objemem dostatečně zabezpečuje kvantitativní pokrytí domácí potřeby, která činí v průměru 5 500 – 6 000 tis. tun obilovin celkem. Podle ukončených rozborů bude určitý problém se zajištěním dostatku kvalitní potravinářské pšenice. Potvrzuje se, že kvalita pšeničného zrna není letos tak vyrovnaná. Charakteristickým rysem letošního ročníku jsou velké lokální rozdíly zejména v parametrech objemové hmotnosti a v čísle poklesu. Výrazně lepší kvalita pšenice je na Moravě než v Čechách. U sladovnického ječmene je kvalita sklizně ročníku 2010 dána termínem sklizně. Ječmen sklizený do 31. 7. 2010 má dobrou kvalitu, zatímco později sklizený ječmen má vyšší obsah fyziologicky poškozených zrn a vyšší obsah zahnědlých špiček. Přes průměrnou sklizeň obilovin se dá opět předpokládat, že i letošní sklizeň znovu povede k tvorbě přebytků v celkové bilanci, které bude nutné odčerpát jednak zvýšeným vývozem (export v rámci EU a také do třetích zemí), ale také zpracováním obilovin na výrobu bioetanolu.

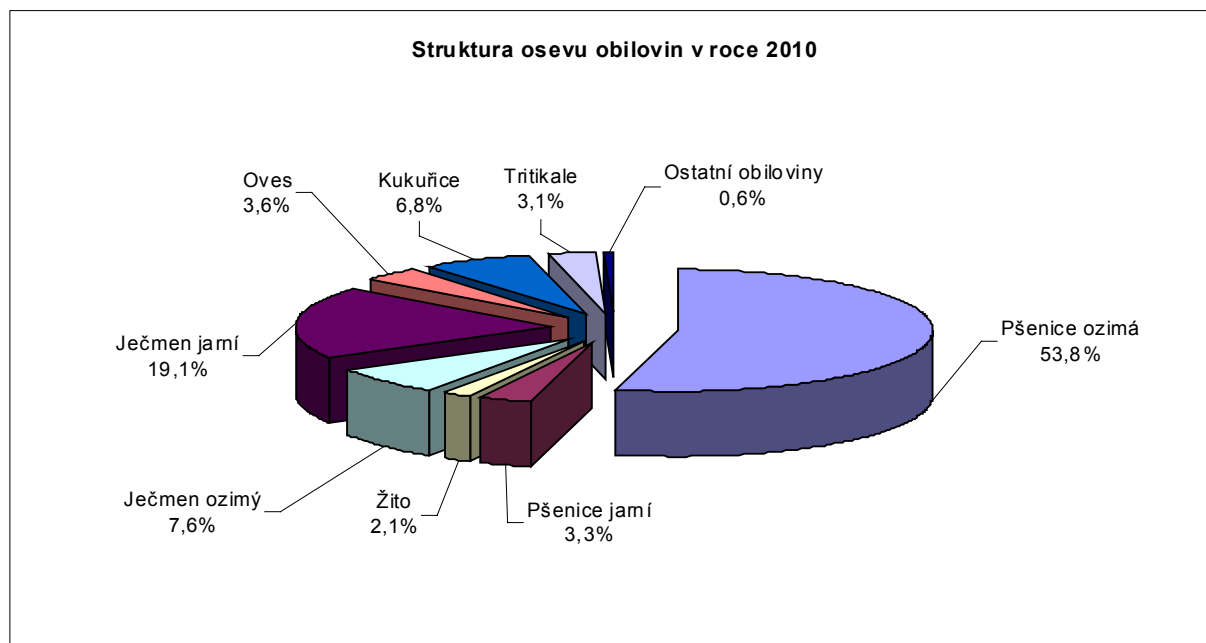

Pramen: ČSÚ

Osevní plochy

Celková osevní plocha obilovin podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2010 mírně poklesla proti předchozímu roku o 68,5 tis. ha na 1 459,5 tis. ha. Z dlouhodobého pohledu se však osevní plocha pěstovaných obilovin příliš nemění a stále osciluje kolem výměry 1 500 – 1 600 tis. ha. V procentickém meziročním vyjádření jde o pokles o 4,5 %. K největšímu meziročnímu procentickému poklesu došlo u ozimého žita o 21,3 % a ozimého ječmene o 18,1 %. U triticales došlo k poklesu 13,4 % a u naší nejrozšířenější obiloviny – ozimé pšenice došlo k velmi mírnému snížení ploch o 1,0 %. U všech jarních obilovin (s výjimkou jarního ječmene) došlo ke zvýšení osevních ploch, a to především u jarní pšenice o 27,1 %, kukuřice na zrno o 9,1 % a u ovsu o 4,5 %. Jediný pokles z jarních obilovin byl zaznamenán u jarního ječmene o 13,0 %. V roce 2010 zauímají zrniny celkem 1 490,8 tis. ha (59,7 %) celkové osevní plochy a obiloviny 58,5 % celkové osevní plochy.

Struktura osevních ploch obilnin v roce 2010 je znázorněná na grafu. Při porovnání osevních ploch roku 2010 s rokem 2009 je struktura osevních ploch obilovin velmi podobná. Největší procentický nárůst ve struktuře byl zaznamenán u ozimé pšenice o 1,9 %, a u kukuřice a jarní pšenice o 0,8 %. Ozimá pšenice tak znovu překročila hranici svého 50,0 % zastoupení ve struktuře osevních ploch. K dalšímu velmi mírnému zvýšení došlo pouze u ovsu o 0,3 %. Pokles ve struktuře obilovin zaznamenaly jak ozimé druhy obilovin, tak i jeden z významných druhů jarních obilovin. U ozimého ječmene byl zaznamenán pokles na 7,6 % – tj. o 1,2 %, u ozimého žita na 2,1 % – tj. o 0,4 %, u triticales na 3,1 % – tj. o 0,4 % a u jarního ječmene na 19,1 % – tj. o 1,9 %. U skupiny ostatních obilovin se struktura nezměnila a zůstává na 0,6 %.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

V roce 2010 se očekává průměrný hektarový výnos obilovin ve výši 4,79 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem jde o mírný pokles o 0,29 t/ha (tj. o 5,7 %). Pokles výnosu se očekává jak u všech ozimých obilovin tak i u jarních obilovin (s výjimkou jarní pšenice). Největší pokles se předpokládá především u kukuřice na zrno o 1,14 t/ha (tj. o 13,5 %) a u ovsu o 0,49 t/ha (tj. o 14,8 %). Další poklesy se předpokládají také u dvou nejvýznamnějších druhů obilovin – u ozimé pšenice o 0,18 t/ha (tj. o 3,4 %) a jarního ječmene o 0,21 t/ha (tj. o 5,0 %). Poklesy následují i u dalších druhů obilovin – u ozimého ječmene o 0,31 t/ha (tj. o 6,4 %), u triticales o 0,26 t/ha (tj. o 6,2 %) a ostatních obilovin o 0,19 t/ha (tj. o 11,6 %). Zvýšení průměrného hektarového výnosu se očekává pouze u jarní pšenice o 0,36 t/ha (tj. o 10,6 %).

Jak je z uvedených údajů patrné, tak kromě obvyklé výměry pěstovaných obilovin má na konečnou produkci významný vliv také výše průměrného hektarového výnosu.

Bilanční tabulka obilovin celkem (kromě rýže)

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	1 611,5	1 532,0	1 579,8	1 558,6	1 541,7	1 459,5
Výnos	t/ha	4,75	4,17	4,53	5,37	5,08	4,79
Výroba	tis. t	7 659,9	6 386,1	7 152,9	8 369,5	7 832,0	7 038,2
Počáteční zásoby	tis. t	1 775,1	1 149,6	920,3	1 210,1	1 409,9	1 510,7
Dovoz celkem	tis. t	61,1	384,3	179,7	126,8	73,8	123,0
Celková nabídka	tis. t	9 496,1	7 920,0	8 252,9	9 706,4	9 315,7	8 671,9
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	6 077,3	5 527,1	5 699,5	5 833,0	5 388,0	5 208,5
z toho – potraviny	tis. t	2 009,5	1 907,0	1 997,0	1 987,0	2 045,0	2 005,0
– osiva	tis. t	351,0	337,0	348,5	347,0	333,0	339,5
– krmiva	tis. t	3 685,0	3 256,6	3 265,0	3 187,0	2 777,0	2 591,0
– technické užití	tis. t	31,8	26,5	89,0	312,0	233,0	273,0
Vývoz celkem	tis. t	1 961,9	1 472,6	1 343,2	2 272,5	2 073,2	1 927,0
Intervenční nákup	tis. t	543,8	1,5	0,0	191,1	343,8	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	236,5	1,5	0,0	191,1	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	307,3	0,0	0,0	0,0	343,8	343,8
Celkové užití	tis. t	8 346,5	6 999,7	7 042,7	8 296,6	7 805,0	7 135,5
Konečné zásoby	tis. t	1 149,6	920,3	1 210,2	1 409,9	1 510,7	1 536,4
Kon. zásoby/celkové užití	%	13,77	13,15	17,18	16,99	19,36	21,53
Kon. zásoby/domácí spotřeba	%	18,92	16,65	21,23	24,17	28,04	29,50

Pramen: ČSÚ, ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

¹⁾ údaje kromě osevní plochy odhad

Počáteční zásoby

Vlivem další velmi vysoké sklizně obilovin v roce 2009 a vlivem poměrně nízkého intervenčního nákupu obilovin v ČR došlo v marketingovém roce 2009/2010 k dalšímu nárůstu zásob obilovin na zvýšenou hranici 1 510,7 tis. tun. Došlo tedy k meziročnímu zvýšení zásob o 100,8 tis. tun (tj. o 7,1 %).

Očekávaná průměrná úroveň sklizně v roce 2010, pokračující velmi vysoký vývoz obilovin do zahraničí a nulový intervenční nákup vytvářejí ve stávajícím marketingovém roce 2010/2011 předpoklady pro stejně vysokou hladinu zásob obilovin jako byla v roce předchozím a to na úrovni 1 536,4 tis. tun.

Dovoz

V průběhu marketingového roku 2009/2010 se celkem dovezlo ze zahraničí 73,8 tis. tun obilovin, což představuje oproti skutečnosti předchozího roku další snížení o 53,0 tis. tun. Z dlouhodobého pohledu se tento objem dovezených obilovin přibližuje obvyklému průměru dovozu, který se pohybuje v rozmezí 60 – 100 tis. tun. Obdobný objem jako v marketingovém roce 2009/2010 byl dovezen v marketingovém roce 2005/2006, kdy bylo do ČR dovezeno 61,1 tis. tun obilovin. Převážná část dovozu ročníku 2009/2010 byla realizována prostřednictvím dovozu kvalitních partií sladovnického ječmene a velmi kvalitních partií potravinářské pšenice. Podstatná část dovozu se uskutečnila v rámci vnitrouní obchodu, kdy se dovezlo do České republiky 72,6 tis. tun obilovin a dovoz z třetích zemí činil 1,2 tis. tun.

Očekávaná úroveň dovozu v marketingovém roce 2010/2011 ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2009/2010 předpokládá, že dojde vzhledem k průměrné produkci obilovin v ČR a nevyrovnané kvalitě potravinářských obilovin k navýšení dovozu na hladinu 123,0 tis. tun.

Dovoz obilovin celkem bez rýže v období let 2003 – 2010 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	62,3	22,2	84,5	2003/2004	46,1
2004	23,9	42,8	66,7	2004/2005	63,5
2005	20,7	30,7	51,4	2005/2006	61,1
2006	30,4	208,7	245,2	2006/2007	384,3
2007	175,6	89,4	265,0	2007/2008	179,7
2008	90,3	72,9	163,2	2008/2009	126,8
2009	53,9	44,3	98,2	2009/2010	73,8
2010	29,5	42,0 ^{*)}	71,5 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celková nabídka

Předpokládaná celková nabídka 8 671,9 tis. tun pro marketingový rok 2010/2011 je o 643,8 tis. tun (tj. 6,9 %) nižší než v předchozím marketingovém roce. Z uvedeného snížení je zcela patrné, že dojde k určité stagnaci úrovně zásob při současném zachování výše vývozních dispozic.

Domácí spotřeba

V marketingovém roce 2010/2011 je očekávaná celková domácí spotřeba 5 208,5 tis. tun ve srovnání se skutečností marketingového roku 2009/2010 nižší o 179,5 tis. tun (3,3 %). Rozdíl je tvořen pokračujícím snížením ve využití obilovin na krmiva. Všechny obiloviny, které jsou určeny pro využití na technické užití jsou zpracovávány na bioetanol, etanol a nebo jsou využity jako energetická plodina pro výrobu biomasy (žito, oves, triticale, kukuřice aj.) – bioplynové stanice.

Vývoz

Původní, poměrně vysoké předpoklady celkového vývozu v marketingovém roce 2009/2010 byly stoprocentně potvrzeny a byly i mírně překročeny. Bylo docíleno další, velmi vysoké úrovně celkového vývozu ve výši 2 073,2 tis. tun. Vývoz byl uskutečňován především z volného trhu.

Předpokládané množství obilovin, které bude k dispozici na vývoz v marketingovém roce 2010/2011 dosahuje úrovně 1 927,0 tis. tun. Z tohoto množství představuje 1 300,0 tis. tun (tj. 67,5 %) pšenice, 285,0 tis. tun (tj. 14,8 %) ječmene a 271,0 tis. tun kukuřice (tj. 14,1 %). Vývozní množství předpokládá uskutečnění vývozu především z volného trhu. Očekávaný vývoz v rámci EU by měl být 1 898 tis. tun (tj. 98,5 %) a vývoz do třetích zemí ve výši 29,0 tis. tun (tj. 1,5 %).

Vývoz obilovin celkem bez rýže v období let 2003 – 2010 (v tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	777,5	290,5	1 068,0	2003/2004	491,5
2004	201,0	150,3	351,3	2004/2005	1 152,7
2005	1 002,4	1 163,8	2 166,2	2005/2006	1 961,9
2006	798,1	918,4	1 716,5	2006/2007	1 472,6
2007	554,2	817,0	1 371,2	2007/2008	1 343,2
2008	526,2	876,9	1 403,1	2008/2009	2 272,5
2009	1 395,6	1 178,5	2 574,1	2009/2010	2 073,2
2010	894,7	411,0 ^{*)}	1 305,7 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2009/2010 došlo k dalšímu navýšení konečných zásob především vlivem velmi vysoké produkce obilovin do konečné výše 1 510,7 tis. tun. V meziročním porovnání se jedná o velmi mírný nárůst o 100,8 tis. tun (7,1 %). Při srovnání celkového užití s předchozím obdobím došlo k malému snížení o 491,6 tis. tun na úroveň 7 805,0 tis. tun. Toto nevelké snížení pramení především z opětovného poklesu užití obilovin na krmiva a technické využití.

Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává určitá stagnace konečných zásob do úrovně 1 536,4 tis. tun především v souvislosti s další průměrnou produkcí obilovin ze sklizně roku 2010, nulovým intervenčním nákupem obilovin ve stávajícím marketingovém roce a pokračujícím, stále velmi vysokým předpokladem vývozu obilovin na zahraniční trhy. Celková úroveň exportu a z toho vyplývající dosažená úroveň konečných zásob však budou i nadále silně ovlivněny aktuální cenovou úrovní našich obilovin v zahraničí.

Cenový vývoj

Cenový vývoj jednotlivých druhů obilovin byl za posledních sedm ročníků značně rozkolísán. Byl výrazně ovlivňován dosaženou výší produkce obilovin v ČR, ale také v zahraničí. První, velmi vysoký nárůst cen obilovin byl patrný především v ročníku 2003, kdy ceny rozhodujících obilovin (pšenice potravinářská a sladovnický ječmen) po žních pokořily hranici 4 000 Kč/t. Avšak v následujícím roce 2004 vlivem rekordní produkce obilovin, ceny obilovin významně poklesly a dostaly se ještě pod hranici, kde byly v roce 2003. Potravinářské a krmné obiloviny se obchodovaly pod hranicí 3 000 Kč. Postupný nárůst cen obilovin začal až po žních roku 2006 a tento trend pokračoval i po žních 2007, kdy byla postupně u potravinářské pšenice prolomena hranice 5 000 Kč/tunu a následně i 6 000 Kč/t. Obdobný vývoj cen byl i u ostatních druhů obilovin. V dalším roce 2008 pod vlivem velmi vysoké domácí, evropské i světové produkce obilovin došlo ke strmému pádu cen všech obilných komodit, které se pohybovaly v cenovém rozmezí od 2 250 do 3 073 Kč/t.

V marketingovém roce 2009/2010 díky pokračující velmi dobré produkci obilovin jak v EU tak i ČR pokračoval cenový propad všech obilných komodit, a to jak světových tak i evropských a potažmo i domácích cen obilovin. Cenový pokles se projevil především u nejméně obchodované komodity – u pšenice potravinářské, kdy v druhé polovině marketingového roku 2009/2010 dosahovala cenové hladiny v rozmezí od 2 661 do 2 810 Kč/t).

Vzhledem k předpokládané průměrné sklizni obilovin v ČR v roce 2010 s nevyrovnanými jakostními ukazateli lze v tomto roce očekávat, že se změní trend ve vývoji cen a to jak u potravinářského, tak i u krmného obilí. Bilance obilovin pro marketingový rok 2010/2011 bude stále přebytková i přes pokračující vysoký vývoz.

Současný charakter vnitřního trhu se zcela zákonitě promítne do cenového vývoje. Předpokládá se, že posklizňový cenový vývoj bude reagovat jak na situaci na našem vnitřním trhu, tak i na zahraničním trhu. Snížený odhad světové produkce pšenice marketingového roku 2010/2011 na 644,0 mil. tun (pokles o 21,5 mil.t), kolísání světových cen pšenice, signály o snížené produkci obilovin na trhu EU (271,7 – 278,7 mil. tun), snížené konečné světové zásoby na 345,0 mil. tun a očekávaná průměrná domácí produkce budou důvodem pro daleko vyšší poptávku po všech obilovinách (především potravinářských). Lze očekávat, že ceny jak hlavních tržních obilovin, tak i ostatních obilovin v tomto období budou velmi rychle narůstat. Dle predikce cen se očekává, že měsíční průměry cen potravinářské pšenice u zemědělců dosáhnou v závěru roku 2010 úrovně 4 300 – 4 650 Kč a u krmné pšenice 3 400 – 3 800 Kč. Také u ostatních krmných obilovin lze předpokládat výrazný nárůst cenových průměrů a to u krmného ječmene na 2 900 – 3 300 Kč/t, u ovsa 2 600 – 2 850 Kč/t a u kukuřice 3 500 – 4 000 Kč/t.

U sladovnického ječmene se předpokládá, že i přes smluvní zajištění rozsahu jeho pěstování se cenová hladina bude pohybovat na úrovni 3 600 – 4 000 Kč/t. U partií potravinářského žita se očekává cena v rozmezí 3 700 – 4 150 Kč/t.

Bilance obilovin podle jednotlivých druhů za marketingový rok 2009/2010

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	793,5	37,8	831,3	38,5	134,6	320,2	454,8	50,0	53,0	105,3	8,9	1 541,7
Výnos	t/ha	5,33	3,41	5,24	4,63	4,82	4,23	4,40	3,32	4,21	8,45	1,64	5,08
Výroba	tis. t	4 229,3	128,8	4 358,1	178,1	648,8	1 354,3	2 003,0	166,0	222,7	889,6	14,5	7 832,0
Poáteční zásoby	tis. t			783,2	33,2			446,3	11,3	94,1	37,4	4,4	1 409,9
Dovoz – v rámci EU	tis. t			31,3	5,2			16,2	0,0	0,0	18,2	1,7	72,6
Dovoz – třetí země	tis. t			1,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,2
Dovoz celkem	tis. t			32,3	5,2			16,2	0,0	0,0	18,2	1,9	73,8
Celková nabídka	tis. t			5 173,6	216,5			2 465,5	177,3	316,8	945,2	20,8	9 315,7
Dom. spotřeba celkem ¹⁾	tis. t			2 850,0	146,5			1 563,0	129,0	228,0	459,0	12,5	5 388,0
z toho – potraviny	tis. t			1 250,0	135,0			610,0	28,0	0,0	16,0	6,0	2 045,0
– osiva	tis. t			185,0	9,5			98,0	13,0	13,0	13,0	1,5	333,0
– krmiva	tis. t			1 285,0	2,0			850,0	85,0	170,0	380,0	5,0	2 777,0
– technické užití	tis. t			130,0	0,0			5,0	3,0	45,0	50,0	0,0	233,0
Vývoz - v rámci EU	tis. t			1 328,0	33,7			245,3	21,0	13,3	396,0	6,6	2 043,9
Vývoz – třetí země	tis. t			10,3	0,0			15,0	2,0	0,0	1,0	1,0	29,3
Vývoz celkem	tis. t			1 338,3	33,7			260,3	23,0	13,3	397,0	7,6	2 073,2
Intervenční nákup	tis. t			61,3	0,0			282,5	0,0	0,0	0,0	0,0	343,8
Prodej interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			61,3	0,0			282,5	0,0	0,0	0,0	0,0	343,8
Celkové užití	tis. t			4 249,6	180,2			2 105,8	152,0	241,3	856,0	20,1	7 805,0
Konečné zásoby	tis. t			924,0	36,3			359,7	25,3	75,5	89,2	0,7	1 510,7
Kon. zás./celk. užití	%			21,74	20,13			17,08	16,64	31,29	10,42	3,72	19,36
Kon. zás./dom.spotřeba	%			32,42	24,76			23,02	19,61	33,12	19,43	5,98	28,04

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SZIF a SSHR, bilance schválena na jednání Komoditního výboru pro obiloviny dne 24. 9. 2010

Předpoklad bilance obilovin podle jednotlivých druhů pro marketingový rok 2010/2011, vycházející z odhadů k 15. říjnu 2010

Ukazatel	Jedn.	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Pšenice celkem	Žito	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Ječmen celkem	Oves	Triticale	Kukuřice	Ostatní obiloviny	Celkem
Osevní plocha	tis. ha	785,5	48,1	833,6	30,2	110,2	278,7	388,9	52,3	45,9	99,9	8,7	1 459,5
Výnos	t/ha	5,15	3,77	5,07	3,98	4,51	4,02	4,16	2,83	3,95	7,31	1,45	4,79
Výroba	tis. t	4 046,4	181,2	4 227,6	120,4	497,4	1 120,1	1 617,5	148,2	181,2	730,6	12,6	7 038,2
Počáteční zásoby	tis. t			924,0	36,3			359,7	25,3	75,5	89,2	0,7	1 510,7
Dovoz ze zemí EU	tis. t			23,0	9,0			50,0	0,0	0,0	25,0	1,0	108,0
Dovoz z třetích zemí	tis. t			5,0	1,0			0,0	0,0	0,0	0,0	9,0	15,0
Dovoz celkem	tis. t			28,0	10,0			50,0	0,0	0,0	25,0	10,0	123,0
Celková nabídka	tis. t			5 179,6	166,7			2 027,2	173,0	256,7	844,8	23,3	8 671,9
Domácí spotř. celkem ¹⁾	tis. t			2 830,0	136,0			1 450,0	129,0	213,0	439,0	11,5	5 208,5
z toho - potraviny	tis. t			1 230,0	125,0			600,0	28,0	0,0	16,0	6,0	2 005,0
- osiva	tis. t			195,0	9,0			95,0	13,0	13,0	13,0	1,5	339,5
- krmiva	tis. t			1 250,0	2,0			750,0	85,0	150,0	350,0	4,0	2 591,0
- techn. užití	tis. t			155,0	0,0			5,0	3,0	50,0	60,0	0,0	273,0
Vývoz do zemí EU	tis. t			1 290,0	30,0			270,0	18,0	15,0	270,0	5,0	1 898,0
Vývoz do třetích zemí	tis. t			10,0	0,0			15,0	2,0	0,0	1,0	1,0	29,0
Vývoz celkem	tis. t			1 300,0	30,0			285,0	20,0	15,0	271,0	6,0	1 927,0
Intervenční nákup	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej interv. zásob	tis. t			0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek interv. zásob	tis. t			61,3	0,0			282,5	0,0	0,0	0,0	0,0	343,8
Celkové užití	tis. t			4 130,0	166,0			1 735,0	149,0	228,0	710,0	17,5	7 135,5
Konečné zásoby	tis. t			1 049,6	0,7			292,2	24,5	28,7	134,8	5,8	1 536,4
Kon. zás./ celkové užití	%			25,41	0,45			16,84	16,42	12,59	18,99	32,90	21,53
Kon. zás./dom. spotřeba	%			37,09	0,54			20,15	18,97	13,47	30,71	50,07	29,50

Pramen: ČSÚ, MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

Vliv průběhu počasí na vývoj porostů

Příprava půdy a setí ozimů pro sklizeň 2010 byla na většině území ČR ztížena nedostatečnými srážkami, neboť v měsíci září spadlo v průměru jen 22 mm srážek, což je 43 % dlouhodobého normálu. Přesto se zemědělcům podařilo založit porosty v odpovídající kvalitě. V polovině října přišel první sníh, který však dlouho nevydržel a další srážky v podobě deště umožnily, že ozimy bez problému vzešly. Další sníh napadal počátkem ledna a vydržel až do konce února. Teplotně byla zima ročníku 2009/2010 v mezích normálu. Mimořádně studený byl jen leden, kdy průměrná teplota $-4,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ v Čechách byla o $3\text{ }^{\circ}\text{C}$ pod normálem a průměrná teplota $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$ na Moravě byla o $3,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ pod normálem. Nejchladnější byl konec ledna, kdy minimální teploty klesaly na celém území ČR pod $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Půda pod sněhem však nezmrzla, což znamenalo výrazné vylepšení zásoby vody v půdě. Lednová a únorová souvislá sněhová pokrývka byla pro přezimování obilnin velmi příznivá a nikterak významně neohrozila jejich životaschopnost. Výpadky rostlin byly zaznamenány jen v místech, kde došlo k nakupení sněhu ve vysokých závějích (růžová sněžná plísňovitost obilnin). Ke konci měsíce března započaly jarní práce, které se výrazně opozdily proti předchozím ročníkům o 10 – 14 dnů. Přesto jarní obiloviny byly (s výjimkou kukuřice na zrna) zasety v termínu do 20. dubna. V tomto období panovalo velmi suché a teplé počasí. Průměrné teploty se pohybovaly o $5\text{ }^{\circ}\text{C}$ nad dlouhodobým normálem a přišlo jen sporadicky. Květen byl však vzhledem k hojnosti dešťů výjimečný a místy spadlo přes 200 % normálu. Teploty však byly nízké, podprůměrné a denní maxima vystoupala maximálně k $15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Za celý květen nebyla zaznamenána ani jednou letní teplota nad $25\text{ }^{\circ}\text{C}$ a slunečního svitu bylo jako v únoru. V lokalitách s mimořádně vysokou intenzitou srážek trpěly rostliny nedostatkem kyslíku v půdě. Tyto hypoxické až anoxické podmínky vyvolávaly u jarního ječmene, kukuřice a dalších teplomilných rostlin stres, který mnohdy skončil jejich vyčerpáním až úhynem. Obecně při chladném a deštivém počasí docházelo ve všech pěstitelských oblastech k zpomalení až zastavení růstu (teplotní optimum pro fotosyntézu je mezi $15 - 25\text{ }^{\circ}\text{C}$). Následující červenové počasí bylo pro vegetaci obilovin velmi příznivé, neboť se teploty i srážky pohybovaly v obvyklém průměru. Koncem července započaly žně, ale vzhledem k dozrávání porostů byly letos výrazně opožděné. Oproti loňskému roku 2009 byly žně velmi často přerušovány srážkami a protáhly se cca o tři týdny. V podstatě byly ukončeny až ke dni 20. 9. 2010, kdy bylo sklizeno 99,45 % výměry základních obilovin.

Výskyt škodlivých organismů v porostech obilovin v ČR v roce 2010

Virové zakrslosti a jejich přenašeči

Inspektoři Státní rostlinolékařské správy odebrali v porostech podezřelých z výskytu virových zakrslostí na jaře 2010 celkem 239 vzorků. Výskyt virových zakrslostí byl laboratorně potvrzen u 146 odběrů. Z těch bylo 76 vzorků (52 %) infikováno WDV (vir zakrslosti pšenice), 32 vzorků (22 %) infikováno BYDV (vir žluté zakrslosti ječmene) a 38 vzorků (26 %) infikováno směsnou infekcí WDV + BYDV. Nejčastější výskyt viróz byly zaznamenány ve Středočeském a Zlínském kraji.

V polních podmínkách se u porostů s výskytem virových zakrslostí hodnotil také plošný rozsah a intenzita napadení virózy (procentické vyjádření je uvedeno v tabulce).

Plošný rozsah a intenzita napadení infikovaných porostů obilnin virovými zakrslostmi na jaře roku 2010

Plošný rozsah napadení virózy	Intenzita napadení virózy
slabý výskyt (méně než 5 % napadené plochy, napadeny jednotlivé rostliny) – 60 %	slabá (rostliny s barevnými změnami na listech) – 44 %
střední výskyt (5 – 25 % napadené plochy, ohniskové napadení) – 30 %	střední (rostliny s barevnými změnami a slabými příznaky zakrslosti – zkrácení rostlin o méně než 50% normálního vzrůstu) – 27 %
silný výskyt (více než 25 % napadené plochy, plošné napadení) – 10 %	silná (rostliny výrazně zakrsle – zkrácení rostlin o 50 a více % normál. vzrůstu) – 29 %

Pramen: SRS

K 26. 10. 2010 bylo diagnostikováno 29 vzorků z infekce podezřelých rostlin, které byly odebrány v rezervoárech virových zakrslostí obilnin (konkrétně se jednalo o obilní výdrol), přičemž 15 vzorků bylo pozitivních. Z těchto pozitivních vzorků bylo 12 vzorků (80 %) infikováno WDV, 2 vzorky (13 %) BYDV a 1 vzorek (7 %) byl infikován směsnou infekcí WDV + BYDV. V nově založených porostech ozimých obilnin nebyl k uvedenému datu zjištěn výskyt žádného ze zmiňovaných virů. Průzkum výskytu přenašeče WDV kříška polního (*Psammotettix alienus*) byl na jaře 2010 prováděn ve 181 porostech obilnin, přičemž v 76 porostech byl zaznamenán jeho výskyt. Intenzita výskytu kříška v napadených porostech byla u 77 % porostů slabá (méně než 3 dospělci na 100 smyků), u 20 % porostů střední (3 – 7 dospělci na 100 smyků) a u 3 % porostů silná (více než 7 dospělci na 100 smyků). V rezervoárech virových zakrslostí a na novém osevu ozimých obilnin byl v případě kříška polního pozorován hlavně slabý a střední výskyt. Kromě kříška byl významný i výskyt hlavního přenašeče BYDV mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*). Ta je spolu s ostatními druhy mšic monitorována pomocí sacích pastí typu Johnson-Taylor a informace o výskytech jsou průběžně zveřejňovány v Aphid bulletinu SRS. V porostech se mšice začaly objevovat ve větších počtech až později (od 23. týdne) kvůli předchozímu nepříznivému počasí pro jejich množení a pro jejich přelet ze zimních hostitelů na nové hostitelské rostliny. Srpen a první polovina září nepřály přeletu mšic na další hostitelské rostliny, podmínky se zlepšily až v druhé polovině září.

Snětivosti

Výskyt původců snětivostí z rodu *Tilletia* byl hodnocen především na základě vzorků zrna pšenice odebraných při sklizni. K 26. 10. 2010 bylo prozatím diagnostikováno 285 vzorků, z nichž 111 vzorků bylo pozitivních. Na výskyt *T. caries* připadal podíl 47 % z pozitivních vzorků, na výskyt *T. controversa* podíl 37 % a na souběžné výskyty *T. caries* + *T. controversa* podíl 12 %, *Tilletia caries* + *T. laevis* podíl 2 %, *Tilletia caries* + *T. controversa* + *T. laevis* podíl 2 %. Napadení původci snětivostí bylo zjištěno i u porostů z mořeného osiva (včetně použití mořidla registrovaného proti původci zakrsle snětivosti pšenice *Tilletia controversa*).

Ostatní škodlivé organismy

Při sledování houbových chorob bylo v roce 2010 zjištěno nejvíce středních až silných výskytů u padlí pšenice a padlí ječmene (*Blumeria graminis*), tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*), tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*), růžové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*), síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*), spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*), chorob pat stébel (původci – *Rhizoctonia cerealis*, *Gaeumannomyces graminis*, *Oculimacula yallundae*, *Fusarium* spp.), růžovění klasů pšenice (*Fusarium* spp.) a černí obilnin (*Cladosporium* spp., *Alternaria* spp.). Dále byly v menším rozsahu zaznamenány střední až silné výskyty světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*), hnědé rzivosti pšenice (*Puccinia persistens* subsp. *triticultura*), endofytické tmavohnědé skvrnitosti ječmene (*Ramularia collo-cygni*), prašné snětivosti ječmene (*Ustilago tritici* f. sp. *hordei*) a obecné snětivosti kukuřice (*Ustilago maydis*). Na kukuřici v okrese Třebíč (Mikulovice) byl pozorován výskyt příznaků působených patogenem *Kabatiella zeae*.

V případě živočišných škůdců bylo zjištěno nejvíce středních až silných výskytů hraboše polního (*Microtus arvalis*), kohoutků (*Oulema* spp.), bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera virgifera*) a zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*). V menším rozsahu byly pozorovány významnější výskyty třásněnek (*Thysanoptera*), mšic (*Aphidoidea*), kyjatky osenní (*Sitobion avenae*), hrbáče osenního (*Zabrus tenebrioides*), obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*), bejlomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*), plodomorky plevové (*Sitodiplosis mosellana*), zelenušky žlutopásé (*Chlorops pumilionis*) a bzunky ječné (*Oscinella frit*).

Z plevelů se významněji vyskytovaly zejména chundelka metlice (*Apera spica-venti*), oves hluchý (*Avena fatua*), mák vlčí (*Papaver rhoeas*), svízel přítula (*Galium aparine*), heřmánkovité plevele (*Matricaria* sp.), violka (*Viola* spp.), rozrazil (*Veronica* spp.), ježatka kuří noha (*Echinochloa crus-galli*) a pýr plazivý (*Elytrigia repens*).

Podrobné informace o výskytech škodlivých organismů a poruch jsou k dispozici na webových stránkách SRS (www.srs.cz).

PŠENICE

Výroba

Na základě odhadu produkce ČSÚ k 15. 10. 2010 se očekává v ČR sklizeň pšenice v roce 2010 v množství 4 227,6 tis. tun. Z tohoto množství je 4 046,4 tis. tun pšenice ozimé (tj. 95,7 % celkové výroby) a 181,2 tis. tun pšenice jarní (tj. 4,3 % z celkové výroby).

Celková výroba pšenice poklesla proti skutečnosti předchozího roku o 130,4 tis. tun, tj. o 3,0 %. Toto snížení vyplývá především z poklesu produkce pšenice ozimé o 182,8 tis. tun, tj. o 4,3 %.

Na snížení výroby pšenice v roce 2010 se podílí především meziroční pokles průměrného hektarového výnosu ozimé pšenice, ale také její pokles osevních ploch. Přesto pšenice i nadále zůstává na našem trhu s obilovinami zcela dominantní plodinou, která tvoří 60,1 % nabídky všech obilovin.

Při hodnocení letošního mírného poklesu úrody pšenice je zapotřebí si uvědomit, že rozhodující vliv na dosaženou úroveň výroby mělo znovu počasí. To sice umožnilo zemědělcům na podzim roku 2009 zasít převážnou většinu ozimů v optimálním agrotechnickém termínu. Ozimy vzešly velmi brzy a vlivem příznivých srážkových a teplotních poměrů byl jejich stav na podzim dobrý. Většina porostů byla vyrovnaná, přiměřeně hustá a připravena na zimní období. Sněhová pokrývka sice přišla již v polovině měsíce října, ale vydržela pouze několik dní. Sníh zmizel a ozimy na většině území ČR vegetovaly až do poloviny prosince roku 2009. Začátkem roku 2010 opět napadl sníh, který ležel až do konce měsíce března 2009 (kromě nížin) na většině pozemků. Přestože zima ročníku 2009/2010 nezpůsobila žádné výrazné problémy v přezimování porostů, tak potíže nastaly až v měsíci květnu 2010 a při sklizni. V květnu 2010 panovalo velmi chladné a deštivé počasí, které způsobovalo, že rostliny měly nadbytek vláhy (místy spadlo až 200 % normálu) a některé porosty byly několik týdnů pod vodou. Kvůli tomu se veškerá vegetace zpomalila cca o dva týdny. Většina porostů obilovin nestačila dostatečně formovat své výnosové prvky. Obdobný průběh počasí byl i v době sklizně, kdy žně byly přerušovány velmi častými a vydatnými srážkami, které způsobily výrazné snížení kvality sklizeného zrna. Letošní úroveň výroby pšenice je srovnatelná se sklizňovým ročníkem 2005 (4 145,0 tis. tun). I přes průměrnou úroveň sklizně pšenice lze hodnotit, že celkový charakter našeho vnitřního trhu se v zásadě nebude měnit (vzhledem k neustále se snižující domácí spotřebě), trh bude mít i nadále rysy převažující nabídky nad poptávkou, ale s poptávkou po kvalitní surovině. Pro dosažení bilanční rovnováhy se předpokládá vývoz do zahraničí celkem 1 300,0 tis. tun této komodity (vše z volného trhu) a zpracování na technické užití 155,0 tis. tun.

Podle výsledků monitoringu hodnocení kvality letošní produkce (celkem bylo hodnoceno 757 sklizňových vzorků) vyplývá, že z celého souboru analyzovaných vzorků ze sklizně 2010 byly potvrzeny velmi nevyrovnané, průměrné výsledky kvality potravinářské pšenice. Soubor byl hodnocen celkem 6 parametry (vlhkost, objemová hmotnost, sedimentační index, obsah N-látek, číslo poklesu a obsah příměsí a nečistot). Ve všech hodnocených parametrech vyhovělo celkem 47 % vzorků z letošní sklizně, což je méně než v roce 2007 (49 %). Charakteristickým rysem kvality letošní sklizně pšenice v ČR jsou velké lokální rozdíly zejména v objemové hmotnosti a čísle poklesu. Značné rozdíly v pekárenské kvalitě pšenice jsou mezi pšenicí sklizenou v moravských a českých krajích. Na Moravě je daleko lepší kvalita sklizené pšenice než v Čechách.

Obecně je tedy možné konstatovat, že v marketingovém roce 2010/2011 nebude limitujícím faktorem pro užití potravinářské pšenice celková produkce pšenice, ale její kvalita. Lze očekávat, že potravinářská pšenice (především v Čechách) bude mít problémy pro splnění všech kvalitativních požadavků pro zajištění domácí spotřeby.

Následující tabulky obsahují výsledky sledování technologické jakosti potravinářské pšenice ze sklizně 2010 a procenta vzorků, nevyhovujících ČSN 461 100-2 (potravinářská pšenice). Pro srovnání jsou tyto výsledky doplněné o některé údaje z minulých let.

Pšenice ozimá - začátek sloupkování (květen 2010, Veleřiby)

Pšenice ozimá - kvetení, začátek tvorby zrna (červen 2010, Skalsko)

Průměrné hodnoty kvality pšenice ze sklizně 2010 ve srovnání s kvalitou z předchozích sklizní

Rok	Objemová hmotnost (g/l)	SDS – seditest (ml)	Číslo poklesu (s)	N – látky (%)	Obsah příměsí (%)	Obsah nečistot (%)
2005	762,0	42 ^{*)}	223,0	11,8	6,0	0,5
2006	771,0	42 ^{*)}	219,0	13,5	8,5	0,7
2007	785,0	42 ^{*)}	320,0	13,1	5,5	0,6
2008	794,0	38 ^{*)}	328,0	12,3	4,5	0,3
2009	775,0	43 ^{*)}	329,0	12,5	4,5	0,9
2010	766,0	41 ^{*)}	278,0	12,9	4,6	0,8

Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Agrotest, zemědělské zkušebnictví, poradenství a výzkum, s.r.o., AGROTEST FYTO, s.r.o.

Poznámka: ^{*)} Sedimentační test prováděn složitějším Zelenyho testem v souladu s ČSN. Norma stanoví minimální hodnotu pro potravinářskou pšenici 30 ml.

Procentický podíl vzorků pšenice neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářské pšenice podle požadavků ČSN 461100 – 2

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
objem. hmotnost nižší než 780 g/l	18,3	69,0	55,5	37,4	32,4	52,1	70,2
objem. hmotnost nižší než 760 g/l	9,5	46,2	40,1	14,0	13,7	26,0	40,6
Zelenyho test nižší než 30 ml [*]	40,8	13,9	11,6	17,2	29,0	8,8	7,5
číslo poklesu nižší než 220 s [*]	7,9	40,9	46,1	11,0	8,2	2,2	26,8
bílkoviny nižší než 12 %	71,3	54,1	12,7	19,6	42,2	33,9	23,6
bílkoviny nižší 11,5 % [*]	57,6	40,0	7,9	9,9	28,7	19,3	13,2
obsah příměsí [*]	15,8	38,3	48,4	34,7	24,8	22,0	28,1
obsah nečistot [*]	32,1	33,0	52,2	31,2	17,6	51,6	41,0

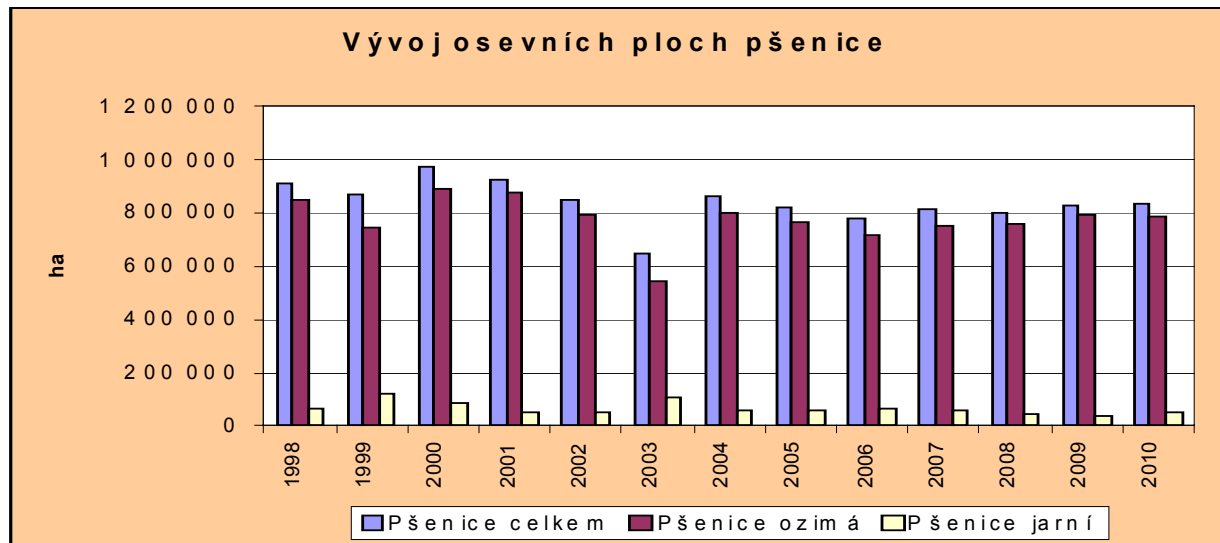
Pramen: Monitoring kvality sklizně pšenice v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Agrotest, zemědělské zkušebnictví, poradenství a výzkum, s.r.o., AGROTEST FYTO, s.r.o.

Poznámka: ^{*)} Jakostní ukazatele podle ČSN 461100-2 platné od 1. 7. 2002

Osevní plochy

Osevní plocha pšenice podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2010 proti předchozímu roku 2009 nevýznamně vzrostla o 2,3 tis. ha (tj. 0,3 %) a dosáhla výměry 833,6 tis. ha. Tento nevýrazný nárůst osevních ploch ovlivnila především pšenice jarní, která meziročně vzrostla o 10,3 tis. ha, (tj. o 27,1 %) na 48,1 tis. ha. Osevní plocha pšenice ozimé naopak poklesla o 8,0 tis. ha (tj. 1,0 %).

Pšenice tak znovu vykazala, že i v roce 2010 je naší nejrozšířenější pěstovanou plodinou. Důvody určité stabilní výměry pěstování spočívají především ve výnosové jistotě s možností exportu a případné nabídky do intervenčního nákupu.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Podle odhadu ČSÚ k 15. 10. 2010 se očekává v roce 2010 u pšenice celkem průměrný výnos ve výši 5,07 t/ha, což představuje ve srovnání s předchozím rokem mírný pokles o 0,17 t/ha (tj. o 3,2 %). Snížení výnosu u ozimé pšenice o 0,18 t/ha (tj. o 3,4 %) na 5,15 t/ha je způsobeno především velmi chladným a deštivým počasím v měsíci květen 2010 a dále pak vlivem mokřých žní, kdy ve sklizni nastaly poměrně velké ztráty. Pšenice jarní zaznamenala nárůst hektarového výnosu ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2010 o 0,36 t/ha, tj. o 10,6 %. Přesto dosažený průměrný hektarový výnos ozimé pšenice v roce 2010 i nadále potvrdil její dominantní postavení mezi ostatními obilovinami. V porovnání v dlouhodobé časové řadě je výnos stejný jako v ročníku 2005 (5,15 t/ha).

Bilanční tabulka pšenice

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010 *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	820,4	781,5	811,0	802,3	831,3	833,6
Výnos	t/ha	5,05	4,49	4,86	5,77	5,24	5,07
Výroba	tis. t	4 145,0	3 506,3	3 938,9	4 631,5	4 358,1	4 227,6
Počáteční zásoby	tis. t	981,6	713,3	549,4	701,3	783,2	924,0
Dovoz celkem	tis. t	23,9	64,3	30,6	44,7	32,3	28,0
Celková nabídka	tis. t	5 150,5	4 283,9	4 518,9	5 377,5	5 173,6	5 179,6
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	3 104,4	2 967,5	2 918,0	2 967,0	2 850,0	2 830,0
z toho - potraviny	tis. t	1 200,0	1 150,0	1 210,0	1 200,0	1 250,0	1 230,0
- osiva	tis. t	190,0	175,0	188,0	192,0	185,0	195,0
- krmiva	tis. t	1 700,0	1 632,0	1 500,0	1 450,0	1 285,0	1 250,0
- technické užití	tis. t	14,4	10,5	20,0	125,0	130,0	155,0
Vývoz celkem	tis. t	1 277,6	767,0	899,6	1 595,3	1 338,3	1 300,0
Intervenční nákup	tis. t	244,2	0,0	0,0	32,0	61,3	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	189,0	0,0	0,0	32,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	55,2	0,0	0,0	0,0	61,3	61,3
Celkové užití	tis. t	4 437,2	3 734,5	3 817,6	4 594,3	4 249,6	4 130,0
Konečné zásoby	tis. t	713,3	549,4	701,3	783,2	924,0	1 049,6
Konečné zásoby/celkové užití	%	16,08	14,71	18,37	17,05	21,74	25,41
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	22,98	18,51	24,03	26,40	32,42	37,09

Pramen: ČSÚ,¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR, ²⁾ údaje kromě osevních plochy odhad

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby pšenice pro marketingový rok 2010/2011 proti předchozímu roku vzrostly o 140,8 tis. tun (tj. o 18,0 %) na 924,0 tis. tun. Tento stav počátečních zásob je možné na počátku marketingového roku 2009/2010 hodnotit jako průměrný s ohledem na skutečnost, že tyto zásoby zahrnují i státní hmotné rezervy (SHR). Obdobná úroveň zásob pšenice byla v marketingovém roce 2003/2004 (900,7 tis. tun).

Dovoz

Vzhledem k velmi dobré sklizni v roce 2009 a k nutné potřebě zajištění vyrovnané bilance v této komoditě se předpokládá v marketingovém roce 2009/2010 dovoz kvalitní pšenice pro potřeby potravinářského průmyslu a osiv ve výši 40,0 tis. tun. Skutečný dovoz v marketingovém roce 2009/2010 činil 32,3 tis. tun pšenice. Většina (69,3 %) celkového dovozu byla uskutečněna v první polovině marketingového roku 2009/2010

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává vzhledem k průměrné produkci pšenice přibližně stejná úroveň dovozu jako v roce předchozím. Celkový dovoz (v rámci EU a třetí země) se předpokládá ve výši 28,0 tis. tun.

Dovoz pšenice a souřeže v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	7,3	2,6	9,9	2003/2004	2,6
2004	0,0	25,3	25,3	2004/2005	32,3
2005	7,0	12,9	19,9	2005/2006	23,9
2006	11,0	30,8	41,8	2006/2007	64,3
2007	33,5	9,3	42,8	2007/2008	30,6
2008	21,3	26,1	47,4	2008/2009	44,7
2009	18,6	22,6	41,2	2009/2010	32,6
2010	9,7	17,3 ^{*)}	27,0 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celková nabídka

Pro marketingový rok 2009/2010 činila celková nabídka pšenice 5 173,6 tis. tun. Jednalo se o stejně vysokou nabídku pšenice, která byla jako ve sklizňovém ročníku 2005. Takto významná nabídka neomezila předpoklady vysokých vývozních dispozic a to i s ohledem na výrazný pokles či stagnaci cen nejen v Evropě, ale i ve světě. Při plném pokrytí požadavků potravinářského a především krmivářského průmyslu činily disponibilní možnosti vývozu pšenice 1 460,0 tis. tun (výhradně z volného trhu).

Očekávaná celková nabídka pšenice pro marketingový rok 2010/2011 činí 5 179,6 tis. tun, což představuje nevýznamný nárůst o 6,0 tis. tun (tj. 0,1 %) ve srovnání s předchozím marketingovým rokem. Jedná se všeobecně o další vysokou úroveň celkové nabídky, která vyplývá z letošní šesté nejvyšší sklizně od roku 1990.

Taková celková nabídka znovu v žádném případě neomezí vývozní dispozice. Očekává se, že předchozí vysoké tempo vývozu do zahraničí z předchozích ročníků bude i nadále pokračovat a to i přes nárůst světových a evropských cen.

Potravinářské užití

Celková spotřeba mouky dlouhodobě klesala a v roce 2005 byla prolomena hranice hodnoty 90 kg/osobu a rok. V marketingovém roce 2008/2009 pokračoval nepříznivý vývoj v bilanci zahraničního obchodu s moukou a výrobky z mouky. Objem dovozu těchto výrobků do ČR se

neustále zvyšuje. Dovoz pšeničné mouky v marketingovém roce 2009/2010 opět mírně vzrostl oproti předchozímu roku o 0,4 tis. tun (tj. o 0,8 %) na úroveň 51,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2008/2009 došlo k určité stagnaci vývozu pšeničné mouky. Vývoz do konce marketingového roku činil 11,8 tis. tun a představoval čtvrtou nejnižší úroveň vývozu od marketingového roku 1995/1996. Tento trend pokračoval i v marketingovém roce 2009/2010, kdy se vyvezlo pouhých 6,4 tis. tun.

Spotřeba pšenice na obyvatele a rok v roce 2009 dosáhla podle ČSÚ 124,0 kg v hodnotě zrna (96,7 kg v hodnotě mouky) a vzrostla oproti předchozímu roku o 9,4 kg (8,2 %). Zastavil se tak dlouhodobý trend poklesu ve spotřebě pšenice pro lidskou výživu.

Dovoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny 1101) v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	0,1	0,2	0,3	2003/2004	0,7
2004	0,5	5,8	6,3	2004/2005	13,3
2005	7,5	9,3	16,8	2005/2006	17,1
2006	7,8	11,3	19,1	2006/2007	28,2
2007	16,9	16,3	33,2	2007/2008	33,8
2008	17,5	23,6	41,1	2008/2009	50,6
2009	27,0	27,0	54,0	2009/2010	51,0
2010	24,0	12,0 ^{*)}	36,0 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Vývoz pšeničné mouky (položky celního sazebníku skupiny 1101) v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	8,9	7,5	16,4	2003/2004	13,1
2004	5,6	7,7	13,3	2004/2005	24,2
2005	16,5	7,7	24,2	2005/2006	9,9
2006	2,2	3,6	5,8	2006/2007	7,7
2007	4,1	4,5	8,6	2007/2008	11,2
2008	6,7	6,3	13,0	2008/2009	11,8
2009	5,5	3,6	9,1	2009/2010	6,4
2010	2,8	4,1 ^{*)}	6,9 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Spotřeba na osivo

Spotřeba pšenice na osiva marketingového ročníku 2009/2010 mírně poklesla proti předchozímu ročníku a v konečném výsledku činila 185,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává mírné navýšení na úroveň 195,0 tis. tun.

Krmivářské užití

Pšenice je stále v ČR nejdůležitější krmnou obilovinou. V marketingovém roce 2009/2010 došlo k dalšímu poklesu její krmné spotřeby na 1 285,0 tis. tun (meziročně o 165,0 tis. tun, tj. o 11,4 %), což vyplývá především z dalšího poklesu stavu hospodářských zvířat (především monogastrů – prasat a drůbeže) a nižšího využití pšenice v krmivech.

Podstatná část pšenice je stále pěstována s cílem dosáhnout potravinářskou kvalitu a zajistit si tak vyšší hladinu realizační ceny. V marketingovém roce 2009/2010 nebyly problémy se zajištěním dostatku kvalitní suroviny pro potřeby krmivářského sektoru a to především z pohledu vysoké produkce této komodity. V marketingovém roce 2010/2011 se očekává ve srovnání s předchozím marketingovým rokem mírnější snížení užití pšenice pro krmivářské účely z 1 285 tis. tun na 1 250,0 tis. tun.

Technické užití

Pšenice, jako surovina pro produkci bioetanolu musí deklarovat vyšší obsah škrobu a měla by splňovat další, určitá jakostní kritéria (minimální číslo poklesu, obsah příměsí a nečistot). Proto je nutné odmítnout určité názory, že na líh se může zpracovávat obilí podřadné, poškozené či napadené chorobami (plísně, mykotoxiny apod.) a škůdci.

V roce 2009 se předpokládalo stále nízké užití pšenice pro účely zpracování na bioetanol, který se využívá pro dopravní účely. Využití pšenice pro tyto účely skončilo na úrovni 130,0 tis. tun.

Pro marketingový rok 2010/2011 se předpokládá velmi mírné navýšení v užití pšenice na výrobu bioetanolu do výše 155,0 tis. tun.

Vývoz

V marketingovém roce 2009/2010 se očekávalo opětovné navýšení objemu vývozu pšenice v důsledku další velmi vysoké sklizně. Po sklizni se předpokládal celkový vývoz ve výši 1 460,0 tis. tun a to především z pohledu vyšší poptávky po kvalitní surovině v EU a také v důsledku nízkých, stagnujících cen, které v této době v ČR byly. Tempo vývozu, hlavně v první polovině marketingového roku 2009/2010 bylo vysoké a vyvezlo se 761,8 tis. tun pšenice. Předmětem vývozu byla výhradně pšenice potravinářská z volného trhu. Celkem bylo vyvezeno 1 338,3 tis. tun pšenice. Vývoz se uskutečňoval především do zemí EU (Německo – 72,9 %, Polsko – 22,6 %) z celkového objemu vývozu.

Z důvodu navýšení počátečních zásob pšenice a průměrné produkce obilovin v ČR se očekává v marketingovém roce 2010/2011 obdobná úroveň vývozu jako v marketingovém roce 2009/2010. Tuto variantu zcela potvrzuje dosavadní tempo vývozu, neboť od počátku marketingového roku bylo vyvezeno 288,9 tis. tun pšenice.

Předpokládaný vývoz pšenice v množství 1 300,0 tis. tun jak do zemí EU, tak do třetích zemí, vyplývá z bilančního přebytku.

Vývoz pšenice a souřeže v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	652,2	111,7	763,9	2003/2004	195,8
2004	84,1	84,3	168,4	2004/2005	780,0
2005	695,7	798,6	1 494,3	2005/2006	1 277,6
2006	479,0	523,9	1 002,9	2006/2007	767,0
2007	243,1	554,2	797,3	2007/2008	899,6
2008	345,4	601,4	946,8	2008/2009	1 595,3
2009	993,9	761,8	1 755,7	2009/2010	1 338,3
2010	576,5	288,9 ^{*)}	865,4 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2009/2010 došlo k mírnému snížení celkového užití pšenice vzhledem k poklesu objemu vývozu pšenice v roce 2009. V porovnání s předchozím marketingovým rokem

2008/2009 pokleslo celkové užití pšenice o 344,7 tis. tun (tj. o 7,5 %) na úroveň 4 249,6 tis. tun. Konečné zásoby vzrostly a skončily na zvýšené hladině 924,0 tis. tun.

Za předpokladu uskutečnění uvažované spotřeby pšenice na krmiva v množství I 250,0 tis. tun a pokračujícího poměrně vysokého vývozu ve výši I 300,0 tis. tun dojde v marketingovém roce 2010/2011 ke snížení v celkovém užití pšenice v úrovni 4 130,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem se jedná o nepatrný pokles o 119,6 tis. tun (tj. o 2,8 %). Konečné zásoby by měly vzrůst a dostanou se na úroveň I 049,6 tis. tun.

Cenový vývoj

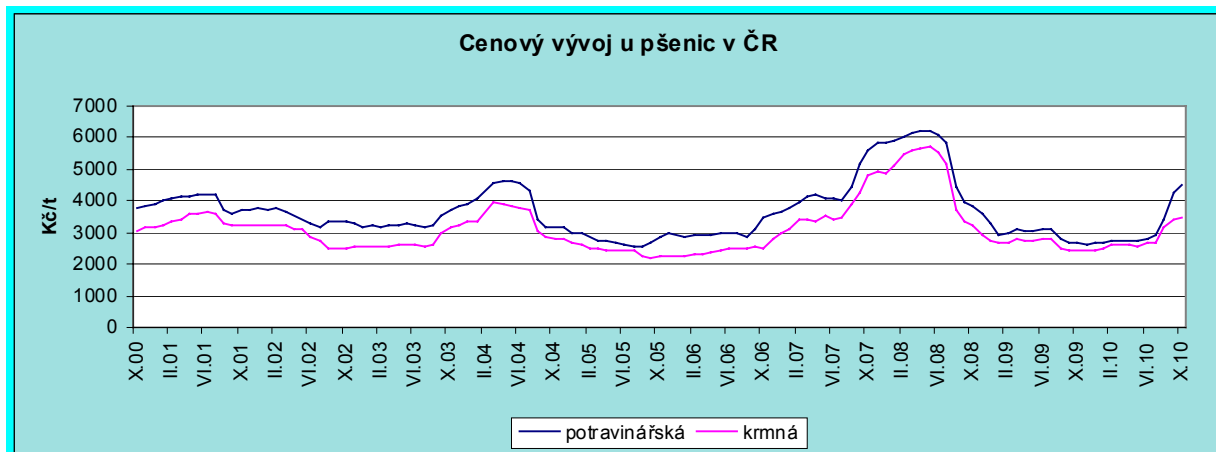
Měsíční průměry cen pšenice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2003/2004 – 2010/2011 (bez DPH)

Plodina	Mark.	Měsíc											
	rok	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	2003/2004	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 576
	2004/2005	4 275	3 373	3 130	3 176	3 139	2 993	2 946	2 880	2 743	2 728	2 665	2 600
	2005/2006	2 557	2 559	2 645	2 825	2 944	2 886	2 859	2 894	2 937	2 917	2 958	2 965
	2006/2007	2 969	2 860	3 126	3 467	3 584	3 655	3 780	3 923	4 100	4 154	4 089	4 076
	2007/2008	4 026	4 435	5 133	5 591	5 819	5 806	5 876	6 015	6 098	6 207	6 210	6 036
	2008/2009	5 832	4 409	3 932	3 829	3 549	3 284	2 928	2 987	3 063	3 025	3 010	3 073
	2009/2010	3 093	2 821	2 693	2 698	2 612	2 663	2 661	2 733	2 756	2 741	2 731	2 810
	2010/2011	2 916	3 426	4 218	4 510								
Pšenice krmná	2003/2004	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742
	2004/2005	3 715	3 029	2 877	2 816	2 821	2 657	2 612	2 520	2 455	2 439	2 407	2 428
	2005/2006	2 424	2 264	2 155	2 230	2 227	2 255	2 251	2 295	2 309	2 395	2 425	2 456
	2006/2007	2 482	2 478	2 527	2 455	2 821	2 941	3 085	3 367	3 407	3 344	3 495	3 379
	2007/2008	3 462	3 849	4 261	4 792	4 908	4 860	5 099	5 448	5 568	5 645	5 682	5 517
	2008/2009	5 163	3 705	3 336	3 198	2 901	2 713	2 651	2 666	2 769	2 740	2 749	2 781
	2009/2010	2 784	2 457	2 408	2 400	2 407	2 419	2 509	2 596	2 592	2 603	2 570	2 653
	2010/2011	2 699	3 143	3 399	3 436								

Pramen: ČSÚ

Pokračující zvýšená produkce obilovin na trhu EU spolu s velmi dobrou produkcí na vnitřním trhu ČR byla důvodem pro cenovou stagnaci či další mírný propad cen většiny obilných druhů v marketingovém roce 2009/2010. V ČR těsně po sklizni ceny pšenice stagnovaly a jejich kolísání nahoru i dolů pokračovalo prakticky po celý marketingový rok. Již v první polovině marketingového roku 2009/2010 byla u pšenice krmné prolomena cenová hladina pod 2 500 Kč/t. U pšenice potravinářské to sice nenastalo, ale bylo k tomu velmi blízko ke konci první poloviny marketingového roku. Cenové minimum bylo docíleno u pšenice potravinářské v měsíci listopad 2009 – 2 612 Kč/t a u pšenice krmné v měsíci říjen 2009 – 2 400 Kč/t.

Vzhledem k průměrné produkci pšenice se značně rozdílnou kvalitou ze sklizně roku 2010 nejen v ČR, ale i v sousedních evropských státech, lze očekávat i s ohledem na vývoj cen ve světě skokový nárůst cen na vnitřním trhu na hladinu 4 300 – 4 650 Kč/t u pšenice potravinářské. U pšenice krmné se očekává v tomto období průměrná cena 3 400 – 3 800 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

Sklizeň ozimé pšenice (kolínsko)

ŽITO

Výroba

Předpokládaná sklizeň žita v roce 2010, stanovená ČSÚ podle údajů k 15. 10. 2010 dosahuje výše 120,4 tis. tun. Ve srovnání s předchozím sklizňovým rokem 2009 to představuje pokles produkce o 57,7 tis. tun (tj. o 32,4 %). Po mírném poklesu produkce žita v předchozím ročníku se jedná o významný pokles, který deklaruje značný nezáměr zemědělců o pěstování této komodity. Důvodem tohoto nezáměru je jednak propad cen a dále také to, že pokud se žito neuplatní jako potravinářské (nesplní kvalitativní požadavky), tak nenajde uplatnění ani v krmném užití. K omezení jeho pěstování přispívá i změna stravovacích zvyklostí, kdy se snižuje spotřeba klasického žitného chleba a roste poptávka po bílém pšeničném pečivu. Žito, jako nenáročná plodina však má stále své nezastupitelné místo v osevních postupech v méně úrodných oblastech, na půdách písčitých, kde poskytuje větší stabilitu výnosu než ostatní obiloviny a dále je ceněna jeho odolnost vůči mrazu a zimním podmínkám (viz kritická zima ročníku 2002/2003).

Další pokles produkce roku 2010 představuje znovuoobnovení trendu z ročníků 2005 a 2006, ve kterých zemědělci také ztráceli zájem pěstovat tuto tradiční komoditu. Dosažená produkce žita nepokrývá potřeby domácího zpracovatelského průmyslu a proto bude zapotřebí ve stávajícím marketingovém roce 2010/2011 dovoz určitého množství kvalitního potravinářského žita ze zahraničí.

Kvalitu žita ze sklizně 2010 lze podle konečných výsledků (52 vzorků) monitoringu kvality hodnotit v dlouhodobé časové řadě jako velmi nekvalitní (v hodnocených parametrech dle ČSN 461100-4 vyhovělo pouze 27 % vzorků, z toho v Čechách 38 % vzorků a na Moravě jen 15 % vzorků). Kvalita žita určeného pro potravinářské zpracování je velmi špatná a patří mezi nejhorší v dlouhodobém hodnocení. Mezi hlavní příčiny patří stejně jako u pšeničného zrna nízká objemová hmotnost a nízké číslo poklesu. Existují velké meziregionální rozdíly (velmi špatná kvalita v kraji Vysočina, zatímco v kraji Královéhradeckém kvalita mírně nad 70 %). Hodnocení kvality žita z letošní sklizně dokumentuje tabulka pod textem, ze které je patrné, že značná část letošní sklizně žita nevyhovuje kvalitativním požadavkům normy.

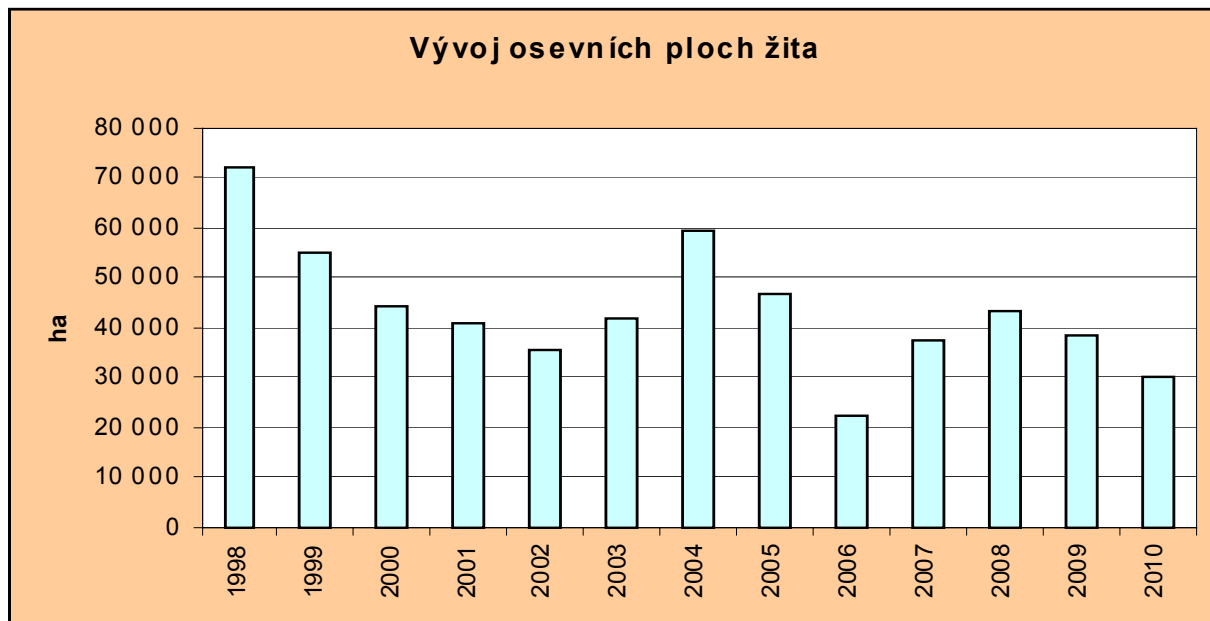
Procentický podíl vzorků žita neodpovídajících hodnotami svých parametrů technologické jakosti potravinářského žita podle požadavků ČSN 461100-4

Ukazatel jakosti	2006	2007	2008	2009	2010 ^{*)}
Objemová hmotnost menší než 730 g/l	69,6	7,5	19,2	33,3	76,9
Objemová hmotnost menší než 700 g/l	40,6	0,0	3,2	6,9	28,8
Číslo poklesu menší než 120 s	69,6	2,2	7,0	1,0	57,7
Číslo poklesu menší než 80 s	58,0	1,1	3,0	1,0	34,6
Příměsí	27,5	5,4	7,5	2,8	9,6
Nečistoty	1,5	0,0	0,0	2,8	1,9

Pramen: Monitoring kvality sklizně žita v ČR, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o., Agrotest, zemědělské zkušebnictví, poradenství a výzkum s.r.o., AGROTEST FYTO, s.r.o.; *) Výsledky hodnocení 52 vzorků žita

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch ČSÚ k 31. 5. 2010 bylo žito pěstováno v ČR na 30,2 tis. ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo k dalšímu, významnému snížení osevních ploch o 8,3 tis. ha (tj. o 21,6 %). Toto snížení nastolilo znovu problém poklesu pěstebních ploch žita, které zde byly ve sklizňových ročnících 1998 až 2002 a souvisely se zhoršenými odbytovými podmínkami na přelomu tisíciletí. Současný velmi kolísavý vývoj osevních ploch žita však přímo souvisí s cenovým vzestupem a pádem této tradiční plodiny. Přesto se pod vlivem změněných možností ve šlechtění žita a získávání nových hybridních odrůd v hlavních pěstebních oblastech žita stále otevírají nové možnosti pro jeho rozšíření a uplatnění nejen jako chlebového obilí, ale také pro produkci na výrobu bioetanolu.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Odhadovaný hektarový výnos žita ve sklizňovém roce 2010 dosáhl výše 3,98 t/ha, což představuje ve srovnání se skutečností předchozího roku snížení o 0,65 t/ha (tj. o 14,0 %). Na snížení výnosů měly vliv především nepříznivé klimatické podmínky, které byly jednak v jarních měsících (deštivý květen 2010), kdy řada ploch byla pod vodou a dále v období žní, kdy žně byly přerušovány častými a vytrvalými srážkami.

Počáteční zásoby

Vzhledem k tomu, že celkové zásoby zahrnovaly i žito s nevhodnou kvalitou pro potravinářské zpracování, jejich celkový objem byl v předchozích letech na vysoké úrovni. Vlivem průměrné produkce žita v ročníku 2009, nízkého dovozu a nezměněné domácí spotřeby v marketingovém roce 2009/2010 došlo k malému meziročnímu navýšení o 3,1 tis. tun na průměrnou úroveň 36,3 tis. tun. V souvislosti s nízkou produkcí žita ze sklizně roku 2010 se předpokládá výrazný pokles těchto zásob na úroveň 0,7 tis. tun.

Bilanční tabulka žita

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011 *)
Osevní plocha	tis. ha	46,9	22,5	37,5	43,4	38,5	30,2
Výnos	t/ha	4,19	3,33	4,73	4,83	4,63	3,98
Výroba	tis. t	196,8	74,8	177,5	209,8	178,1	120,4
Počáteční zásoby	tis. t	95,4	13,9	5,1	2,8	33,2	36,3
Dovoz celkem	tis. t	11,8	77,1	5,4	5,5	5,2	10,0
Celková nabídka	tis. t	304,0	165,8	188,0	218,1	216,5	166,7
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	204,0	135,2	151,0	151,8	146,5	136,0
z toho – potraviny	tis. t	163,0	110,0	140,0	140,0	135,0	125,0
– osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	15,0	7,0	9,0	9,8	9,5	9,0
– krmiva	tis. t	20,0	12,5	2,0	2,0	2,0	2,0
– techn. užití	tis. t	6,0	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Vývoz celkem	tis. t	86,1	25,5	34,2	33,1	33,7	30,0
Celkové užití	tis. t	290,1	160,7	185,2	184,9	180,2	166,0
Konečné zásoby	tis. t	13,9	5,1	2,8	33,2	36,3	0,7
Konečné zásoby/celkové užití	%	4,78	3,18	1,52	17,95	20,13	0,45
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	6,79	3,78	1,86	21,86	24,76	0,54

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR, ²⁾ údaje kromě osevní plochy - odhad

Dovoz

Po velmi nízkém dovozu v marketingových ročnících 2007/2008 a 2008/2009 pokračovala stagnace v dovozu i v následujícím marketingovém ročníku 2009/2010 a jeho úroveň činila 5,2 tis. tun.

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává zvýšená úroveň dovozu ve výši 10,0 tis. tun.

Dovoz žita v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	39,6	18,7	58,3	2003/2004	31,0
2004	12,3	8,5	20,8	2004/2005	12,9
2005	4,4	6,0	10,4	2005/2006	11,8
2006	5,8	41,2	47,0	2006/2007	77,1
2007	35,9	3,2	39,1	2007/2008	5,4
2008	2,2	3,2	5,4	2008/2009	5,5
2009	2,3	3,3	5,6	2009/2010	5,2
2010	1,9	1,3 ^{*)}	3,2 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celková nabídka

Celková nabídka žita dosáhne v marketingovém roce 2010/2011 podle aktuálního předpokladu výše 166,7 tis. tun. Nabídka žita tak dosáhne proti předchozí sezóně snížení o 49,8 tis. tun (tj. o 23,0 %). Toto výrazné snížení je ovlivněno především nízkou sklizní v roce 2010.

Potravinářské užití

Potravinářské užití žita bylo v posledních letech stabilizované a bylo realizováno především prostřednictvím mlynářského zpracování. V minulém marketingovém roce 2009/2010 došlo ke snížení potravinářské spotřeby na úroveň 135,0 tis. tun.

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává další snížení v potravinářském užití žita na výši 125,0 tis. tun a to především vzhledem k očekávané nízké domácí produkci žita.

Spotřeba žita na obyvatele a rok v roce 2009 byla na úrovni 13,3 kg v hodnotě zrna, v hodnotě mouky na 10,4 kg na obyvatele a rok.

Spotřeba na osivo

U spotřeby žita na osivo, ve které je zahrnuto i osivo pro pícninářské účely, se v marketingovém roce 2010/2011 očekává přibližně stejná úroveň jako v předchozím ročníku 2009/2010 a to ve výši 9,0 tis. tun.

Krmivářské užití

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává stagnace rozsahu užití žita ke krmným účelům vzhledem k dostatku jiných, vhodnějších krmných obilovin potřebných k výrobě krmných směsí.

Vývoz

Vývoz žita realizovaný v marketingovém roce 2009/2010 byl oproti minulému marketingovému roku o 0,6 tis. tun vyšší (tj. o 1,8 %).

Přestože se v roce 2010 očekává podstatně nižší produkce žita než v roce předchozím, tak se předpokládá, že v marketingovém roce 2010/2011 bude realizován vývoz na úrovni ve výši 30,0 tis. tun.

Vývoz žita v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	1,5	4,3	5,8	2003/2004	6,8
2004	2,5	0,8	3,3	2004/2005	27,5
2005	26,7	47,2	73,9	2005/2006	86,1
2006	38,9	13,6	52,5	2006/2007	25,5
2007	11,9	25,8	37,7	2007/2008	34,2
2008	8,4	8,4	16,8	2008/2009	33,1
2009	24,7	13,5	38,2	2009/2010	33,7
2010	20,2	7,9 ^{*)}	28,1	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2009/2010 bylo zaznamenáno ve srovnání s předchozím obdobím mírné snížení v celkovém užití žita a jeho výše činila 180,2 tis. tun, především vlivem nižší domácí spotřeby a obdobného vývozu jako v roce minulém. Konečné zásoby tak zůstaly cca na stejné úrovni a dosáhly na hladinu 33,7 tis. tun, což odpovídá 25,0 % domácí spotřeby.

V nadcházejícím marketingovém roce 2010/2011 se očekává významný pokles v celkovém užití na úroveň 166,0 tis. tun. Konečné zásoby by pak měly klesnout na hladinu 0,7 tis. tun, díky velmi nízké celkové nabídce.

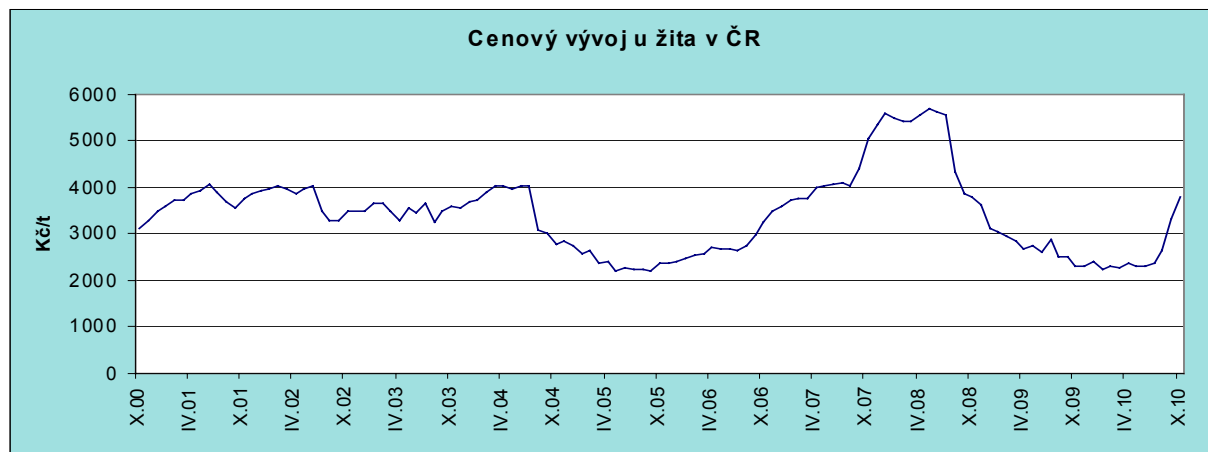
Cenový vývoj**Měsíční průměry cen žita u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2003/2004 – 2010/2011 (bez DPH)**

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	2003/2004	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
	2004/2005	4 048	3 096	3 007	2 779	2 855	2 749	2 572	2 638	2 383	2 393	2 208	2 280
	2005/2006	2 227	2 236	2 212	2 373	2 354	2 418	2 459	2 521	2 563	2 692	2 672	2 680
	2006/2007	2 628	2 748	2 975	3 234	3 475	3 579	3 738	3 750	3 750	3 988	4 025	-
	2007/2008	4 090	4 032	4 399	5 056	5 363	5 590	5 497	5 419	5 424	5 548	5 679	5 637
	2008/2009	5 555	4 350	3 860	3 779	3 609	3 113	3 059	2 932	2 837	2 669	2 735	2 594
	2009/2010	2 879	2 500	2 507	2 313	2 298	2 413	2 245	2 299	2 282	2 369	2 294	2 299
	2010/2011	2 355	2 643	3 315	3 794								

Pramen: ČSÚ

Kvalitní potravinářské žito patřilo v posledních letech mezi omezený počet obilovin, které nebyly pod vlivem přebytkové produkce. Přesto k obnovení zájmu o pěstování této naší tradiční plodiny dochází velice sporadicky. Hlavním důvodem je skutečnost, že se žito nacházelo jak na domácím tak zahraničním trhu na poměrně nízké cenové úrovni. Cena kvalitního potravinářského žita, která bývala v ČR v posledních letech nad úrovní většiny ostatních obilovin, začala výrazně klesat na počátku marketingového roku 2004/2005 a její pokles pozvolna pokračoval až do poloviny marketingového roku 2006/2007. Poté cenová hladina žita začala stagnovat, aby v závěru marketingového roku zahájila velmi pomalý vzestup. Cenový růst dále pokračoval v marketingovém roce 2007/2008 se svým vrcholem v měsíci květen 2008, kdy CZV dosáhla úrovně 5 679 Kč/t. Pak ceny sice mírně poklesly, ale byly stále poměrně vysoké. Tento cenový vývoj pokračoval až do srpna roku 2008. Od druhé poloviny marketingového roku 2008/2009 následoval výrazný pád cen této značně rizikové plodiny. V následujícím marketingovém roce 2009/2010 ceny žita stagnovaly a byly mírně nad hranicí 2 000 Kč/t.

Na vnitřním trhu se žitem budou v marketingovém roce 2010/2011 ceny, obdobně jako u ostatních druhů obilovin, pod vlivem cenového růstu obilovin jak ve světě, tak i v Evropě. Ke skokovému zvýšení cen zřejmě přispěje i velmi špatná a nekvalitní produkce žita v ČR v roce 2010. Situaci na trhu bude odpovídat vývoj ceny. Lze očekávat další nárůst ceny žita. Předpokládá se, že cena velmi kvalitních partií potravinářského žita se bude pohybovat v rozmezí 3 700 – 4 150 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

JEČMEN

Výroba

Odhad celkové sklizně ječmene dle ČSÚ k 15. 10. 2010 je na úrovni 1 617,5 tis. tun. Z celkového sklizeného množství je 497,4 tis. tun (tj. 30,8 %) ječmene ozimého a 1 120,1 tis. tun (tj. 69,2 %) ječmene jarního.

Celková výroba ječmene opětovně poklesla proti skutečnosti předchozího roku o 385,5 tis. tun, tj. o 19,2 %. Na významném snížení produkce má podíl jak nízká výroba ozimého ječmene – pokles o 151,4 tis. tun (tj. o 23,3 %), tak také výrazný propad produkce u jarního ječmene o 882,9 tis. tun (tj. o 44,1 %).

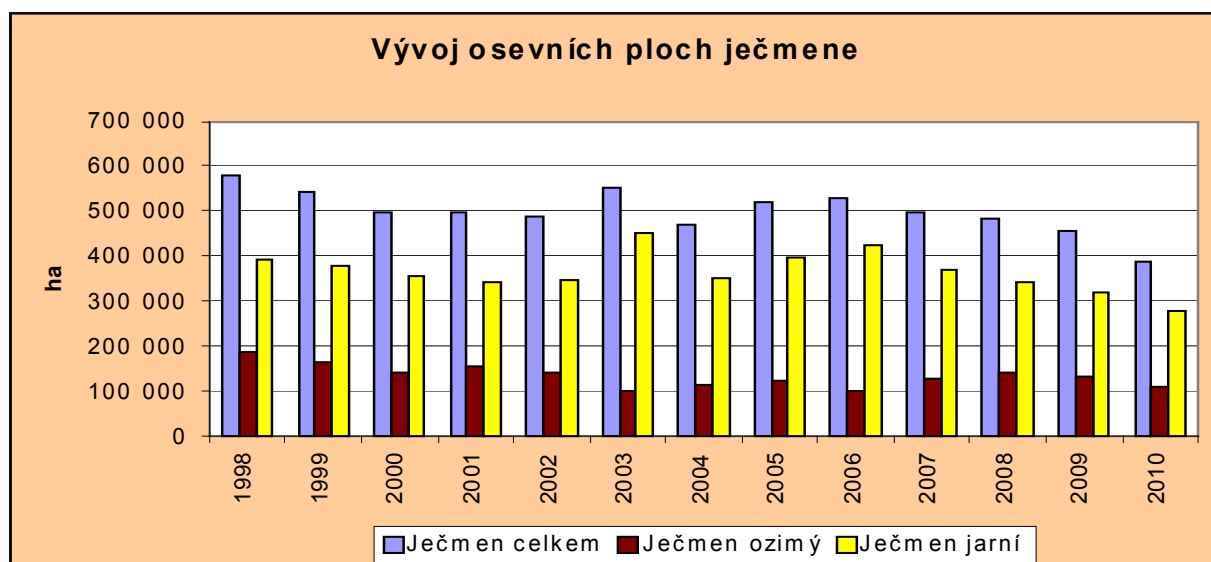
Velmi nízká úroveň výroby ječmene celkem v roce 2010 je pod vlivem nízkého hektarového výnosu spolu se současným poklesem osevních ploch u obou ječmenů. Jarní ječmen byl z důvodu dlouhé zimy ročníku 2009/2010 vyséván opožděně. Další průběh počasí v první květnové dekádě v ČR (vysoké a vytrvalé srážky) měl velmi negativní dopad na průběh celé vegetace především u jařin, což se samozřejmě projevilo na výši výnosu. Tento aspekt přispěl rozhodující měrou ke snížení celkové produkce obou ječmenů. Přes meziroční pokles produkce si ječmen znovu obhájil svou pozici druhé nejvýznamnější obiloviny.

Osevní plochy

Podle soupisu ploch osevů dosáhla celková osevní plocha ječmene pro rok 2010 výměry 388,9 tis. ha. Ve srovnání se skutečností předchozího roku znovu poklesla o 65,9 tis. ha (tj. o 14,5 %). Důvodem tohoto poklesu bylo především snížení osevních ploch jarního ječmene o 41,5 tis. ha (tj. o 13,0 %) na 278,7 tis. ha, ale také osevních ploch ozimého ječmene, které poklesly o 24,4 tis. ha (tj. o 18,1 %) na 110,2 tis. ha. Příčiny poklesu osevních ploch jarního i ozimého ječmene lze hledat jednak v mírném zvýšení osevních ploch ozimé pšenice, v minimu jarních zaorávek ozimých obilovin a také v opožděném nástupu jarních prací.

Zastoupení osevních ploch jarního ječmene meziročně opět pokleslo. Dosáhlo tak v letošním roce 71,7 % z celkových ploch ječmene a je jedno z nejnižších od roku 1990. Tento pokles znamená

snížení zastoupení této naší druhé nejrozšířenější obiloviny ve struktuře obilovin na 19,1 %. Přes uvedený pokles neztrácí jarní ječmen svoji atraktivitu pro pěstitele, která je dána nejen rozvinutým trhem, ale též dlouhodobě velmi vysokou ziskovou marží v poměru k ostatním obilovinám. U ječmene ozimého se zastoupení celkových osevních ploch ječmene přiblížilo roku 2004 a dosáhlo úrovně 28,3 %.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Průměrný hektarový výnos ječmene ve sklizňovém roce 2010 dosáhl podle odhadu ČSÚ hodnoty 4,16 t/ha, přičemž u ječmene ozimého činil 4,51 t/ha a u jarního 4,02 t/ha. Přes určitý pokles si ozimý ječmen průměrným výnosem znovu potvrdil svoji vysokou výnosovou schopnost z předchozích ročníků 2008 a 2009 a dosáhl sedmé nejvyšší výnosové hladiny od roku 1990. Na snížení hektarového výnosu u jarního ječmene mělo vliv především vlhké a deštivé počasí v rozhodujícím vegetačním období – květnu 2010, kdy došlo k podmáčení či zatopení celých ploch jarního ječmene a dále také při samotné sklizni, která byla přerušována častým a vytrvalým deštěm.

Proti předchozímu roku jde o pokles hektarového výnosu ječmene celkem o 0,24 t/ha (tj. o 5,5 %). Na toto snížení mají vliv oba ječmeny – pokles výnosu u jarního ječmene činí 0,21 t/ha (tj. o 5,0 %) a u ozimého ječmene je snížení o 0,31 t/ha (tj. o 6,4 %).

Počáteční zásoby

Úroveň zásob ječmene v minulých letech významně kolísala od příliš vysoké v období let 1997 až 1999 až po příliš nízkou v letech 2000 až 2001. Od marketingového roku 2002/2003 vykazovala trend částečné stabilizace s mírným, postupným navýšením v marketingovém roce 2004/2005. Na počátku marketingového roku 2005/2006 zásoby prudce vzrostly a dosahovaly rekordní výše 493,0 tis. tun. Po tomto velmi výrazném meziročním navýšení se v ročníku 2006/2007 opět snížily na úroveň 266,3 tis. tun a v marketingovém roce 2007/2008 došlo k dalšímu, ale mírnějšímu snížení o 45,0 tis. tun. V marketingovém roce 2008/2009 došlo ke zvýšení úrovně těchto zásob na hladinu 287,5 tis. tun a v minulém marketingovém roce 2009/2010 tento trend pokračoval výrazným navýšením na hladinu 446,3 tis. tun. Ve výhledu marketingového roku 2010/2011 se očekává mírné snížení těchto zásob do výše 359,7 tis. tun.

Vzešlý porost jarního ječmene - duben 2010 (mladoboleslavsko)

Porost jarního ječmene – červen 2010 (Straky)

Bilanční tabulka ječmene

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	521,5	528,1	498,7	482,4	454,8	388,9
Výnos	t/ha	4,21	3,59	3,80	4,65	4,40	4,16
Výroba	tis. t	2 195,4	1 897,7	1 893,4	2 243,9	2 003,0	1 617,5
Počáteční zásoby	tis. t	493,0	266,3	221,3	287,5	446,3	359,7
Dovoz celkem	tis. t	4,6	199,3	105,1	25,4	16,2	50,0
Celková nabídka	tis. t	2 693,0	2 363,3	2 219,8	2 556,8	2 465,5	2 027,2
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	1 907,4	1 738,4	1 712,0	1 709,0	1 563,0	1 450,0
z toho - potraviny	tis. t	600,0	600,0	600,0	600,0	610,0	600,0
- osiva	tis. t	105,0	115,0	109,0	104,0	98,0	95,0
- krmiva	tis. t	1 200,0	1 020,0	1 000,0	1 000,0	850,0	750,0
- techn. užití	tis. t	2,4	3,4	3,0	5,0	5,0	5,0
Vývoz celkem	tis. t	363,3	403,6	220,3	242,4	260,3	285,0
Intervenční nákup	tis. t	176,0	1,5	0,0	159,1	282,5	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	20,0	1,5	0,0	159,1	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	156,0	0,0	0,0	0,0	282,5	282,5
Celkové užití	tis. t	2 426,7	2 142,0	1 932,3	2 110,5	2 105,8	1 735,0
Konečné zásoby	tis. t	266,3	221,3	287,5	446,3	359,7	292,2
Konečné zásoby/celkové užití	%	10,97	10,33	14,88	21,14	17,08	16,84
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	13,96	12,73	16,79	26,11	23,02	20,15

Pramen: ČSÚ, ÚZEI, ¹⁾MZe ČR

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR,

¹⁾ údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz

Ačkoli byla v předchozích ročnících sklizeň ječmene pouze na průměrné úrovni, v letech 2001 – 2003 byla situace v dovozu ječmene stabilizována. Vzhledem k průměrné produkci pšenice a možnosti vzájemné substituce v krmných směsích se nízká produkce ječmene v tomto období neodrazila ve výraznějším nárůstu dovozu ječmene ze zahraničí. I přes skutečnost, že celkové sklizně obilovin v marketingových ročnících 2004/2005 a 2005/2006 byly dobré, potřeba jejich dovozu ze zahraničí byla opět velmi nízká a meziroční pokles produkce ječmene se nepromítl do navýšení dovozu. Po obrovském navýšení dovozu ječmene v marketingovém roce 2006/2007 v množství 199,3 tis. tun došlo v marketingovém roce 2007/2008 k velkému snížení o 94,2 tis. tun (tj. o 47,3 %) na úroveň 105,1 tis. tun. Další razantní snížení nastalo v marketingovém roce 2008/2009, kdy v důsledku vysoké produkce ječmene s výbornými kvalitativními parametry nastalo výrazné snížení dovozu do hladiny 25,4 tis. tun. V marketingovém roce 2009/2010 pokračoval další pokles dovozu ječmene na úroveň 16,2 tis. tun (snížení o 36,2 %).

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává v důsledku podprůměrné produkce ječmene s rozkolísanými kvalitativními parametry významné navýšení hladiny dovozu do výše 50,0 tis. tun.

Dovoz ječmene v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	9,2	7,4	16,6	2003/2004	9,9
2004	2,5	4,1	6,6	2004/2005	5,6
2005	1,5	2,4	3,9	2005/2006	4,6
2006	2,2	125,4	127,6	2006/2007	199,3
2007	73,9	65,1	139,0	2007/2008	105,1
2008	40,0	16,1	56,1	2008/2009	25,4
2009	9,3	7,3	16,6	2009/2010	16,2
2010	8,9	22,7 ^{*)}	31,6 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celková nabídka

Celková nabídka ječmene pro rok 2009/2010 v množství 2 465,5 tis. tun představovala meziroční snížení o 91,3 tis. tun (tj. o 3,6 %) a ve srovnání s předchozími roky je na průměrné úrovni. V marketingovém roce 2010/2011 se očekává výraznější snížení celkové nabídky do výše 2 027,2 tis. tun.

Potravinářské užití

Na základě konečných výsledků monitoringu kvality sladovnického ječmene ze sklizně 2010 je možné předpokládat, že potřeby domácího sladovnického průmyslu budou v marketingovém roce 2010/2011 sice zajištěny v dostatečném množství, ale s určitým kvalitativním výběrem odpovídající suroviny z tuzemské proveniencí. Výsledky sklizně jsou hodnoceny podle platné nové normy ČSN 46-1100-5.

Parametry jakosti ječmene byly stanovovány ve VÚPS, a.s., Sladařském ústavu Brno. V dodaných vzorcích byly stanoveny následující parametry: vlhkost zrna, přepad zrna na síť 2,5 mm, zrnové příměsi sladařsky nevyužitelné (zrna mechanicky poškozená, zrna fyziologicky poškozená, zrna tepelně poškozená, zrna biologicky poškozená, zlomky zrn a zrna zelená). Dále byly stanoveny zrnové příměsi sladařsky částečně využitelné (zrna bez pluchy – nahá, zrna se zahnědlými špičkami a zrna s osinou nebo částí), nečistoty a neodstranitelné příměsi. Rovněž byla stanovena klíčivost ječmene, obsah vody, bílkovin a škrobu.

V souboru byly zastoupeny dle deklarace od dodavatelů tyto odrůdy: odrůda Bojos – 25,0 %, následuje odrůda Sebastian – 20,0 %, odrůda Malz – 18,0 %, odrůda Xanadu – 10,0 %, dále odr. Prestige – 5,0 %, odr. Blaník – 4 %, odr. Wintmalt – 3 %, odr. Radegast a Jersey – 4,0 % a ostatní odrůdy – 10,0 %. Průměrný obsah vlhkosti zrna 13,3 % vypovídá, že sklizeň probíhala ne zcela v optimálních podmínkách. Průměrný obsah bílkovin je 11,0 %, což je velmi příznivé.

Průměrný přepad zrna (hmotnost zrna na síť 2,5 mm) 87,9 % je vyšší o 7,3 % než v roce 2009 a jen mírně vyšší než v roce 2008. Průměrná hodnota obsahu zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných (ZPSN - max. hodnota 3,0 %) je ve výši 1,6 %. Průměrná hodnota obsahu zrnových příměsí částečně využitelných (ZPSCV) je 4,2 %.

Klíčivost ječmene je základní parametr kvality. Jeho průměrná hodnota činí 98,0 %. Průměrný obsah škrobu ve vzorcích je 63,9 % a je na nadprůměrné hodnotě. Vyšší obsah škrobu v ječmeni zaručuje vyšší obsah extraktu ve sladu.

Průměrné hodnoty kvalitativních ukazatelů

Rok/ukazatel	Přepad (%)	ZPSN (%)	ZPSCV (%)	N-látky (%)	Klíčivost (%)
2006	74,3	13,6	2,2	11,5	94,0
2007	79,7	1,5	4,3	12,7	98,0
2008	84,4	1,4	3,8	11,6	97,7
2009	80,6	1,3	9,4	11,8	98,2
2010 ^{*)}	87,9	1,6	4,2	11,0	98,0

Pramen: VÚPS, a.s., Sladařský ústav Brno

Poznámka: ^{*)} v roce 2010 celkem 458 vz. jarního ječmene – 10. 11. 2010

Kvalita ječmene je výsledkem komplexního pohledu a při respektování všech parametrů. Kvalita ječmene sklizeného do 31. 7. 2010 (cca 190 tis. tun) je velmi dobrá. Ječmen později sklizený má vyšší obsah fyziologicky poškozených zrn a velké množství zrn se zahnědlými špičkami.

Většina ječmene určeného pro potravinářské použití slouží jako surovina k výrobě sladu. Významná část takto vyrobeného sladu je každoročně předmětem exportu do zahraničí.

Vývoz sladu (položka celního sazebníku 1107 10 99) v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	100,9	109,4	210,3	2003/2004	257,2
2004	147,8	131,4	279,2	2004/2005	249,2
2005	117,8	100,8	218,6	2005/2006	239,3
2006	138,5	124,6	263,1	2006/2007	250,7
2007	126,1	106,7	232,8	2007/2008	240,7
2008	134,0	109,9	243,9	2008/2009	245,9
2009	136,0	108,1	244,1	2009/2010	235,4
2010	127,3	66,7 ^{*)}	194,0 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

V marketingovém roce 2009/2010 došlo k velmi mírnému snížení exportu této významné vývozní komodity především z důsledku průměrné kvality sklizně ječmene.

Z důvodu nízké celkové produkce ječmene ve sklizňovém roce 2010 se očekává, že dojde k dalšímu snížení vývozních dispozic u této komodity.

Spotřeba na osivo

Očekávaná spotřeba ječmene na osivo v marketingovém roce 2010/2011 se ve srovnání s předchozím obdobím opět nepatrně sníží na úroveň 95,0 tis. tun. Nepředpokládá se žádné výrazné rozšíření, ale určitá stagnace ploch sladovnického ječmene.

Krmivářské užití

Dosažená úroveň spotřeby krmného ječmene v marketingovém roce 2009/2010 ve výši 850,0 tis. tun zůstává svým množstvím hluboko pod úrovní, která byla obvyklá před rokem 2000. Příčiny poklesu lze hledat především v nízké spotřebě ječmene v krmných směsích.

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává další pokles užití ječmene v oblasti spotřeby obilovin ke krmným účelům na úrovni 750,0 tis. tun.

Vývoz

Od počátku marketingového roku 2009/2010 bylo tempo vývozu výrazně vyšší než v předchozím ročníku. Do poloviny marketingového roku se vyvezlo 133,0 tis. tun a v druhé polovině marketingového roku nastal mírný pokles. Celkově bylo vyvezeno 260,3 tis. tun. V meziročním srovnání činí zvýšení o 17,9 tis. tun (tj. 7,4 %).

V marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá určitý nárůst vývozních možností (díky ječmenu, který je na intervenčních zásobách) na úroveň 285,0 tis. tun.

Vývoz ječmene v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	31,3	127,1	158,4	2003/2004	199,4
2004	72,3	38,2	110,5	2004/2005	262,9
2005	224,7	225,4	450,1	2005/2006	363,3
2006	137,9	217,2	355,1	2006/2007	403,6
2007	186,4	143,8	330,2	2007/2008	220,3
2008	76,5	105,9	242,4	2008/2009	242,4
2009	136,5	133,0	269,5	2009/2010	260,3
2010	127,3	78,6 ^{*)}	205,9 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ;

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

Cenový vývoj

V předchozích sklizňových ročnících byly cenové hladiny u ječmene sladovnického a krmného zcela odlišné. Cenové nůžky se mezi těmito komoditami rozevíraly. Zatímco sladovnický ječmen byl obilovinou s nejvyšší realizační cenou, tak krmný ječmen byl obilovinou s cenou nejnižší.

V marketingovém roce 2008/2009 se očekávala radikální změna cenového vývoje. Cenový vývoj byl pod silným vlivem nadprůměrné produkce pšenice a dále byl pod velkým tlakem velmi nízkých cen všech obilovin na zahraničních trzích, což vedlo k výraznému poklesu cen jak sladovnického, tak i krmného ječmene. U krmného ječmene se tak projevilo opětovné oddálení cen od cenové hladiny sladovnického ječmene.

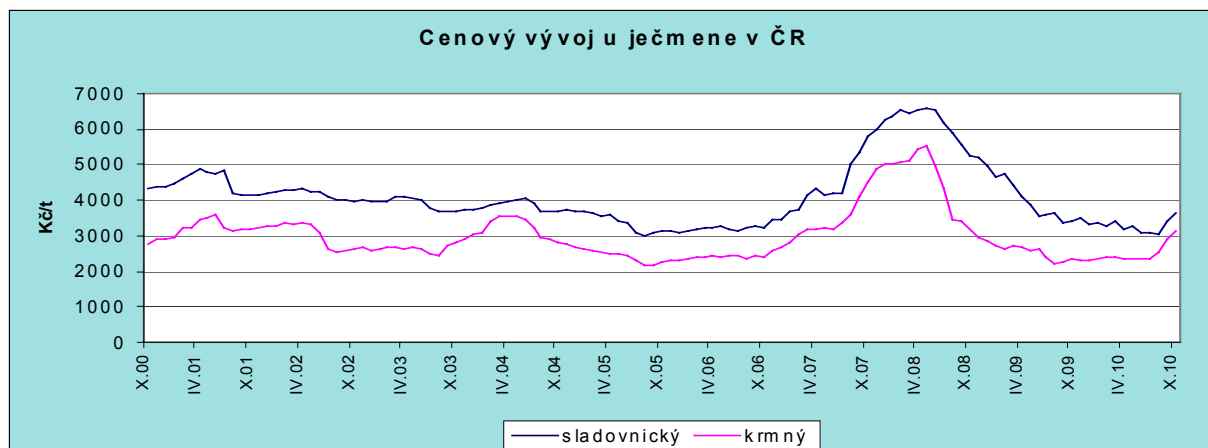
V minulém marketingovém roce 2009/2010 pokračovala určitá stagnace oddalování cenových hladin obou ječmenů a průměrná výše rozdílů se pohybovala ve výši 1 365 Kč/t.

V marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá, že cenové hladiny obou ječmenů se budou přibližovat a výše rozdílů se bude pohybovat v rozmezí od 500 do 1 000 Kč/t. U sladovnického ječmene by mělo dojít k mírnějšímu cenovému růstu (díky smluvním závazkům) v rozmezí 3 600 – 4 000 Kč/t, u ječmene krmného se předpokládá výraznější nárůst měsíčních průměrů v závěru roku 2010 na úroveň 2 900 – 3 300 Kč/t.

Měsíční průměry cen ječmene u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2003/2004 – 2010/2011 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Ječmen sladov.	2003/2004	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
	2004/2005	3 913	3 690	3 682	3 700	3 724	3 684	3 663	3 626	3 547	3 600	3 423	3 353
	2005/2006	3 076	2 981	3 083	3 127	3 112	3 094	3 114	3 176	3 205	3 231	3 253	3 189
	2006/2007	3 122	3 212	3 267	3 217	3 434	3 475	3 682	3 713	4 127	4 309	4 124	4 212
	2007/2008	4 184	5 037	5 323	5 789	5 981	6 271	6 369	6 549	6 464	6 555	6 571	6 554
	2008/2009	6 165	5 904	5 582	5 256	5 200	4 975	4 651	4 734	4 443	4 106	3 864	3 535
	2009/2010	3 595	3 652	3 364	3 383	3 514	3 336	3 343	3 280	3 409	3 198	3 250	3 081
	2010/2011	3 072	3 055	3 388	3 652								
Ječmen potravin.	2003/2004	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 832	4 028	3 957	3 958	3 875
	2004/2005	-	3 146	3 508	3 477	2 963	3 327	2 950	3 190	2 950	2 892	2 948	2 813
	2005/2006	2 683	2 697	-	2 613	-	2 827	2 527	-	-	-	-	-
	2006/2007	-	2 766	-	3 127	-	3 130	3 136	3 180	3 092	3 300	3 397	3 317
	2007/2008	3 442	3 526	4 491	4 961	5 650	5 725	5 925	5 867	-	5 751	5 990	-
	2008/2009	-	4 553	4 440	4 600	4 588	-	3 083	3 389	3 734	3 783	3 136	3 330
	2009/2010	-	-	-	2 500	2 786	-	2 574	-	3 137	3 390	2 542	2 623
	2010/2011	2 633	2 667	3 075	3 473								
Ječmen krmný	2003/2004	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
	2004/2005	3 217	2 945	2 891	2 820	2 767	2 659	2 612	2 600	2 544	2 477	2 471	2 419
	2005/2006	2 322	2 150	2 178	2 256	2 314	2 281	2 348	2 407	2 379	2 434	2 416	2 455
	2006/2007	2 431	2 368	2 431	2 416	2 598	2 678	2 812	3 055	3 200	3 175	3 234	3 158
	2007/2008	3 353	3 609	4 074	4 516	4 895	5 023	5 039	5 076	5 125	5 435	5 513	4 990
	2008/2009	4 311	3 439	3 426	3 186	2 951	2 841	2 724	2 638	2 732	2 659	2 598	2 620
	2009/2010	2 410	2 207	2 249	2 360	2 301	2 300	2 330	2 378	2 412	2 359	2 357	2 335
	2010/2011	2 336	2 543	2 903	3 138								

Pramen: ČSÚ

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

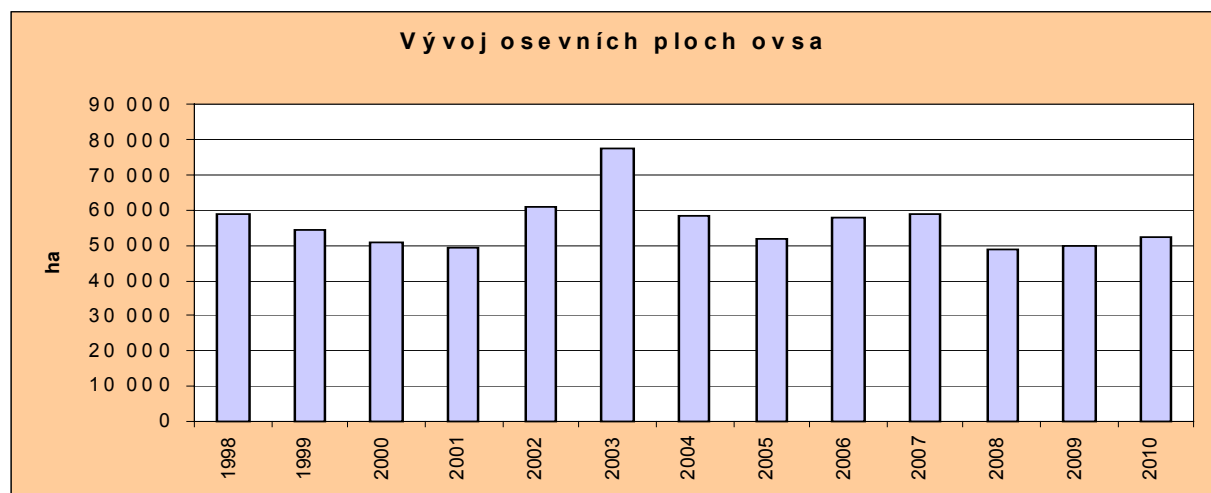
OVES

Výroba

Odhad ČSÚ k 15. 10. 2010 dosahuje produkce ve výši 148,2 tis. tun. Tento údaj je ve srovnání s předchozí sklizní nižší o 17,8 tis. tun (tj. o 10,7 %). Po loňském mírném navýšení výroby ovesa dochází v letošním roce opět k jejímu poklesu, a to cca na úroveň roku 2005 (151,1 tis. tun).

Osevní plochy

Osevní plocha ovesa v ČR v roce 2010 znovu velmi mírně vzrostla o 2,3 tis. ha (tj. o 4,6 %) na 52,3 tis. ha. Plocha ovesa představuje jen 3,6 % plochy obilovin. V roce 2011 se očekává její určitá stagnace.

Pramen: ČSÚ

Hektarové výnosy

Oves v roce 2010 se znovu vrátil na výnosovou úroveň pod 3,0 t/ha. Jeho předpokládaný průměrný hektarový výnos je o 0,49 t/ha nižší (tj. o 14,8 %) než v předchozím marketingovém roce 2009/2010 a nachází se ve výši 2,83 t/ha. Po dvou letech nadějných výnosů v ročnících 2008 a 2009 se tak oves navrátil do výnosové hladiny, kterou měl v letech 2005 až 2007.

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby marketingového roku 2009/2010 jsou výrazně vyšší než vstupní zásoby předchozího období o 8,2 tis. tun. Oves tak obdobně jako většina obilovin (s výjimkou kukuřice) patřil mezi plodiny, kde se počáteční zásoby zvyšovaly.

V nadcházejícím období se předpokládá další navýšení počátečních zásob úroveň 25,3 tis. tun.

Bilanční tabulka ovsa

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	51,7	57,7	59,0	49,0	50,0	52,3
Výnos	t/ha	2,92	2,68	2,70	3,18	3,32	2,83
Výroba	tis. t	151,1	154,9	159,4	155,9	166,0	148,2
Počáteční zásoby	tis. t	37,0	33,9	22,0	3,1	11,3	25,3
Dovoz celkem	tis. t	0,5	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0
Celková nabídka	tis. t	188,6	189,1	181,4	159,2	177,3	173,5
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	123,0	148,9	162,0	131,0	129,0	129,0
z toho - potraviny	tis. t	27,0	27,0	27,0	27,0	28,0	28,0
- osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	14,0	14,0	14,0	12,0	13,0	13,0
- krmiva	tis. t	80,0	106,8	120,0	90,0	85,0	85,0
- techn. užití	tis. t	2,0	1,1	1,0	2,0	3,0	3,0
Vývoz celkem	tis. t	31,7	18,2	16,3	16,9	23,0	20,0
Celkové užití	tis. t	154,7	167,1	178,3	147,9	152,0	149,0
Konečné zásoby	tis. t	33,9	22,0	3,1	11,3	25,3	24,5
Konečné zásoby/celkové užití	%	21,88	13,17	1,74	7,62	16,64	16,42
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	27,52	14,78	1,92	8,60	19,61	18,97

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: ²⁾ údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz

Od druhé poloviny roku 2002 dochází ke snižování dovozu ovsa do ČR až na nulovou úroveň. Tento trend pokračoval i v marketingovém roce 2009/2010, kdy dovoz ovsa dosáhl prakticky nulové výše.

Ve stávajícím marketingovém roce 2010/2011 se očekává dovoz opět na nepodstatné úrovni.

Dovoz ovsa v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	0,4	0,0	0,4	2003/2004	0,1
2004	0,1	0,0	0,1	2004/2005	0,0
2005	0,0	0,3	0,3	2005/2006	0,5
2006	0,2	0,2	0,4	2006/2007	0,3
2007	0,1	0,0	0,1	2007/2008	0,0
2008	0,0	0,2	0,2	2008/2009	0,2
2009	0,0	0,0	0,0	2009/2010	0,2
2010	0,2	0,0 ²⁾	0,2 ²⁾	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, * údaje do konce září 2010

Celková nabídka

Vzhledem k mírnému zvýšení produkce ovsa a vlivem vyšších počátečních zásob činil meziroční nárůst celkové nabídky této komodity v marketingovém roce 2009/2010 o 18,1 tis. tun (tj.o 11,4 %). Celková nabídka tak činila 177,3 tis. tun.

Předpokládaná celková nabídka v marketingovém roce 2010/2011 bude cca na stejné úrovni a dosáhne výše 173,5 tis. tun.

Potravinářské užití

V následujícím období marketingového roku 2010/2011 se očekává vzhledem k mírnému snížení domácí produkce s rozličnou kvalitou ovsu snížená nabídka kvalitního potravinářského ovsu pro domácí spotřebu i vývoz výrobků do zahraničí.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo v sobě zahrnuje i spotřebu osiva pro píceňářské účely. V marketingovém roce 2009/2010 došlo v souvislosti s mírným zvýšením osevních ploch k nárůstu ve spotřebě osiva.

Ve stávajícím marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá určitá stagnace úrovně spotřeby na osiva ve výši 13,0 tis. tun.

Krmivářské užití

Přes zvýšení celkové nabídky ovsu došlo v marketingovém roce 2009/2010 k meziročnímu poklesu krmivářského užití o 5,0 tis. tun. Ve srovnání s předchozím obdobím se jedná o mírný pokles o 5,6 %.

Ze střednědobého hlediska se jedná o podprůměrné použití ovsu pro krmné využití, které souvisí s vyšší dostupností pšenice pro tyto účely.

Jelikož se očekává snížená produkce ovsu v letošním sklizňovém roce s velmi proměnlivou kvalitou, nepředpokládá se navýšení jeho užití pro krmné účely.

Vývoz

V marketingovém roce 2006/2007 došlo k poklesu vývozních dispozic a úroveň vývozu se navrátila k hladině, jaká byla v marketingovém roce 2003/2004 a dosáhla výše 18,2 tis. tun. V marketingovém roce 2007/2008 došlo k dalšímu poklesu úrovně na 16,3 tis. tun a další marketingový ročník 2008/2009 zaznamenal pouze nepatrné navýšení úrovně vývozu do výše 16,9 tis. tun. V minulém marketingovém roce došlo k mírnému oživení vývozních dispozic na úroveň 23,0 tis. tun

Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává mírný pokles do úrovně 20,0 tis. tun vzhledem k podprůměrné celkové produkci ovsu.

Vývoz ovsu v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	0,5	8,4	8,9	2003/2004	19,2
2004	10,8	9,6	20,4	2004/2005	32,5
2005	22,9	16,9	39,8	2005/2006	31,7
2006	14,8	9,6	24,4	2006/2007	18,2
2007	8,6	10,2	18,8	2007/2008	16,3
2008	6,1	6,1	12,2	2008/2009	16,9
2009	10,8	12,0	22,8	2009/2010	23,0
2010	11,0	6,2 ^{*)}	17,2 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2009/2010 došlo v souvislosti s vyšší celkovou nabídkou a větším vývozem ve srovnání s marketingovým rokem 2008/2009 k nárůstu celkového užití. Došlo i k vyššímu nárůstu konečných zásob na přijatelnou úroveň.

Ve stávajícím marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá, že vlivem snížené produkce ovsa dojde k nevýznamnému snížení celkového užití. Konečné zásoby by měly být na cca stejné úrovni a to ve výši 24,5 tis. tun.

Cenový vývoj

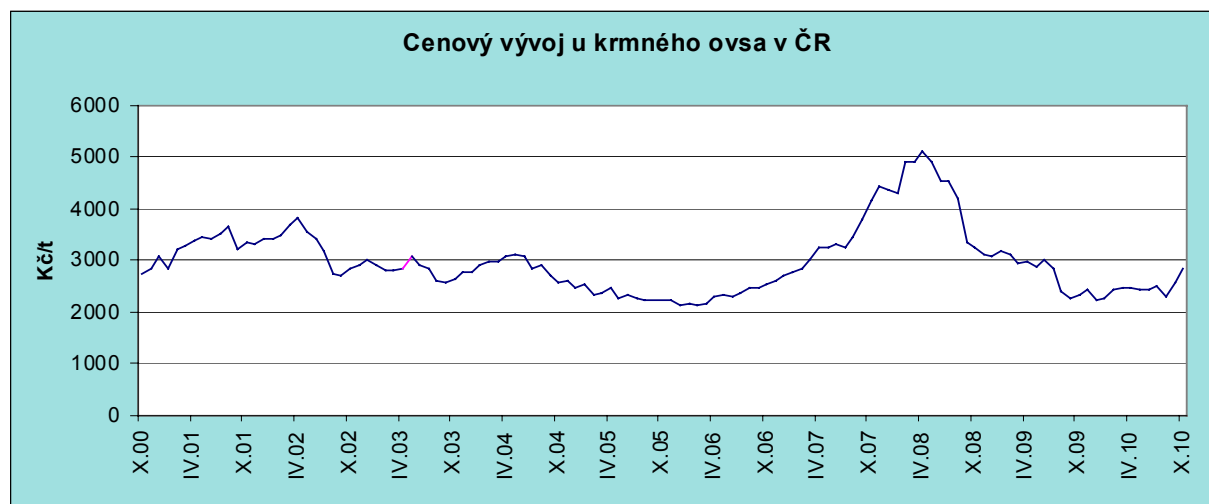
Měsíční průměry cen ovsa u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2003/2004 – 2009/2010 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Oves krmný	2003/2004	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	
	2004/2005	2 850	2 915	2 706	2 576	2 597	2 458	2 549	2 320	2 377	2 461	2 265	3 072
	2005/2006	2 263	2 226	2 235	2 246	2 220	2 116	2 145	2 137	2 172	2 311	2 337	2 343
	2006/2007	2 375	2 477	2 478	2 530	2 599	2 697	2 765	2 839	3 001	3 238	3 248	2 296
	2007/2008	3 237	3 449	3 785	4 173	4 433	4 375	4 311	4 919	4 925	5 121	4 923	4 536
	2008/2009	4 545	4 198	3 335	3 244	3 112	3 085	3 185	3 103	2 929	2 984	2 877	3 014
	2009/2010	2 839	2 394	2 281	2 349	2 442	2 215	2 275	2 435	2 462	2 475	2 432	2 448
	2010/2011	2 501	2 296	2 557	2 844								

Pramen: ČSÚ

Ceny krmného ovsa mají pro své specifické užití v ČR (např. koně, plemenná zvířata) úzkou vazbu odbytu na malou část trhu s krmivem a jsou tak značně závislé na aktuální nabídce a poptávce. Cena ovsa byla v marketingovém roce 2009/2010 pod vlivem cenové stagnace či mírného poklesu všech krmných obilovin na našem trhu. Cena ovsa byla obdobná jako u většiny ostatních krmných plodin.

I po letošní sklizni bude ovesná komodita, tak jako ostatní krmné obiloviny, pod vlivem snížené poptávky s ohledem na již konstatované spíše užší specifické užití ovsa. V závěru roku 2010 se očekává mírný nárůst měsíčních průměrů cen krmného ovsa na úroveň 2 600 – 2 850 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

KUKUŘICE

Výroba

Kukuřice ve sklizňovém roce 2010 zaznamenala pokles ve výši sklizně, když po loňské velmi dobré produkci snížila výrobu o 159,0 tis. tun a dosáhla úrovně ve výši 730,6 tis. tun. Ve srovnání s předchozí sklizní, kdy sklizeň kukuřice na zrno byla na produkční hladině 889,6 tis. tun, se jedná o mírný pokles v produkci této komodity. Příčiny snížení lze spatřit především v poklesu produkčních ploch.

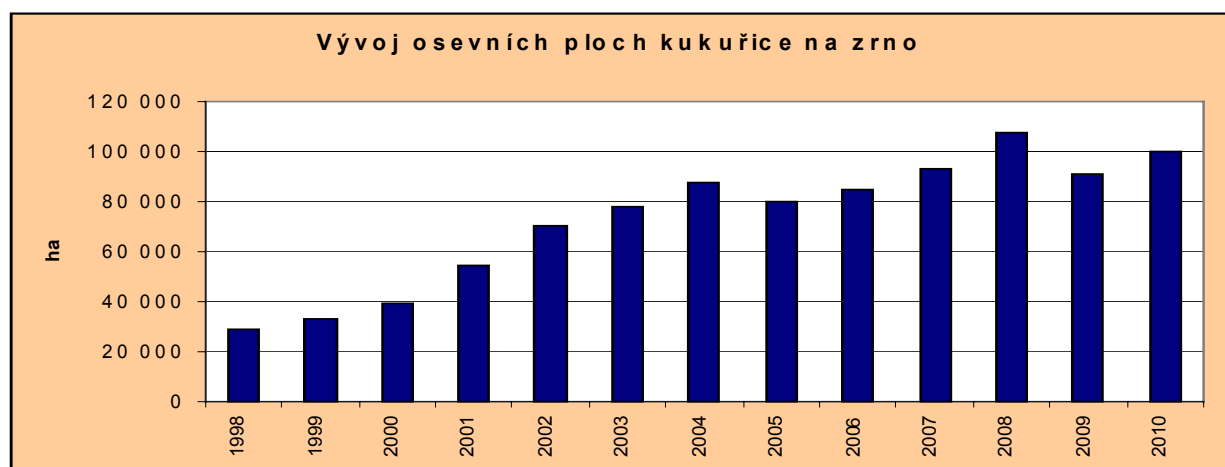
Podle odhadu ČSÚ k 15. 10. 2010 dojde ve stávajícím sklizňovém roce 2010 k snížení produkce kukuřice o 17,9 % na 730,6 tis. tun. Ve dlouhodobém srovnání se přesto tato sklizeň stane třetí nejvyšší sklizní kukuřice na zrno v ČR.

V souvislosti s neustále se rozšiřující plochou kukuřice je nezbytné upozornit na významného škůdce kukuřice, kterým je bázlivec kukuřičný (*Diabrotica virgifera virgifera* – dále také jen DVV). Za ochranu proti šíření bázlivce kukuřičného je zodpovědná Státní rostlinolékařská správa. Každoročně, od roku 1999 jsou prostřednictvím SRS instalovány feromonové lapáky do určených oblastí dle metodiky vydané odborem karantény.

Jestliže se v posledních letech v závislosti na zvyšující se sklizni kukuřice hovořilo o tom, že se tuzemská produkce této komodity blíží celkové domácí spotřebě a kukuřici lze řadit mezi plodiny, v jejichž výrobě je ČR soběstačná, tak v posledních ročnících můžeme hovořit o plné soběstačnosti s možností vývozních dispozic. Výroba kukuřice je za posledních patnáct let více jak 8x vyšší než v roce 1994, kdy její produkce činila 91,4 tis. tun. Z pohledu zajištění domácí potřeby růstem tuzemské produkce se jedná o velmi pozitivní skutečnost. Přesto je nutné brát v úvahu, že ČR má omezenou výměru oblastí, pro které je pěstování kukuřice skutečně vhodné a konkurenceschopnost našich pěstitelů je do značné míry závislá na příznivých klimatických podmínkách daného pěstebního roku.

Osevní plochy

Osevní plochy kukuřice zjišťované ČSÚ k 31. 5. daného roku většinou nesouhlasí s údaji sklizňových ploch kukuřice, které jsou pak uvedeny v definitivní sklizni, neboť část ploch kukuřice určených pro sklizeň na siláž je ponechána zemědělcem pro sklizeň na zrno. Podle údajů ČSÚ (k 31. 5. 2010) bylo pro sklizeň roku 2010 kukuřicí na zrno oseto 99,9 tis. ha. Při porovnání osevní plochy s předchozím ročníkem se jedná o pokles o 22,2 tis. ha (tj. 19,5 %). Přes tento pokles je znovu potvrzen trend nebývalého rozmachu pěstování kukuřice na zrno v České republice.

Pramen: ČSÚ

GM kukuřice

Mnoho kontroverzí vyvolává pěstování geneticky upravené (Genetically modified – GM) kukuřice, která má mnoho odpůrců, ale i příznivců. Největší výměry GM plodin (kukuřice, sóji, bavlníku a řepky) jsou v USA (54,6 mil. ha), Argentině (18 mil. ha), Brazílii (11,5 mil. ha) Kanadě (6,1 mil. ha), Indii (3,8 mil. ha) a Číně (3,5 mil. ha). U GM kukuřice je to USA, Kanada, Jihoafrická republika a Španělsko. V ČR se pěstuje od roku 2005 jako první a jediná transgenní plodina. V současné době je nejběžnější GM kukuřice s vloženým genem z půdní bakterie *Bacillus thuringiensis* (odtud Bt-kukuřice), který kukuřici propůjčuje odolnost proti škodlivému zavíječi kukuřičnému (*Ostrinia nubilalis*). Při pěstování GM kukuřice platí pro pěstitele na úrovni EU, tak i v ČR řada předpisů, které stanoví postup povolování GMO a povinnosti těch, kteří s nimi nakládají. V ČR upravil oblast používání GMO zákon č. 153/2000 Sb., který prošel za poměrně krátkou dobu další právní úpravou. Zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty je již plně v souladu s legislativou Evropských společenství a platí od 25. února 2004.

V ČR byla poprvé Bt - kukuřice zasetá v roce 2005 na výměře 270 ha (dle evidence SZIF). V roce 2006 se rozšířilo její pěstování pětinasobně na celkovou výměru 1 290 ha. V tomto roce 2006 evidenci vedlo Ministerstvo zemědělství prostřednictvím regionálních zemědělských agentur (ZA). Informaci o pěstebních plochách poskytovali přímo pěstitelé (v počtu 85) na základě zákonné povinnosti ohlašovat místo pěstování GM plodiny dle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 441/2005 Sb. V dalším pěstitelském ročníku 2007 došlo k dalšímu výraznému rozšíření ploch na celkovou výměru 5 000 ha. Pěstování Bt – kukuřice se v tomto roce věnovalo 131 pěstitelů ČR. V roce 2008 bylo oseto Bt – kukuřicí celkem 8 380 ha. V roce 2009 se podle evidence MZe se poprvé snížily plochy s geneticky modifikovanou kukuřicí a to na 6 480 ha. Výrazný pokles ploch byl zaznamenán i v roce 2010, kdy bylo oseto oproti minulému roku téměř o třetinu méně a výměra činila 4 680 ha. Mezi hlavní důvod poklesu je zřejmě problematický odbyt pro tento typ kukuřice, kterou je nutno oddělovat od klasické produkce kukuřice a označovat ji jako geneticky modifikovaný organismus (GMO) a také zřejmě cena osiva.

Produkce Bt – kukuřice je ve většině případů využívána jako krmivo pro hospodářská zvířata, z menší části také jako surovina pro výrobu bioetanolu či bioplynu. Vypěstovaná Bt – kukuřice není u nás užívána pro potravinářské účely.

Bilanční tabulka kukuřice na zrno

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	98,0	89,8	111,7	113,8	105,3	99,9
Výnos	t/ha	7,17	6,75	6,80	7,54	8,45	7,31
Výroba	tis. t	702,9	606,4	758,8	858,4	889,6	730,6
Počáteční zásoby	tis. t	115,7	90,7	101,7	165,5	37,4	89,2
Dovoz celkem	tis. t	19,2	41,9	37,3	42,9	18,2	25,0
Celková nabídka	tis. t	837,8	739,0	897,8	1066,8	945,2	844,8
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	478,0	388,5	578,5	673,0	459,0	439,0
z toho - potraviny	tis. t	14,0	14,0	14,0	14,0	16,0	16,0
- osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	13,0	14,0	14,5	14,0	13,0	13,0
- krmiva	tis. t	450,0	358,0	500,0	500,0	380,0	350,0
- techn. užití	tis. t	1,0	2,5	50,0	145,0	50,0	60,0
Vývoz celkem	tis. t	173,0	248,8	153,8	356,4	397,0	271,0
Intervenční nákup	tis. t	123,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prodej intervenčních zásob	tis. t	27,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zůstatek intervenčních zásob	tis. t	96,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celkové užití	tis. t	747,1	637,3	732,3	1029,4	856,0	710,0
Konečné zásoby	tis. t	90,7	101,7	165,5	37,4	89,2	134,8
Konečné zásoby/celkové užití	%	12,14	15,95	22,60	3,63	10,42	18,99
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	18,98	26,17	28,61	5,56	19,43	30,71

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: Zásoby jsou uvedeny včetně SSHR

^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Hektarové výnosy

V roce 2010 se očekává průměrný výnos kukuřice na zrno ve výši 7,31 t/ha. Ve srovnání s výnosem sklizně roku 2009 jde o pokles o 1,14 t/ha (tj. o 13,5 %). Přesto i v letošním roce kukuřice potvrzuje trend velmi vysokých hektarových výnosů z posledních let.

Počáteční zásoby

V minulých letech kolísala úroveň počátečních zásob podle období, kdy probíhal dovoz kukuřice. S přechodem na vyšší pokrytí spotřeby domácí produkcí docházelo k postupné stabilizaci počátečních zásob. V souvislosti s rekordním výnosem kukuřice v roce 2009 došlo po meziročním poklesu k navýšení těchto zásob pro marketingový rok 2010/2011 na úroveň 89,2 tis. tun.

Dovoz

Dovoz kukuřice v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	5,5	1,2	6,7	2003/2004	6,9
2004	5,7	4,3	10,0	2004/2005	11,7
2005	7,4	8,5	15,9	2005/2006	19,2
2006	10,7	10,1	20,8	2006/2007	41,9
2007	31,8	10,4	42,2	2007/2008	37,3
2008	26,9	19,2	46,1	2008/2009	42,9
2009	23,7	10,1	33,8	2009/2010	18,2
2010	8,1	1,3 ^{*)}	9,4 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Rozsáhlé změny ve výrobě kukuřice na zrno v minulých letech, které posunuly ČR z role silného dovozce až na současnou pozici vývozce této komodity, ovlivnily výrazně tendence našeho zahraničního obchodu. V souladu se zajištěním většiny domácích potřeb produkcí tuzemské proveniencí v posledních letech dovoz kukuřice ze zahraničí prudce poklesl a udržuje se na přijatelné hranici, která je nezbytná pro zajištění specifických potřeb tuzemských zpracovatelů. Jedná se především o kukuřice na výrobu potravin či pro osevní účely.

V marketingovém roce 2009/2010 výrazně poklesl a do České republiky bylo dovezeno o 24,7 tis. tun (tj. o 57,6 %) méně kukuřice než v marketingovém roce 2008/2009 a to celkem 18,2 tis. tun.

Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává mírné navýšení dovozu na úroveň 25,0 tis. tun.

Celková nabídka

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává mírný pokles v celkové nabídce kukuřice především v důsledku nižší produkce kukuřice. Celková nabídka by v tomto období měla dosáhnout 844,8 tis. tun, což je o 100,4 tis. tun méně než v marketingovém roce 2009/2010.

Potravinářské užití

Potřeba kukuřice pro potravinářské užití je vzhledem ke specifickým kvalitativním požadavkům zpracovatelského průmyslu doposud zčásti pokrývána dovozem. Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává nevýznamné zvýšení potravinářského užití kukuřice.

Spotřeba na osivo

Spotřeba na osivo zahrnuje také spotřebu osiva pro výsev kukuřice na siláž. Pro nastávající období se neočekává výrazný výkyv v osevních plochách kukuřice na zrno i kukuřice na siláž, což by se mělo odrazit v cca stejné úrovni spotřeby kukuřice na osivo ve výši 13,0 tis. tun.

Krmivářské užití

Meziroční propad v krmivářském užití v marketingovém roce 2009/2010 souvisel především s další, velmi dobrou produkcí obilovin, především pšenice, ale také s vysokou nutriční hodnotou kukuřičného zrna v krmných směsích.

V marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá mírné snížení v užití kukuřice pro krmivářské užití z důvodu poklesu stavů hospodářských zvířat do výše 350,0 tis. tun.

Vývoz

V marketingovém roce 2009/2010 se předpokládala zvýšená úroveň objemu vývozu vzhledem k velmi vysoké produkci kukuřice. Vlivem o málo vyšších cen (rozdíl cca 200 – 300 Kč/t) obilovin v zahraničí došlo k mírnému navýšení v objemu vývozu kukuřice na úroveň 397,0 tis. tun.

S ohledem na mírně sníženou produkci u kukuřice se předpokládá pokles úrovně vývozu v marketingovém ročníku 2010/2011 do výše 271,0 tis. tun.

Vývoz kukuřice v období let 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	76,7	39,0	115,7	2003/2004	65,3
2004	26,3	14,1	40,4	2004/2005	36,8
2005	22,7	69,2	91,9	2005/2006	173,0
2006	103,8	147,3	251,1	2006/2007	248,8
2007	101,5	53,9	155,4	2007/2008	153,8
2008	99,9	144,6	244,5	2008/2009	356,4
2009	211,8	232,4	444,2	2009/2010	397,0
2010	164,6	27,9 ^{*)}	192,5 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V marketingovém roce 2010/2011 se očekává další snížení celkového užití ve srovnání s předchozím obdobím, které se vyznačovalo velmi vysokým meziročním poklesem. Vzhledem k předpokládané stagnaci domácí spotřeby a nižšího celkového užití se očekává meziroční navýšení konečných zásob na úroveň 134,8 tis. tun.

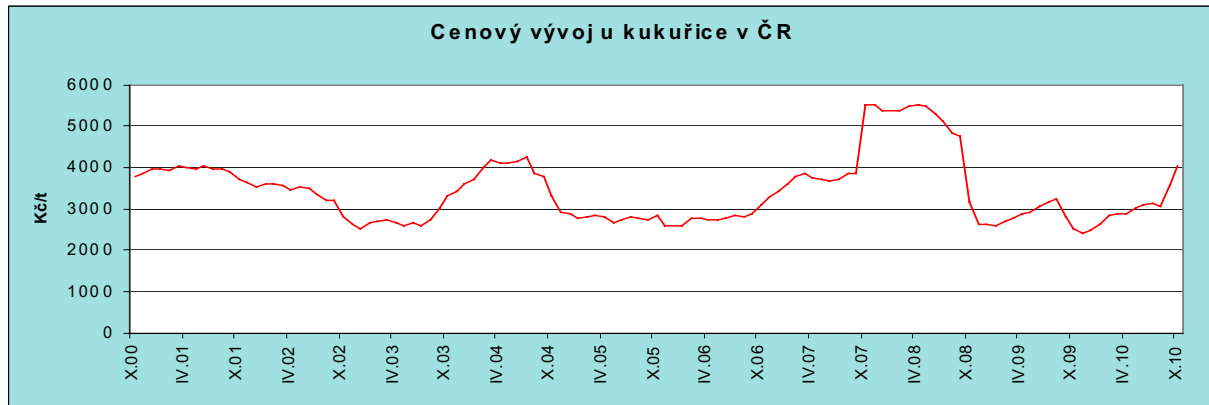
Cenový vývoj

Měsíční průměry cen kukuřice u zemědělských výrobců v Kč/t v marketingových letech 2003/2004 – 2010/2011 (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	2003/2004	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138
	2004/2005	4 234	3 852	3 800	3 320	2 915	2 875	2 790	2 820	2 831	2 826	2 682	2 747
	2005/2006	2 812	2 788	2 751	2 864	2 586	2 581	2 606	2 779	2 764	2 753	2 723	2 792
	2006/2007	2 828	2 801	2 887	3 086	3 290	3 429	3 601	3 784	3 848	3 744	3 715	3 678
	2007/2008	3 710	3 873	3 868	5 500	5 516	5 358	5 379	5 374	5 461	5 496	5 492	5 299
	2008/2009	5 121	4 829	4 745	3 157	2 631	2 626	2 597	2 718	2 754	2 886	2 924	3 048
	2009/2010	3 168	3 257	2 813	2 524	2 409	2 502	2 629	2 855	2 899	2 900	3 010	3 091
	2010/2011	3 128	3 043	3 568	4 046								

Pramen: ČSÚ

Po sklizni v roce 2009 došlo u kukuřice na zrno podobně jako u ostatních obilovin k stagnaci či mírnému snížení cen, přičemž svého minima (2 409 Kč/t) dosáhla na začátku měsíce září 2009. S ohledem na cenový nárůst cen veškerých obilovin lze očekávat, že cenový vývoj většiny krmných obilovin bude mít také vzestupný trend. V závěru kalendářního roku 2010 se očekává výše měsíčních cenových průměrů kukuřice v rozmezí 3 500 – 4 000 Kč/t.

Pramen: ČSÚ, měsíční průměry cen u zemědělských výrobců

Sklizeň kukuřice

TRITICALE (ŽITOVEC)

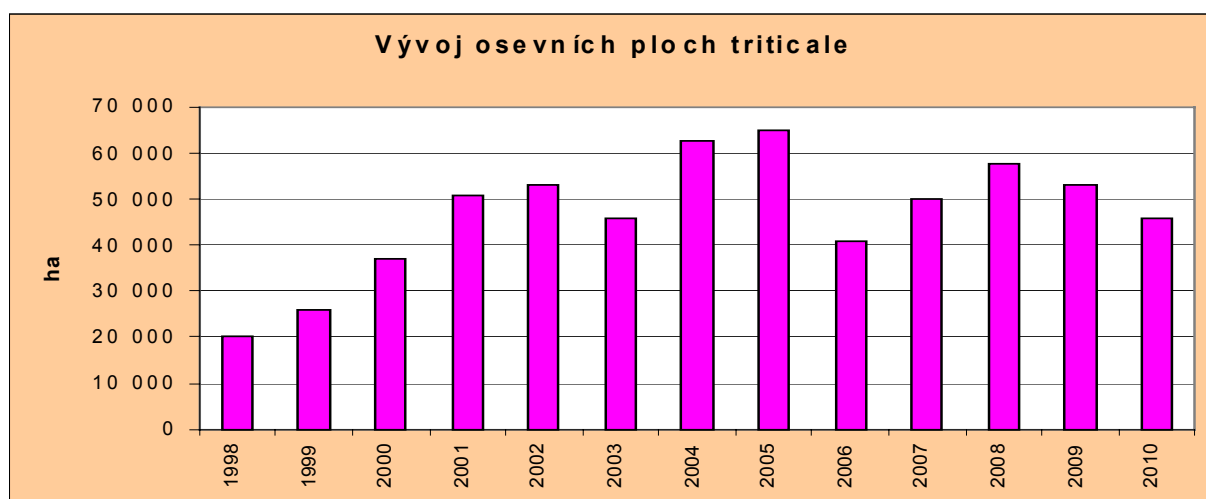
Výroba

Skližeň triticale se předpokládá dle ČSÚ k 15. 10. 2010 ve výši 181,2 tis. tun. Po třech letech, kdy produkce této plodiny byla nad 200 tis. tun, se tak v letošním roce očekává pokles celkové výroby triticale o 41,5 tis. tun, tj. o 18,6 %.

Nižší objem produkce ze sklizně 2010 souvisí s poklesem osevních ploch a nižším průměrným hektarovým výnosem. Přes toto snížení výroby triticale znovu deklaruje, že je bilančně velmi důležitou obilovinou na trhu s krmnými obilovinami.

Osevní plochy

Podle soupisu osevních ploch prováděného ČSÚ k 31. 5. 2010 dosáhla výměra pěstování pro sklizeň roku 2010 výše 45,9 tis. ha. To představuje meziroční pokles o 7,1 tis. ha (tj. o 13,4 %). Jedná se o přiblížení k osevní ploše triticale, která zde byla v roce 2003.

Pramen: ČSÚ

Bilanční tabulka triticale

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	64,8	41,0	50,1	57,8	53,0	45,9
Výnos	t/ha	3,94	3,20	4,11	4,42	4,21	3,95
Výroba	tis. t	255,2	131,4	205,5	255,6	222,7	181,2
Počáteční zásoby	tis. t	42,8	24,6	18,8	46,5	94,1	75,5
Dovoz celkem	tis. t	0,0	0,6	0,1	0,2	0,0	0,0
Celková nabídka	tis. t	298,0	156,6	224,4	302,3	316,8	256,7
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	248,5	132,6	165,0	188,5	228,0	213,0
z toho - potraviny	tis. t	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- osiva (vč. ploch pícnin)	tis. t	12,5	10,0	12,0	13,5	13,0	13,0
- krmiva	tis. t	230,0	119,3	138,0	140,0	170,0	150,0
- technické užití	tis. t	6,0	3,3	15,0	35,0	45,0	50,0
Vývoz celkem	tis. t	24,9	5,2	12,9	19,7	13,3	15,0
Celkové užití	tis. t	273,4	137,8	177,9	208,2	241,3	228,0
Konečné zásoby	tis. t	24,6	18,8	46,5	94,1	75,5	28,7
Konečné zásoby/celkové užití	%	8,99	13,61	26,15	45,18	31,29	12,59
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	9,89	14,14	28,19	49,90	33,12	13,47

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: *) údaje kromě osevních ploch odhad

Hektarové výnosy

Výnos triticales ze sklizně 2010 se odhaduje na 3,95 t/ha. Ve srovnání se skutečností loňské sklizně se jedná o snížení o 0,26 t/ha (tj. o 6,2 %). Jako u většiny ozimých obilovin měly i u triticales nepříznivé klimatické podmínky na jaře a ve žních vliv na snížení výnosů.

Počáteční zásoby

Počáteční zásoby triticales marketingového ročníku 2009/2010 zaznamenaly výrazný nárůst a jsou nejvyšší za posledních 10 let. V meziročním srovnání došlo k zvýšení o 47,6 tis. tun na konečných 94,1 tis. tun.

V letošním marketingovém roce se očekává mírné snížení zásob na úroveň 75,5 tis. tun.

Dovoz

Dovoz triticales byl v předchozích letech naprosto nevýznamný a v loňském marketingovém roce 2009/2010 nepřesáhl objem 200 t. V průběhu marketingového roku 2009/2010 dosáhl dovoz 92,9 tun.

V marketingovém roce 2010/2011 se neočekává významnější dovoz triticales ze zahraničí.

Celková nabídka

Nižší produkce a snížené konečné zásoby marketingového roku 2009/2010 u triticales budou mít rozhodující vliv na celkovou nabídku pro marketingový rok 2010/2011. Očekává se, že dosáhne celkové výše 256,7 tis. tun. Ve srovnání s předchozím marketingovým rokem 2009/2010 se jedná o snížení o 60,1 tis. tun (tj. o 19,0 %).

Domácí spotřeba

Použití triticales je soustředěno výhradně na krmné účely. Jedná se o kvalitní krmnou obilovinu, jako potravina se nevyužívá. Spotřeba triticales na krmivo v marketingovém roce 2009/2010 oproti předchozím ročníkům výrazně vzrostla a byla na úrovni 170,0 tis. tun (meziroční nárůst o 21,4 %).

Pro marketingový rok 2010/2011 se očekává mírné snížení užití triticales na krmné účely v souvislosti s jeho specifickým užitím. Snížení spotřeby triticales se očekává o 11,8 % na 150,0 tis. tun.

Spotřeba osiv zohledňuje využití triticales také jako pícní ozimé meziplodiny. Pro nadcházející období se předpokládá stagnace ve spotřebě osiva.

V marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá využití triticales na technické užití v množství 50,0 tis. tun. V porovnání s předchozím marketingovým rokem 2009/2010 jde o navýšení o 5,0 tis. tun (tj. o 11,1 %).

Vývoz

V předchozím marketingovém roce 2009/2010 vývoz triticales mírně poklesl a dosáhl úrovně 13,3 tis. tun, která je srovnatelná s marketingovým ročníkem 2007/2008.

V nadcházejícím marketingovém roce 2010/2011 se předpokládá mírné navýšení úrovně vývozu triticales do zahraničí vzhledem k jeho poměrně vysokým počátečním zásobám.

Vývoz triticale v letech 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	12,9	1,0	13,9	2003/2004	1,6
2004	0,6	2,0	2,6	2004/2005	9,4
2005	7,4	4,4	11,8	2005/2006	24,9
2006	20,5	3,7	24,2	2006/2007	5,2
2007	1,5	9,2	10,7	2007/2008	12,9
2008	3,7	5,4	9,1	2008/2009	19,7
2009	14,3	8,6	22,9	2009/2010	13,3
2010	4,7	3,3 ^{*)}	8,0 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, *) údaje do konce září 2010

Celkové užití, konečné zásoby

V důsledku meziročního snížení počátečních zásob (o 18,6 tis. tun) a průměrné sklizně roku 2010 se v marketingovém roce 2010/2011 předpokládá snížení domácí spotřeby (o 15,0 tis. tun) a tím i celkového užití do výše 228,0 tis. tun. Konečné zásoby by se měly meziročně snížit o 46,8 tis. tun.

Cenový vývoj

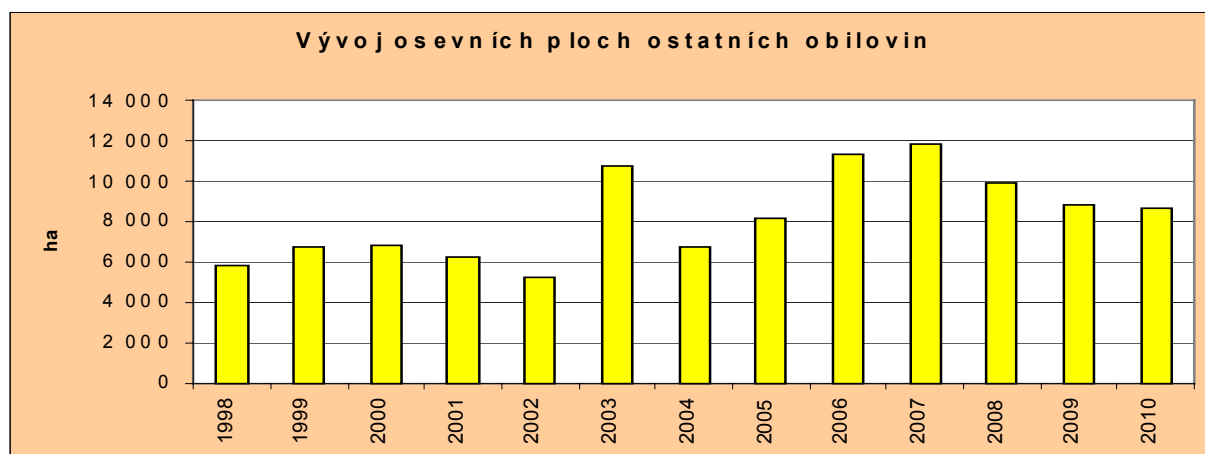
Měsíční průměr cen zemědělských výrobců ČSÚ doposud u triticale nesledoval. Z operativních šetření MZe ČR lze odvodit, že jeho ceny jsou srovnatelné s úrovní cen krmného ječmene.

OSTATNÍ OBILOVINY**Výroba, osevní plochy a hektarové výnosy**

Tato skupina zahrnuje proso, lesknici kanárskou, čirok, pohanku a další okrajové obiloviny.

Podle soupisu ploch ČSÚ k 31. 5. 2010 byla osevní plocha ostatních obilovin 8,7 tis. ha. Tato skupina plodin tedy vykázala meziroční snížení rozsahu pěstování o 0,2 tis. ha (tj. o 2,2 %). To koresponduje s faktem, že se tato skupina navrácí do výměr, které zde byly před rokem 2005.

Odhad ČSÚ k 15. 10. 2010 ostatní obiloviny nezahrnuje. Vzhledem k tomu MZe odhaduje pro účely bilance výnos ostatních obilovin na úrovni 1,45 t/ha. Aktuální předpoklad produkce MZe u ostatních obilovin tedy dosahuje 12,6 tis. tun.

Pramen: ČSÚ

Domácí spotřeba

Ostatní obiloviny jsou důležitými surovinami k výrobě potravin a jsou také nezbytnou součástí některých speciálních krmiv.

Bilanční tabulka ostatních obilovin

Ukazatel	Jedn.	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ *) 2011
Osevní plocha	tis. ha	8,2	11,3	11,9	9,9	8,9	8,7
Výnos	t/ha	1,66	1,30	1,63	1,47	1,64	1,45
Výroba	tis. t	13,5	14,7	19,3	14,5	14,5	12,6
Počáteční zásoby	tis. t	9,5	6,8	2,0	3,4	4,4	0,7
Dovoz celkem	tis. t	1,1	0,8	1,2	7,9	1,9	10,0
Celková nabídka	tis. t	24,1	22,3	22,5	25,8	20,8	23,3
Domácí spotřeba celkem ¹⁾	tis. t	12,0	16,0	13,0	12,7	12,5	11,5
z toho – potraviny	tis. t	5,5	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
– osiva	tis. t	1,5	2,0	2,0	1,7	1,5	1,5
– krmiva	tis. t	5,0	8,0	5,0	8,7	5,0	4,0
Vývoz celkem	tis. t	5,3	4,3	6,1	6,0	7,6	6,0
Celkové užití	tis. t	17,3	20,3	19,1	21,4	20,1	17,5
Konečné zásoby	tis. t	6,8	2,0	3,4	4,4	0,7	5,8
Konečné zásoby/celkové užití	%	39,35	9,79	17,91	20,58	3,72	32,9
Konečné zásoby/domácí spotřeba	%	56,73	12,42	26,31	34,69	5,98	50,07

Pramen: ČSÚ; ¹⁾ MZe ČR, ÚZEI

Poznámka: ^{*)} údaje kromě osevní plochy odhad

Dovoz a vývoz

Nejvýznamnějšími vývozními komoditami z této skupiny jsou proso a pohanka. Zahraniční obchod lze charakterizovat jako poměrně stabilní a odvíjí se především na základě obchodních vztahů dlouhodobějšího charakteru.

Dovoz ostatních obilovin v letech 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	0,3	1,3	1,6	2003/2004	1,5
2004	0,2	0,5	0,7	2004/2005	1,1
2005	0,6	0,5	1,1	2005/2006	1,1
2006	0,6	0,4	1,0	2006/2007	0,8
2007	0,4	0,4	0,8	2007/2008	1,2
2008	0,8	7,2	8,0	2008/2009	7,8
2009	0,6	1,0	1,6	2009/2010	1,9
2010	0,9	0,2 ^{*)}	1,1 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

Vývoz ostatních obilovin v letech 2003 – 2010 (tis. t)

Kalendářní rok	Leden až červen	Červenec až prosinec	Množství za kalendářní rok	Marketingový rok	Množství za marketingový rok
2003	2,3	2,2	4,5	2003/2004	3,4
2004	1,2	3,3	4,5	2004/2005	13,0
2005	9,7	2,1	11,8	2005/2006	5,3
2006	3,2	3,2	6,4	2006/2007	4,3
2007	1,1	4,4	5,5	2007/2008	6,1
2008	1,7	5,1	6,8	2008/2009	8,8
2009	3,7	4,4	8,1	2009/2010	7,6
2010	3,2	1,4 ^{*)}	4,6 ^{*)}	2010/2011	

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Zaokrouhlení přesných údajů, ^{*)} údaje do konce září 2010

PŘÍLOHY**Obsah:**

- Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě.
- Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin.
- Roční průměry cen zemědělských výrobců obilovin.
- Roční průměry spotřebitelských cen a meziroční indexy.
- Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců obilovin.
- Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.
- Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků.

Osevní plocha jednotlivých druhů obilovin a jejich zastoupení na orné půdě

Plodina	Rok	Osevní plocha ha	Orná půda ha	Osev. plocha /orná půda (%)	% z obilovin celkem
Obiloviny celkem	2007	1 561 191	3 039 669	51,36	100,00
	2008	1 552 718	3 032 448	51,20	100,00
	2009	1 528 021	3 025 597	50,50	100,00
	2010	1 459 505	3 016 858	48,38	100,00
Z toho: pšenice celkem	2007	810 987	3 039 669	26,68	51,95
	2008	802 325	3 032 448	26,46	51,67
	2009	831 299	3 025 597	27,48	54,40
	2010	833 577	3 016 858	27,63	57,11
pšenice ozimá	2007	750 102	3 039 669	24,68	92,49 ¹⁾
	2008	760 399	3 032 448	25,07	94,77 ¹⁾
	2009	793 472	3 025 597	26,23	95 45 ¹⁾
	2010	785 491	3 016 858	26,04	94,23 ¹⁾
pšenice jarní	2007	60 884	3 039 669	2,00	7,51 ¹⁾
	2008	41 926	3 032 448	1,38	5,23 ¹⁾
	2009	37 827	3 025 597	1,25	4,55 ¹⁾
	2010	48 086	3 016 858	1,59	5,77 ¹⁾
žito	2007	37 503	3 039 669	1,23	2,40
	2008	43 399	3 032 448	1,43	2,80
	2009	38 453	3 025 597	1,27	2,52
	2010	30 249	3 016 858	1,00	2,07
ječmen celkem	2007	498 692	3 039 669	16,41	31,94
	2008	482 395	3 032 448	15,90	31,07
	2009	454 820	3 025 597	15,03	29,77
	2010	388 925	3 016 858	12,89	26,65
ječmen ozimý	2007	129 515	3 039 669	4,26	25,97 ²⁾
	2008	141 174	3 032 448	4,66	29,27 ²⁾
	2009	134 613	3 025 597	4,45	29,60 ²⁾
	2010	110 207	3 016 858	3,65	28,34 ²⁾
ječmen jarní	2007	369 177	3 039 669	12,14	74,03 ²⁾
	2008	341 221	3 032 448	11,25	70,73 ²⁾
	2009	320 207	3 025 597	10,58	70,40 ²⁾
	2010	278 718	3 016 858	9,24	71,66 ²⁾
oves	2007	59 016	3 039 669	1,94	3,78
	2008	49 049	3 032 448	1,62	3,16
	2009	50 021	3 025 597	1,65	3,27
	2010	52 278	3 016 858	1,73	3,58
triticale	2007	50 051	3 039 669	1,65	3,21
	2008	57 758	3 032 448	1,90	3,72
	2009	52 950	3 025 597	1,75	3,47
	2010	45 871	3 016 858	1,52	3,14
kukuřice	2007	93 065	3 039 669	3,06	5,96
	2008	107 899	3 032 448	3,56	6,95
	2009	91 610	3 025 597	3,02	6,00
	2010	99 945	3 016 858	3,31	6,85
ostatní obiloviny	2007	11 877	3 039 669	0,39	0,76
	2008	9 893	3 032 448	0,33	0,64
	2009	8 868	3 025 597	0,29	0,58
	2010	8 661	3 016 858	0,29	0,59

Pramen: ČSÚ – soupis ploch osevů v ČR k 31. 5.; Statistická ročenka půdního fondu ČR, dopočet MZe

Poznámka: ¹⁾ procenta z pšenice celkem, ²⁾ procenta z ječmene celkem

Osevní a sklizňové plochy, produkce a hektarové výnosy obilovin v ČR

Pšenice ozimá

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	813 447	812 944	4 031 052	4,96
1990	810 102	807 654	4 559 337	5,65
1991	787 436	785 881	4 030 072	5,13
1992	735 866	734 641	3 330 279	4,53
1993	754 802	752 109	3 194 155	4,25
1994	765 082	764 659	3 551 666	4,64
1995	795 331	794 647	3 693 156	4,65
1996	756 484	754 656	3 560 921	4,72
1997	773 909	766 269	3 427 413	4,47
1998	849 237	847 900	3 637 835	4,29
1999	744 994	744 577	3 549 670	4,77
2000	888 162	886 562	3 848 694	4,34
2001	873 463	870 016	4 305 486	4,95
2002	796 214	796 214	3 694 503	4,64
2003	541 695	541 696	2 244 457	4,14
2004	801 719	801 719	4 775 190	5,96
2005	762 793	762 792	3 931 811	5,15
2006	719 528	719 520	3 506 252	4,49
2007	750 102	750 103	3 761 674	5,01
2008	760 399	760 399	4 470 309	5,88
2009	793 472	793 472	4 229 261	5,33
2010	785 491	785 491	4 046 448 *	5,15 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Pšenice jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1990	12 961	12 725	64 853	5,10
1991	12 244	11 669	51 207	4,39
1992	23 042	22 907	82 664	3,61
1993	28 396	28 127	110 116	3,92
1994	47 148	46 151	161 810	3,51
1995	36 661	36 106	129 613	3,59
1996	44 855	43 954	166 282	3,78
1997	60 228	59 181	212 856	3,60
1998	64 773	64 401	206 906	3,21
1999	122 567	122 526	487 601	3,91
2000	84 549	83 873	235 413	2,81
2001	53 784	53 220	170 594	3,21
2002	52 616	52 616	171 970	3,27
2003	106 695	106 694	393 434	3,69
2004	61 439	61 442	267 333	4,35
2005	57 647	57 647	219 228	3,70
2006	61 991	61 991	208 594	3,36
2007	60 884	60 884	177 250	2,91
2008	41 925	41 926	161 193	3,84
2009	37 827	37 827	128 812	3,41
2010	48 086	48 086	181 186 *	3,77 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Pšenice celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	828 990	828 442	4 089 666	4,94
1990	823 063	820 379	4 624 190	5,64
1991	799 681	797 550	4 081 279	5,12
1992	758 908	757 548	3 412 943	4,51
1993	783 198	780 236	3 304 271	4,23
1994	812 230	810 810	3 713 476	4,58
1995	831 992	830 753	3 822 769	4,60
1996	801 339	798 610	3 727 203	4,67
1997	834 137	825 450	3 640 269	4,41
1998	914 010	912 301	3 844 741	4,21
1999	867 561	867 102	4 028 271	4,65
2000	972 711	970 435	4 084 107	4,21
2001	927 247	923 236	4 476 080	4,85
2002	848 830	848 830	3 866 473	4,56
2003	648 389	648 390	2 637 891	4,07
2004	863 158	863 161	5 042 523	5,84
2005	820 440	820 439	4 145 039	5,05
2006	781 519	781 520	3 506 252	4,49
2007	810 987	810 987	3 938 924	4,86
2008	802 325	802 325	4 631 502	5,77
2009	831 299	831 299	4 358 073	5,24
2010	833 577	833 577	4 227 635 *	5,07 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Žito

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	134 054	134 258	556 685	4,15
1990	124 383	124 593	557 712	4,48
1991	89 184	89 181	352 992	3,96
1992	65 741	65 505	240 067	3,66
1993	66 976	67 161	256 079	3,81
1994	78 879	78 548	275 654	3,51
1995	79 377	79 344	261 938	3,30
1996	64 088	63 597	204 279	3,21
1997	75 740	75 647	259 412	3,43
1998	72 153	71 861	261 167	3,63
1999	55 160	55 069	202 373	3,67
2000	44 178	43 881	150 052	3,42
2001	40 987	40 129	149 298	3,72
2002	35 332	35 332	119 154	3,37
2003	41 915	41 916	159 312	3,80
2004	59 209	59 209	313 348	5,29
2005	46 903	46 903	196 755	4,19
2006	22 481	22 481	74 811	3,33
2007	37 503	37 504	177 507	4,73
2008	43 399	43 399	209 787	4,83
2009	38 453	38 453	178 070	4,63
2010	30 249	30 249	120 440 *	3,98 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Ječmen ozimý

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	193 496	193 952	1 136 820	5,86
1990	218 340	219 498	1 330 475	6,06
1991	251 384	243 390	1 236 077	5,08
1992	198 033	197 570	861 369	4,36
1993	194 611	192 004	676 289	3,52
1994	184 364	184 121	805 763	4,38
1995	189 959	189 497	818 016	4,32
1996	153 747	151 635	512 733	3,38
1997	158 118	157 051	664 811	4,23
1998	187 072	186 196	725 412	3,90
1999	164 412	164 083	664 112	4,05
2000	142 110	141 846	561 460	3,96
2001	156 732	156 311	695 011	4,45
2002	142 917	142 917	508 428	3,56
2003	98 818	98 817	305 289	3,09
2004	115 605	115 605	595 911	5,15
2005	124 806	124 804	549 143	4,40
2006	102 510	102 509	384 852	3,75
2007	129 515	129 514	623 063	4,81
2008	141 174	141 174	659 841	4,67
2009	136 613	136 613	648 753	4,82
2010	110 207	110 207	497 448 *	4,51 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Ječmen jarní

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	359 028	357 835	1 476 838	4,13
1990	334 150	335 661	1 826 824	5,44
1991	337 266	339 744	1 596 946	4,70
1992	436 790	438 406	1 651 122	3,77
1993	443 652	444 457	1 742 228	3,92
1994	456 907	456 246	1 613 534	3,54
1995	370 259	368 119	1 322 471	3,59
1996	450 382	448 212	1 749 644	3,90
1997	495 333	489 441	1 819 737	3,72
1998	393 381	391 498	1 367 690	3,49
1999	379 284	378 827	1 473 264	3,89
2000	354 272	352 892	1 067 912	3,03
2001	341 132	338 817	1 270 600	3,75
2002	345 153	345 153	1 284 129	3,72
2003	451 137	451 137	1 763 404	3,91
2004	353 390	353 390	1 734 671	4,91
2005	396 722	396 723	1 646 233	4,15
2006	425 635	425 633	1 512 851	3,55
2007	369 177	369 177	1 270 345	3,44
2008	341 220	341 221	1 584 024	4,64
2009	320 207	320 207	1 354 278	4,23
2010	278 718	278 718	1 120 088 *	4,02 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Ječmen celkem

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	552 524	551 787	2 613 658	4,74
1990	552 490	555 159	3 157 299	5,69
1991	588 650	583 134	2 833 023	4,86
1992	634 823	635 976	2 512 490	3,95
1993	638 263	636 461	2 418 517	3,80
1994	641 271	640 367	2 419 297	3,78
1995	560 218	557 615	2 140 487	3,84
1996	604 129	599 847	2 262 377	3,77
1997	653 451	646 492	2 484 548	3,84
1998	580 453	577 694	2 093 101	3,62
1999	543 696	542 910	2 137 376	3,94
2000	496 382	494 737	1 629 372	3,29
2001	497 864	495 128	1 965 611	3,97
2002	488 070	488 070	1 792 557	3,67
2003	549 955	549 954	2 068 693	3,76
2004	468 996	468 995	2 330 582	4,97
2005	521 527	521 527	2 195 376	4,21
2006	528 145	528 142	1 897 703	3,59
2007	498 692	498 691	1 893 408	3,80
2008	482 395	482 395	2 243 865	4,65
2009	454 820	454 820	2 003 032	4,40
2010	388 925	388 925	1 617 536 *	4,16 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Oves

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1989	88 018	87 582	280 979	3,21
1990	78 384	79 596	373 951	4,70
1991	75 756	74 922	301 682	4,03
1992	67 925	68 175	207 918	3,05
1993	67 973	69 509	262 594	3,78
1994	76 709	76 306	207 562	2,72
1995	60 112	60 236	186 693	3,10
1996	66 094	65 541	214 163	3,27
1997	77 823	77 570	246 637	3,18
1998	58 794	57 688	179 671	3,11
1999	54 415	53 988	179 130	3,32
2000	50 950	50 117	135 858	2,71
2001	49 388	47 802	136 363	2,85
2002	61 026	61 026	167 708	2,75
2003	77 371	77 370	233 560	3,02
2004	58 573	58 572	227 017	3,88
2005	51 667	51 666	151 054	2,92
2006	57 697	57 697	154 906	2,68
2007	59 016	59 016	159 408	2,70
2008	49 049	49 049	155 868	3,18
2009	50 021	50 021	165 993	3,32
2010	52 278	52 278	148 172 *	2,83 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Triticale

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
2001	50 738	49 499	191 771	3,87
2002	53 093	53 093	199 932	3,77
2003	45 970	45 970	161 860	3,52
2004	62 776	62 776	305 396	4,86
2005	64 811	64 811	255 186	3,94
2006	41 023	41 020	131 353	3,20
2007	50 051	50 050	205 513	4,11
2008	57 758	57 758	255 568	4,42
2009	52 950	52 950	222 711	4,21
2010	45 871	45 871	181 194 *	3,95 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Kukuřice na zrno

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1990	44 941	30 882	98 381	3,19
1991	34 865	34 764	150 280	4,32
1992	33 434	30 464	103 720	3,40
1993	29 656	32 217	157 045	4,87
1994	29 930	26 964	91 396	3,39
1995	27 315	26 441	113 274	4,28
1996	29 877	33 123	168 684	5,09
1997	34 985	41 184	285 199	6,92
1998	29 185	32 907	200 562	6,09
1999	33 036	39 447	260 495	6,60
2000	39 317	47 283	303 957	6,43
2001	54 295	61 938	408 653	6,60
2002	70 570	70 570	616 234	8,73
2003	78 040	85 426	476 371	5,58
2004	87 821	89 921	551 628	6,13
2005	79 981	98 044	702 933	7,17
2006	84 900	89 798	606 366	6,75
2007	93 065	111 660	758 781	6,80
2008	107 899	113 777	858 407	7,54
2009	91 610	105 268	889 574	8,45
2010	99 945	99 945 *	730 624 *	7,31 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010

Ostatní obiloviny (bez triticale)

Rok sklizně	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
2004	6 718	6 717	13 307	1,98
2005	8 158	8 157	13 508	1,66
2006	11 339	11 338	14 687	1,30
2007	11 877	11 877	19 320	1,63
2008	9 893	9 893	14 505	1,47
2009	8 868	8 868	14 547	1,64
2010	8 661	8 661	12 558 *	1,45 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe ČR

Obiloviny celkem

Rok	Plocha osevu (ha)	Plocha sklizně (ha)	Sklizeň (t)	Výnos (t/ha)
1984	1 709 351	1 649 116	7 781 903	4,72
1985	1 701 805	1 668 520	7 884 205	4,73
1986	1 681 837	1 672 080	7 128 158	4,26
1987	1 688 982	1 676 320	7 532 219	4,49
1988	1 676 759	1 655 290	7 532 215	4,55
1989	1 669 850	1 661 944	7 793 145	4,69
1990	1 652 169	1 639 715	8 946 879	5,46
1991	1 620 585	1 611 787	7 845 290	4,87
1992	1 586 262	1 583 160	6 564 898	4,15
1993	1 606 911	1 605 992	6 467 852	4,03
1994	1 660 338	1 654 149	6 777 231	4,10
1995	1 581 341	1 575 977	6 601 711	4,19
1996	1 586 491	1 581 032	6 644 145	4,20
1997	1 696 325	1 685 820	6 982 772	4,14
1998	1 680 760	1 678 285	6 668 920	3,97
1999	1 586 592	1 591 099	6 928 371	4,35
2000	1 647 508	1 650 114	6 454 237	3,91
2001	1 626 785	1 623 624	7 337 589	4,52
2002	1 562 116	1 562 116	6 770 829	4,33
2003	1 452 349	1 459 736	5 762 396	3,95
2004	1 607 251	1 609 351	8 783 801	5,46
2005	1 593 487	1 611 547	7 659 851	4,75
2006	1 527 104	1 571 019	6 473 588	4,12
2007	1 567 191	1 579 785	7 152 861	4,53
2008	1 552 682	1 558 596	8 369 503	5,37
2009	1 528 021	1 541 679	7 831 999	5,08
2010	1 459 506	1 459 506 *	7 038 159 *	4,79 *

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhady sklizně k 15. 10. 2010 dle ČSÚ, u ost. obilovin dle MZe

Cenový vývoj obilovin a jejich produktů

Roční průměry cen zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina / rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 *	2009	2010 *
Pšenice potravinářská	3 362	3 427	3 738	2 749	3 150	4 578	5 106	2 889	3 150
Pšenice krmná	2 751	2 829	3 249	2 336	2 548	3 851	4 498	2 603	2 820
Ječmen sladovnický	4 099	3 831	3 805	3 241	3 270	4 729	6 012	3 848	3 273
Ječmen potravinářský	3 892	3 489	3 556	2 743	2 897	3 934	5 097	2 996	2 976
Ječmen krmný	2 852	2 698	3 077	2 348	2 464	3 675	4 278	2 483	2 509
Žito	3 623	3 519	3 388	2 342	2 927	4 386	4 789	2 645	2 590
Oves krmný	3 135	2 765	2 807	2 279	2 421	3 489	4 188	2 718	2 473
Kukuřice krmná	3 158	2 952	3 680	2 749	2 940	4 183	4 634	2 800	3 117

Pramen: ČSÚ

Poznámka: 2010 * průměr za období leden - říjen

Roční průměry spotřebitelských cen v Kč/kg a meziroční indexy v %

Výrobek / rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 *	2010
Pšeničná mouka hrubá	8,46	8,48	9,27	7,92	7,26	9,09	12,81	9,56	8,27
Index (předch. rok = 100)	99,29	100,24	109,37	85,46	91,67	125,25	140,92	74,66	86,50
Pšeničná mouka hladká	8,22	8,12	8,99	7,80	7,38	9,11	12,83	9,91	8,44
Index (předch. rok = 100)	98,09	98,78	110,71	86,76	94,61	123,44	140,83	77,23	85,17
Chléb kmínový	14,42	14,34	15,68	14,99	16,22	18,98	22,85	19,54	18,16
Index (předch. rok = 100)	97,04	99,47	109,34	95,57	108,21	117,02	120,39	85,50	92,94

Pramen: ČSÚ;

Poznámka: 2010 * průměr za období leden - říjen

Průměrné měsíční ceny zemědělských výrobců v Kč/t (bez DPH)

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Pšenice potravin.	2000/01	3 377	3 391	3 566	3 746	3 826	3 895	3 975	4 042	4 109	4 146	4 157	4 211
	2001/02	4 207	3 689	3 552	3 674	3 688	3 743	3 709	3 731	3 666	3 527	3 384	3 243
	2002/03	3 139	3 323	3 336	3 317	3 247	3 168	3 185	3 166	3 193	3 209	3 244	3 190
	2003/04	3 169	3 238	3 492	3 714	3 823	3 874	4 073	4 330	4 528	4 612	4 592	4 576
	2004/05	4 275	3 373	3 130	3 176	3 139	2 993	2 946	2 880	2 743	2 728	2 665	2 600
	2005/06	2 557	2 559	2 645	2 825	2 944	2 886	2 859	2 894	2 937	2 917	2 958	2 965
	2006/07	2 969	2 860	3 126	3 467	3 584	3 655	3 780	3 923	4 100	4 154	4 089	4 076
	2007/08	4 026	4 435	5 133	5 591	5 819	5 806	5 876	6 015	6 098	6 207	6 210	6 036
	2008/09	5 832	4 409	3 932	3 829	3 549	3 284	2 928	2 987	3 063	3 025	3 010	3 073
	2009/10	3 093	2 821	2 693	2 698	2 612	2 663	2 661	2 733	2 756	2 741	2 731	2 810
	2010/11	2 916	3 426	4 218	4 510								
Pšenice krmná	2000/01	2 874	2 853	2 918	3 049	3 167	3 167	3 210	3 350	3 427	3 553	3 597	3 611
	2001/02	3 568	3 245	3 206	3 198	3 214	3 237	3 207	3 225	3 219	3 127	3 073	2 875
	2002/03	2 735	2 507	2 461	2 504	2 526	2 547	2 550	2 527	2 570	2 594	2 630	2 609
	2003/04	2 572	2 628	2 979	3 139	3 189	3 324	3 351	3 624	3 957	3 872	3 809	3 742
	2004/05	3 715	3 029	2 877	2 816	2 821	2 657	2 612	2 520	2 455	2 439	2 407	2 428
	2005/06	2 424	2 264	2 155	2 230	2 227	2 255	2 251	2 295	2 309	2 395	2 425	2 456
	2006/07	2 482	2 478	2 527	2 687	2 821	2 941	3 085	3 367	3 407	3 344	3 495	3 379
	2007/08	3 462	3 849	4 261	4 792	4 908	4 860	5 099	5 448	5 568	5 645	5 682	5 517
	2008/09	5 163	3 705	3 336	3 198	2 901	2 713	2 651	2 666	2 769	2 740	2 749	2 781
	2009/10	2 784	2 457	2 408	2 400	2 407	2 419	2 509	2 596	2 592	2 603	2 570	2 653
	2010/11	2 699	3 143	3 399	3 436								

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Plodina	Mark. Rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Žito	2001/02	-	3 683	3 546	3 753	3 861	3 935	3 976	4 046	3 945	3 875	3 961	4 048
	2002/03	3 483	3 295	3 295	3 460	3 496	3 494	3 645	3 644	3 481	3 265	3 540	3 435
	2003/04	3 654	3 240	3 497	3 595	3 548	3 704	3 721	3 895	4 016	4 035	3 971	4 037
	2004/05	4 048	3 096	3 007	2 779	2 855	2 749	2 572	2 638	2 383	2 393	2 208	2 280
	2005/06	2 227	2 236	2 212	2 373	2 354	2 418	2 459	2 521	2 563	2 692	2 672	2 680
	2006/07	2 628	2 748	2 975	3 234	3 475	3 579	3 738	3 750	3 750	3 988	4 025	-
	2007/08	4 090	4 032	4 399	5 056	5 363	5 590	5 497	5 419	5 424	5 548	5 679	5 637
	2008/09	5 555	4 350	3 860	3 779	3 609	3 113	3 059	2 932	2 837	2 669	2 735	2 594
	2009/10	2 879	2 500	2 507	2 313	2 298	2 413	2 245	2 299	2 282	2 369	2 294	2 299
	2010/11	2 355	2 643	3 315	3 794								
ječmen sladov.	2001/02	4 850	4 202	4 136	4 143	4 159	4 201	4 216	4 287	4 291	4 313	4 240	4 237
	2002/03	4 096	4 000	3 992	3 971	4 002	3 980	3 936	3 963	4 104	4 089	4 038	3 994
	2003/04	3 797	3 704	3 697	3 688	3 729	3 740	3 798	3 877	3 916	3 968	4 019	4 041
	2004/05	3 913	3 690	3 682	3 700	3 724	3 684	3 663	3 626	3 547	3 600	3 423	3 353
	2005/06	3 076	2 981	3 083	3 127	3 112	3 094	3 114	3 176	3 205	3 231	3 253	3 189
	2006/07	3 122	3 212	3 267	3 344	3 434	3 475	3 682	3 713	4 127	4 309	4 124	4 212
	2007/08	4 184	5 037	5 323	5 789	5 981	6 271	6 369	6 549	6 464	6 555	6 571	6 554
	2008/09	6 165	5 904	5 582	5 256	5 200	4 975	4 651	4 734	4 443	4 106	3 864	3 535
	2009/10	3 595	3 652	3 364	3 383	3 514	3 336	3 343	3 280	3 409	3 198	3 250	3 081
	2010/11	3 072	3 055	3 388	3 652								
Ječmen potravin.	2001/02	-	3 875	3 840	3 928	3 997	3 717	-	4 353	4 546	4 564	4 416	-
	2002/03	-	-	2 590	-	3 415	3 494	3 995	3 895	3 650	3 561	3 670	3 465
	2003/04	3 217	-	3 570	3 491	3 500	3 488	3 777	3 822	4 028	3 957	3 958	3 875
	2004/05	-	3 146	3 508	3 477	2 963	3 327	2 950	3 190	2 950	2 892	2 948	2 813
	2005/06	2 683	2 697	-	2 613	-	2 827	2 527	-	-	-	-	-
	2006/07	-	2 766	-	3 127	-	3 130	3 136	3 180	3 092	3 300	3 397	3 317
	2007/08	3 442	3 526	4 491	4 961	5 640	5 725	5 925	5 867	-	5 751	5 990	-
	2008/09	-	4 553	4 440	4 600	4 588	-	3 083	3 389	3 734	3 783	3 136	3 330
	2009/10	-	-	-	2 500	2 786	-	2 574	-	3 137	3 390	2 542	2 623
	2010/11	2 633	2 667	3 075	3 473								
Ječmen krmný	2001/02	3 209	3 110	3 171	3 178	3 215	3 245	3 267	3 361	3 312	3 358	3 327	3 101
	2002/03	2 628	2 551	-	2 609	2 672	2 570	2 637	2 648	2 648	2 610	2 685	2 616
	2003/04	2 499	2 454	2 718	2 790	2 909	3 032	3 076	3 409	3 543	3 530	3 532	3 463
	2004/05	3 217	2 945	2 891	2 820	2 767	2 659	2 612	2 600	2 544	2 477	2 471	2 419
	2005/06	2 322	2 150	2 178	2 256	2 314	2 281	2 348	2 407	2 379	2 434	2 416	2 455
	2006/07	2 431	2 368	2 431	2 483	2 598	2 678	2 812	3 055	3 200	3 175	3 234	3 158
	2007/08	3 353	3 609	4 074	4 516	4 895	5 023	5 039	5 076	5 125	5 435	5 513	4 990
	2008/09	4 311	3 439	3 426	3 186	2 951	2 841	2 724	2 638	2 732	2 659	2 598	2 620
	2009/10	2 410	2 207	2 249	2 360	2 301	2 300	2 330	2 378	2 412	2 359	2 357	2 335
	2010/11	2 336	2 543	2 903	3 138								
Oves krmný	2001/02	3 512	3 640	3 221	3 344	3 329	3 407	3 407	3 492	3 673	3 821	3 570	3 417
	2002/03	3 168	2 744	2 721	2 852	2 916	3 029	2 895	2 797	2 803	2 857	3 078	2 913
	2003/04	2 838	2 602	2 571	2 623	2 761	2 777	2 893	2 966	2 973	3 091	3 110	3 072
	2004/05	2 850	2 915	2 706	2 576	2 597	2 458	2 549	2 320	2 377	2 461	2 265	2 343
	2005/06	2 263	2 226	2 235	2 246	2 220	2 116	2 145	2 137	2 172	2 311	2 337	2 296
	2006/07	2 375	2 477	2 478	2 530	2 599	2 697	2 765	2 839	3 001	3 238	3 248	3 325
	2007/08	3 237	3 449	3 785	4 173	4 433	4 375	4 311	4 919	4 925	5 121	4 923	4 536
	2008/09	4 545	4 198	3 335	3 244	3 112	3 085	3 185	3 103	2 929	2 984	2 877	3 014
	2009/10	2 839	2 394	2 281	2 349	2 442	2 215	2 275	2 435	2 462	2 475	2 432	2 448
	2010/11	2 501	2 296	2 557	2 844								

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Plodina	Mark. rok	Měsíc											
		VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Kukuřice krmná	2001/02	3 974	3 961	3 896	3 721	3 628	3 537	3 617	3 587	3 559	3 460	3 527	3 485
	2002/03	3 337	3 216	3 211	2 803	2 618	2 528	2 649	2 701	2 728	2 667	2 584	2 668
	2003/04	2 594	2 727	3 008	3 300	3 438	3 594	3 703	3 987	4 172	4 117	4 118	4 138
	2004/05	4 234	3 852	3 800	3 320	2 915	2 875	2 790	2 820	2 831	2 826	2 682	2 747
	2005/06	2 812	2 788	2 751	2 864	2 586	2 581	2 606	2 779	2 764	2 753	2 723	2 792
	2006/07	2 828	2 801	2 887	3 086	3 290	3 429	3 601	3 784	3 848	3 744	3 715	3 678
	2007/08	3 710	3 873	3 868	5 500	5 516	5 358	5 379	5 374	5 461	5 496	5 492	5 299
	2008/09	5 121	4 829	4 745	3 157	2 631	2 626	2 597	2 718	2 754	2 886	2 924	3 048
	2009/10	3 168	3 257	2 813	2 524	2 409	2 502	2 629	2 855	2 899	2 900	3 010	3 091
	2010/11	3 128	3 043	3 568	4 046								

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny průmyslových výrobců vybraných mlýnských a pekárenských výrobků

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká 00 extra – Kč/t												
2005	6 476,57	6 484,29	6 459,68	6 253,50	6 087,10	6 116,31	5 976,67	5 931,97	5 809,60	5 778,64	5 756,86	5 704,33
2006	5 815,14	5 804,65	5 854,62	5 878,83	6 088,74	6 078,68	6 087,43	6 000,82	6 071,88	6 226,89	6 283,95	6 477,22
2007	6 442,33	6 414,02	6 680,38	6 669,61	6 861,48	6 760,72	6 785,28	6 917,29	7 259,00	7 647,05	8 243,99	8 795,79
2008	9 105,68	9 582,0	9 828,32	10 152,03	10 153,64	10 117,94	9 974,03	10 004,62	9 829,34	9 615,99	9 111,32	8 728,51
2009	8 479,68	7 625,03	7 628,37	7 488,45	7 516,96	7 663,86	7 424,16	7 163,68	6 806,86	6 472,90	6 356,24	6 465,18
2010	6 553,20	6 159,88	6 130,99	5 983,87	5 922,27	5 866,05	5 707,46	5 882,07	6 091,85	6 268,99		
Pšeničná mouka hrubá, Zlatý klas – Kč/t												
2000	6 076,86	6 103,57	6 077,43	6 055,00	6 003,86	6 187,57	6 161,00	6 203,29	6 228,43	6 443,86	6 547,86	6 517,71
2001	6 530,29	6 684,57	6 710,86	6 728,71	6 741,57	6 804,00	6 846,00	6 833,14	6 839,00	6 799,86	6 759,00	6 756,43
2002	6 754,14	6 715,00	6 703,60	6 698,20	6 570,75	6 741,50	6 413,50	6 399,50	6 340,50	6 418,75	6 459,75	6 466,00
2003	6 458,00	6 435,75	6 444,25	6 412,50	6 421,50	6 470,25	6 421,75	6 439,25	6 437,50	6 458,25	6 809,25	7 095,75
2004	7 140,50	7 278,75	7 473,00	7 605,50	7 753,50	7 719,00	7 895,25	7 700,75	7 402,50	7 056,50	6 914,25	6 785,00
2005	ČSÚ dále nesleduje											
Pšeničná mouka polohrubá, výběr – Kč/t												
2000	6 507,38	6 339,61	6 327,11	6 154,11	6 197,11	6 217,13	6 273,70	6 332,71	6 340,00	6 419,71	6 566,31	6 575,71
2001	6 561,31	6 652,60	6 707,31	6 719,46	6 766,89	6 802,03	6 816,46	6 818,31	6 816,20	6 783,63	6 694,75	6 666,58
2002	6 687,28	6 735,13	6 717,78	6 725,23	6 546,43	6 479,49	6 403,98	6 355,04	6 312,75	6 372,75	6 377,00	6 372,25
2003	6 335,00	6 347,75	6 336,50	6 457,50	6 360,75	6 389,50	6 365,75	6 360,25	6 373,25	6 491,75	6 680,50	6 760,50
2004	6 956,00	7 166,50	7 527,50	7 517,25	7 815,25	7 640,25	7 726,00	7 637,50	7 308,50	6 826,00	6 526,75	6 485,75
2005	ČSÚ dále nesleduje											
Pšeničná mouka hladká pekařská – Kč/t												
2005	6 157,54	6 009,66	5 950,51	5 856,78	5 759,10	5 755,83	5 744,97	5 684,01	5 661,72	5 666,88	5 696,83	5 687,89
2006	5 639,21	5 648,90	5 544,29	5 687,20	5 669,23	5 636,82	5 641,32	5 606,72	5 661,50	5 806,09	5 962,84	5 966,14
2007	5 993,28	6 338,08	6 430,44	6 474,69	6 506,46	6 511,05	6 498,75	6 508,02	6 621,27	7 345,47	7 836,41	8 062,87
2008	8 676,43	8 984,60	8 996,43	9 019,55	9 023,91	9 023,82	8 899,14	8 803,60	8 622,33	8 267,22	7 855,30	7 646,58
2009	7 226,61	6 534,88	6 475,31	6 395,78	6 304,96	6 263,72	6 252,74	6 136,31	6 057,22	5 817,58	5 683,34	5 663,41
2010	5 660,59	5 655,69	5 584,19	5 563,91	5 534,38	5 548,16	5 536,88	5 545,83	6 007,03	6 354,3		
Pšeničná mouka chlebová – Kč/t												
2005	5 550,40	5 476,56	5 404,55	5 352,94	5 254,22	5 219,05	5 211,95	5 173,41	5 148,10	5 179,81	5 191,35	5 243,16
2006	5 309,72	5 279,28	5 274,93	5 260,33	5 239,17	5 211,08	5 255,02	5 591,20	5 591,39	6 186,67	6 397,37	6 619,94
2007	5 694,14	5 962,51	6 022,55	6 089,53	6 066,31	6 079,52	6 048,89	6 067,57	6 184,39	6 874,64	7 572,53	7 761,55
2008	8 196,95	8 315,67	8 369,73	8 388,23	8 466,35	8 493,34	8 420,55	8 324,71	8 082,61	7 585,41	7 022,71	6 818,26
2009	6 655,28	5 968,90	5 869,69	5 786,69	5 760,64	5 687,36	5 673,41	5 595,66	5 518,41	5 354,25	5 215,20	5 215,50
2010	5 170,46	5 068,99	5 023,09	4 990,26	4 940,20	4 969,59	4 965,59	4 965,28	5 335,88	6 021,97		

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

	Měsíc											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Žitná mouka chlebová – Kč/t												
2005	5 726,92	5 614,75	5 537,44	5 518,27	5 455,70	5 391,43	5 301,81	5 299,01	5 258,33	5 278,21	5 279,22	5 206,10
2006	5 309,72	5 279,28	5 274,93	5 260,33	5 239,17	5 211,08	5 255,02	5 591,20	5 591,39	6 186,67	6 397,37	6 619,94
2007	6 570,77	6 992,47	6 805,96	7 040,22	6 959,33	6 945,41	6 812,24	6 804,31	6 812,91	7 625,55	8 329,85	8 337,95
2008	8 571,98	8 550,88	8 542,97	8 658,05	8 558,38	8 699,96	8 508,42	5 539,44	8 301,18	7 812,65	7 419,87	7 014,13
2009	6 751,85	6 404,24	6 354,14	6 024,02	5 976,74	5 894,45	5 894,82	5 909,30	5 815,64	5 608,17	5 438,62	5 431,34
2010	5 379,02	5 353,03	5 288,26	5 345,91	5 354,11	5 342,49	5 343,57	5 321,58	5 572,45	6 024,24		
Chléb konzumní kmínový – Kč/kg												
2005	12,93	12,94	12,92	12,76	12,77	12,74	12,69	12,59	12,53	12,47	12,38	12,31
2006	12,29	12,21	12,27	12,07	12,02	12,10	13,04	13,94	13,90	13,85	13,89	13,90
2007	14,00	14,01	13,92	13,91	13,89	14,08	14,22	14,19	14,18	14,19	15,70	16,46
2008	16,91	16,96	17,00	16,64	16,63	16,75	16,80	16,80	16,90	16,85	16,68	16,62
2009	16,59	16,36	16,22	15,88	15,73	15,51	15,40	15,16	15,14	14,89	14,74	14,69
2010	14,78	14,74	14,44	14,34	14,28	14,18	14,18	14,23	14,26	14,30		
Pečivo pšeničné bílé (rohlík) – Kč/kg												
2005	25,96	26,03	26,11	25,94	25,99	25,98	25,93	25,71	25,58	25,43	25,12	24,91
2006	24,52	24,47	24,33	24,16	24,13	24,38	26,43	28,22	28,07	28,00	27,84	27,85
2007	27,75	27,79	27,74	27,79	27,78	27,80	27,82	27,81	27,77	27,80	31,53	33,78
2008	34,31	34,44	34,34	33,96	33,80	33,89	33,84	33,90	33,87	33,89	33,36	33,22
2009	33,22	32,61	31,38	30,89	30,45	29,70	29,26	28,67	28,46	27,79	26,99	26,30
2010	26,29	25,63	25,02	24,74	24,69	24,62	24,72	24,60	24,44	24,28		

Pramen: ČSÚ

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných mlýnských a pekárenských výrobků v Kč

Výrobek	Rok	Měsíc											
		I.	I.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Pšeničná mouka hladká I kg	2006	7,18	7,12	7,40	7,26	7,48	7,42	7,40	7,55	7,55	7,49	7,12	7,54
	2007	8,12	8,08	8,31	8,46	8,62	8,70	8,75	8,75	9,23	10,36	10,89	10,93
	2008	12,26	12,15	11,47	12,88	13,30	13,65	13,37	13,74	13,49	13,25	12,54	11,87
	2009	11,62	11,06	10,45	10,18	10,59	9,69	9,38	9,62	9,22	9,16	9,04	8,90
	2010	8,41	8,73	8,38	8,67	8,50	8,29	7,99	7,99	8,59	8,88		
Pšeničná mouka hrubá I kg	2006	7,07	6,81	7,46	7,54	7,50	7,37	7,46	7,65	7,00	7,27	6,71	7,25
	2007	8,12	7,82	8,35	8,68	8,61	8,49	8,75	8,36	9,41	10,50	10,78	11,21
	2008	12,39	11,89	11,29	12,94	13,33	14,05	13,00	14,00	12,66	13,10	13,09	12,03
	2009	11,04	10,42	9,81	9,93	10,31	8,99	9,24	8,98	9,00	8,98	8,98	9,09
	2010	8,10	8,42	8,62	8,71	8,36	8,17	7,96	7,58	8,26	8,52		
Chléb konzumní kmínový I kg	2006	15,01	14,83	14,70	14,79	15,19	16,33	17,23	17,47	17,20	17,36	17,50	17,00
	2007	17,41	17,57	17,16	17,36	18,61	18,86	18,76	18,82	19,28	18,80	21,90	23,20
	2008	22,60	23,65	23,63	23,02	23,33	22,47	22,95	22,70	23,41	22,02	22,20	22,67
	2009	21,52	21,35	21,09	20,73	19,00	19,37	18,57	18,92	18,14	18,84	18,13	18,77
	2010	17,83	18,89	18,89	18,84	18,22	18,39	17,73	17,43	17,69	17,69		
Chléb celozrnný I kg	2004	42,09	42,34	42,67	43,06	43,41	43,60	43,55	43,41	43,91	43,93	44,53	44,56
	2005	44,20	44,34	44,56	44,38	44,74	44,97	45,54	45,61	46,18	46,36	46,31	46,67
	2006	46,54	47,56	47,76	47,60	47,64	47,99	49,57	50,30	51,84	52,23	52,53	53,04
	2007	ČSÚ dále nesleduje											
Pečivo pšeničné bílé I kg	2006	33,60	33,92	34,11	34,46	33,89	38,24	41,08	42,13	43,40	40,83	41,86	43,06
	2007	41,15	40,70	40,64	42,21	43,23	43,03	42,67	41,37	41,54	43,20	54,43	54,61
	2008	52,79	54,31	55,72	55,89	54,10	54,68	54,02	54,57	52,62	54,51	51,32	52,39
	2009	50,13	46,17	44,77	45,48	42,27	37,82	33,45	32,06	32,52	32,96	34,00	33,87
	2010	33,78	33,66	33,51	32,27	33,19	33,30	33,21	33,38	31,89	33,02		

Pramen: ČSÚ